

Dubrovnik
11. – 14. listopada 2023.

14.

14. SAVJETOVANJE
ZA NARODNE KNJIŽNICE U
REPUBLICI HRVATSKOJ
– s međunarodnim sudjelovanjem

*Narodne knjižnice –
stabilnost i održivi razvoj*

PROGRAMSKA KNJIŽICA

PROGRAMSKA KNJIŽICA

14. SAVJETOVANJE ZA NARODNE KNJIŽNICE U REPUBLICI HRVATSKOJ

– s međunarodnim sudjelovanjem

Narodne knjižnice – stabilnost i održivi razvoj

11. – 14. listopada 2023.

Sveučilište u Dubrovniku – Studentski centar Dubrovnik

Organizator:

Partneri:

Pokrovitelji

Suorganizatori:

Nakladnik

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Za nakladnika

prof. dr. sc. Ivanka Stričević

Urednica

Dunja Marija Gabriel

Lektura

Dobrića Zvonarek

Prijevod na engleski i lektura

Amelia Kovačević

Dizajn naslovnice

Goran Hasanec

Grafičko oblikovanje i priprema

Darko Balen

Mjesto i godina objavljivanja

Zagreb, 2023.

ISSN

2991-5201

SADRŽAJ

Uvodna riječ / 5

Program 14. savjetovanja za narodne knjižnice / 11

I. Narodne knjižnice – stabilnost i održivi razvoj

Plenarna izlaganja / 47

II. Razvoj knjižnica prema društvenoj uključenosti i digitalnoj knjižnici / 60

Prijavljena i pecha kucha izlaganja / 60

III. Uloga i vrijednost narodnih knjižnica / 90

Prijavljena izlaganja / 90

IV. Status i financiranje narodnih knjižnica / 98

Pozvana izlaganja i prijavljeno izlaganje / 98

V. Programi Erasmus+ – prilika za knjižnice / 108

Prijavljena i pecha kucha izlaganja / 108

VI. Knjižnice – partneri održivog razvoja kroz zelenu i digitalnu tranziciju / 127

Prijavljena izlaganja / 127

VII. Modeli financiranja – osnovni i alternativni izvori financiranja za održivi razvoj / 138

Pozvano izlaganje, prijavljena i pecha kucha izlaganja / 138

VIII. Posterska izlaganja / 173**IX. Knjižničarski filmski festival – matineja / 193**

Filmovi – sinopsisi / 194

Programski i Organizacijski odbor / 209

Uvodna riječ / Introduction

Uvodna riječ

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu svake dvije godine organizira nacionalno savjetovanje za narodne knjižničare i informacijske stručnjake iz Hrvatske zajedno s dugogodišnjim partnerima kolegama knjižničarima iz Slovenije te uz sudjelovanje stručnjaka iz Europske unije i susjednih zemalja. 14. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj – s međunarodnim sudjelovanjem održava se u Dubrovniku od 11. do 14. listopada 2023. u prostorima Sveučilišta u Dubrovniku (Studentski centar Dubrovnik), a obilježava ga dvadeset godina kontinuiranog organiziranja ove nacionalne konferencije posvećene narodnom knjižničarstvu (2003. – 2023.), deset godina otkako se konferencija organizira u Republici Hrvatskoj kao članici Europske unije (2013. – 2023.) te se održava u godini kada se Republika Hrvatska pridružila eurozoni i šengenskom prostoru.

Proteklih dvadeset godina suorganizator Savjetovanja za narodne knjižnice je Hrvatsko knjižničarsko društvo, a domaćini ovogodišnjeg Savjetovanja su Dubrovačke knjižnice – Narodna knjižnica Grad te Knjižničarsko društvo Dubrovnik. Višegodišnji partneri u programskom dijelu organizacije i održavanja Savjetovanja su Nacionalna i sveučilišna knjižnica Ljubljana i Savez knjižničarskih društava Slovenije, a ove se godine kao partner pridružila i Udruga narodnih knjižnica iz Slovenije te Desk Kreativne Europe Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Savjetovanje se u proteklih dvadeset godina održava uz kontinuirano pokroviteljstvo Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, a ove godine pokrovitelji Savjetovanja su i Dubrovačko-neretvanska županija te Grad Dubrovnik.

Odabir tema Savjetovanja vezan je uz aktualne teme u knjižničarstvu u Hrvatskoj i susjednim zemljama, a glavna je tema ovogodišnjeg, 14. savjetovanja, *Narodne knjižnice – stabilnost i održivi razvoj* i neposredno je vezana uz aktualna događanja u kontekstu knjižničnog zakonodavstva i politike u Europskoj uniji kao i donošenje *Nacionalnog plana razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine*, što se očekuje tijekom jeseni.

Program konferencije obradit će se kroz niz podtema: uloga i vrijednost narodnih knjižnica, status i financiranje narodnih knjižnica, modeli financiranja – primarni i alternativni izvori financiranja (uključujući fondove Europske unije koji ispunjavaju ciljeve održivog razvoja te usmjeravaju razvoj knjižnica prema društveno uključivoj i digitalnoj knjižnici te cjeloživotnom obrazovanju – program Erasmus+). Uz primjenu alternativnih modela financiranja

knjižnica te zelenu i digitalnu tranziciju, pozornost će se usmjeriti na zaštitu okoliša i energetske učinkovitost s ciljem implementiranja održivog razvoja u akcijske i strateške dokumente knjižnica.

Za sudionike Savjetovanja organizirane su dvije radionice: *Kako se priključiti Erasmus+ programu?* u kojoj će biti predstavljene mogućnosti sudjelovanja narodnih knjižnica u programu Erasmus+ u području obrazovanja odraslih i *EBLIDA radionica o fondovima Europske unije* tijekom koje će se prikazati programi Europske unije (Europski strukturni fondovi, Erasmus+, Kreativna Europa itd.) sa svojim relevantnim značajkama s ciljem podizanja svijesti o značaju i mogućnostima koje pružaju europski fondovi i programi. Također, organizirana je panel-rasprava na temu zelenih knjižnica.

Očekujemo da će Savjetovanje pridonijeti stjecanju uvida u teorijska i praktična pitanja vezana za zakonodavne i strateške dokumente u području narodnog knjižničarstva u Hrvatskoj i Europskoj uniji, dati uvid u suvremene modele i trendove razvoja i povezivanja narodnih knjižnica, omogućiti uspostavljanje čvršće suradnje u izradi strateških dokumenata u području narodnog knjižničarstva u zemljama Europske unije te upoznavanje s inozemnom praksom i mogućnostima zajedničke suradnje na međunarodnoj razini.

Posebnu zahvalu upućujem domaćinima Savjetovanja u Dubrovniku – Dubrovačkim knjižnicama i Knjižničarskom društvu Dubrovnik koji su nam omogućili da se okupimo u gradu Dubrovniku, jednom od najvažnijih povijesno-turističkih središta Hrvatske – sa Starim gradom Dubrovnikom, koji se od 1979. godine nalazi na UNESCO-ovu popisu svjetske baštine i koji je kroz povijest bio jedno od najvažnijih središta razvitka hrvatskog jezika i književnosti te umjetnosti i znanosti.

Veliku zahvalu upućujem članovima Programskog i Organizacijskog odbora Savjetovanja iz Slovenije i Hrvatske, uz čiju stručnu pomoć Savjetovanje posvećeno narodnim knjižnicama i narodnom knjižničarstvu ostvaruje visoku profesionalnu razinu i međunarodnu prepoznatljivost.

Dunja Marija Gabriel
knjižničarska savjetnica za narodne knjižnice
predsjednica Programskog odbora Savjetovanja

Introduction

The National and University Library in Zagreb organizes a national conference every two years for public librarians and information specialists from Croatia, together with long-term partners and fellow librarians from Slovenia, with the participation of experts from the European Union and neighbouring countries.

The 14th Conference for Public Libraries in the Republic of Croatia – with international participation, will be held in Dubrovnik from October 11 to 14, 2023, on the University of Dubrovnik (Dubrovnik Student Center) premises. It marks twenty years of continuous organization of this national gathering dedicated to public librarianship (2003-2023), ten years since the meeting was organized in Croatia as a member of the European Union (2013-2023) and is held in the year of the Republic of Croatia's accession to the eurozone and Schengen area.

For twenty years, the co-organizer of the Conference for Public Libraries has been the Croatian Library Association, and the hosts of this year's Conference are the Dubrovnik Libraries – Public Library Grad and the Dubrovnik Library Association. The National and University Library of Ljubljana and the Slovenian Library Association have been long-term partners in the program part of the organization and development of the Conference. This year, the Slovenian Public Library Association and the Creative Europe Desk from the Croatian Ministry of Culture and Media joined as partners. For the last twenty years, the Conference has been held under the constant patronage of the Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia. This year, the sponsors of the Conference are Dubrovnik-Neretva County and the City of Dubrovnik. The selection of topics for the Conference is related to current issues in librarianship in Croatia and neighbouring countries. The main topic of this year's 14th Conference is *Public Libraries – Stability and Sustainable Development* and is directly related to current events in the context of library legislation and policies in the European Union and the adoption of the *National Culture and Media Development Plan 2023-2027*, which we expect to be finalized this fall.

The conference program will be covered through several subtopics: the role and value of public libraries, the status and financing of public libraries, and financing models - primary and alternative sources of financing, including European Union funds that meet the goals of sustainable development and

guide the development of libraries towards a socially inclusive and digital library and lifelong education (Erasmus+ program). Along with applying alternative library financing models and green and digital transition, we will focus on environmental protection and energy efficiency to implement sustainable development in library operations and strategic documents.

Two workshops are organized for the Conference participants: *How to access the Erasmus+ program?* which will present the possibilities of participation of public libraries in the Erasmus+ program in the field of adult education, and the EBLIDA workshop on European Union funds, which will present EU programs (European Structural Funds, Erasmus+, Creative Europe, etc.) with their relevant features to raise awareness of importance and opportunities provided by EU funds and programs. A forum on the topic of green libraries is also organized.

We expect that the Conference will contribute to gaining insight into theoretical and practical issues related to legislative and strategic documents in the field of Croatian and EU public librarianship, provide insight into modern models and trends in the development and connection of public libraries, enable the establishment of closer cooperation in the preparation of strategic documents in the field of public librarianship in the EU countries and familiarization with foreign practice and opportunities for collaboration at the international level.

I want to express my special thanks to the hosts of the Conference in Dubrovnik, the Dubrovnik Libraries and the Dubrovnik Library Association, who made it possible for us to gather in Dubrovnik. It is one of Croatia's most important historical and tourist centres, with Dubrovnik's old town, which has been on UNESCO's World Heritage List since 1979. It has been one of the most important centres for developing the Croatian language, literature, art, and science throughout history.

I owe a great deal of gratitude to the members of the Program Committee and Organizational Committee of the Conference from Slovenia and Croatia. With their professional help, the Conference dedicated to public libraries and public librarianship is achieving a high professional level and international recognition.

Dunja Marija Gabriel
Library advisor for public libraries
President of the Conference Programme Committee

Program 14. savjetovanja za narodne knjižnice / Programme of the 14th Conference for Public Libraries

14. SAVJETOVANJE ZA NARODNE KNJIŽNICE U REPUBLICI HRVATSKOJ – s međunarodnim sudjelovanjem

Tema: **NARODNE KNJIŽNICE – STABILNOST I ODRŽIVI RAZVOJ**

Organizator: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Suorganizatori: Hrvatsko knjižničarsko društvo, Dubrovačke knjižnice,
Knjižničarsko društvo Dubrovnik

Partneri: Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Ljubljana;
Savez knjižničarskih društava Slovenije; Udruga narodnih knjižnica,
Grosuplje; Desk Kreativne Europe (Ministarstvo kulture i medija
Republike Hrvatske)

Pokrovitelji: Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske,
Dubrovačko-neretvanska županija, Grad Dubrovnik

Mjesto i vrijeme održavanja:

**Sveučilište u Dubrovniku – Studentski centar Dubrovnik,
Hrvatska, 11. – 14. listopada 2023.**

Srijeda, 11. listopada 2023.

5:30 – POLAZAK AUTOBUSA S PARKIRALIŠTA NSK U ZAGREBU U DUBROVNIK

15:30 – DOLAZAK U DUBROVNIK KOD STUDENTSKOG CENTRA DUBROVNIK

15:00 – 17:00 PRIJAVA SUDIONIKA (STUDENTSKI CENTAR DUBROVNIK – ISPRED KONGRESNE DVORANE)

16:00 – 20:00 PREDSTAVLJANJE IZDAVAČA I NAKLADNIKA (STUDENTSKI CENTAR DUBROVNIK – ISPRED KONGRESNE DVORANE)

KONGRESNA DVORANA

17:00 – 17:50 SVEČANO OTVARANJE SAVJETOVANJA

Moderatorica: Maja Priselac

Glazbeni program

Pozdravni govori domaćina, suorganizatora, organizatora i pokrovitelja:

- Dubrovačke knjižice
- Grad Dubrovnik
- Dubrovačko-neretvanska županija
- Hrvatsko knjižničarsko društvo
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
- Ministarstvo kulture i medija RH

I. NARODNE KNJIŽNICE – STABILNOST I ODRŽIVI RAZVOJ

17:50 – 19:30 PLENARNA IZLAGANJA

Moderatorica: Marina Krpan Smiljanec

Ivica Poljičak, Ministarstvo kulture i medija RH: *Nacrt prijedloga Nacionalnog plana razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. godine*

Giuseppe Vitiello, EBLIDA – Europski ured knjižničarskih, informacijskih i dokumentacijskih udruženja i ustanova, Hag: *Predstavljanje Preporuka za knjižnično zakonodavstvo i politiku u Europi Vijeća Europe i EBLIDA-e*

Stuart Hamilton, LGMA – Agencija za lokalnu samoupravu, Irska; NAPLE Forum: *Važnost IFLA-e na europskoj razini i njezina buduća perspektiva* (videoprezentacija)

Aleš Klemen, Gradska knjižnica Ljubljana; NAPLE Forum: *Aktivnosti NAPLE Foruma*

Ivanka Stričević, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Osnaživanje i održivost hrvatskoga knjižničkog sustava – pogled iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*

19:30 – 19:40 **Dunja Marija Gabriel**, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; **Jasenka Pleško**, Hrvatsko knjižničarsko društvo: *Predstavljanje hrvatskog prijevoda Preporuka CM/REC(2023)3 Odbora ministara državama članicama za knjižnično zakonodavstvo i politiku u Europi*

19:40 – 20:00 PITANJA I RASPRAVA

20:00 – 21:00 PIĆE DOBRODOŠLICE

(STUDENTSKI CENTAR DUBROVNIK – ISPRED KONGRESNE DVORANE)

Četvrtak, 12. listopada 2023.

8:00 – 9:00 PRIJAVA SUDIONIKA (ISPRED KONGRESNE DVORANE)

8:00 – 16:00 PREDSTAVLJANJE IZDAVAČA I NAKLADNIKA (ISPRED KONGRESNE DVORANE)

KONGRESNA DVORANA**II. RAZVOJ KNJIŽNICA PREMA DRUŠTVENOJ UKLJUČENOSTI I DIGITALNOJ KNJIŽNICI (1. DIO)****8:00 – 9:00 PRIJAVLJENA IZLAGANJA**

Moderatori: Marina Krpan Smiljanec, Blaženka Klemar Bubić

Anja Rebolj, Petra Kovič, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto: *Putevi do knjižnice kao univerzalnog prostora*

Deša Ficović Kosović, Dubrovačke knjižnice: *Kreativnim projektima do preobrazbe knjižnice: na primjeru Narodne knjižnice Grad*

Marko Samec, Knjižnica Šmarje pri Jelšah: *Oснаživanje knjižnica kroz međunarodne projekte*

Dijana Sabolović-Krajina, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica; **Jelena Stipetić Šušak**, Gradska knjižnica Rijeka; **Lidija Šajatović**, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac: *Pristupačnost narodnih knjižnica: finske smjernice za usporedbu s hrvatskom praksom*

9:00 – 9:15 SPONZORSKO IZLAGANJE

Vanja Jajić, Snježana Turčić, Školska knjiga, Zagreb: *Čitajući rastemo*

9:15 – 9:35 PECHA KUCHA IZLAGANJA

Božica Dragaš, Arijana Herceg Mićanović, Snježana Ercegovac, Knjižnice grada Zagreba: *Kultura u zajednici: partnerski projekti u mreži Knjižnice Marina Držića*

Nenad Arizanović, Knjižnica Bena Zupančiča Postojna: *Detektivka u knjižnici*

Dijana Sabolović-Krajina, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica: *OTKRIVAMO knjižnicu! Grafički i videosadržaji u funkciji razvoja knjižnične pismenosti mladih*

9:35 – 10:00 PITANJA I RASPRAVAMALA DVORANA

8:00 – 10:00 EBLIDA RADIONICA O EU FONDovima (ograničeni broj sudionika, obvezna je prethodna prijava putem Google obrasca)

Voditelj: Giuseppe Vitiello (direktor EBLIDA-e)

Moderatorica: Jasenka Pleško (predsjednica Hrvatskoga knjižničarskog društva)

Suradnica za evaluaciju radionice: Iva Adžaga Ašperger (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

Prevoditeljica: Amelia Kovačević (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

Na radionici će se prikazati programi Europske unije (Europski strukturni fondovi, Erasmus+, Kreativna Europa itd.) sa svojim relevantnim značajkama s ciljem podizanja svijesti o europskim fondovima i programima. Tijekom praktične vježbe polaznici radionice naučit će prepoznati pojedine programe Europske unije. Radionica je namijenjena ravnateljima županijskih matičnih narodnih knjižnica, voditeljima i stručnim suradnicima županijskih matičnih razvojnih službi te državnim i regionalnim predstavnicima za europske fondove u Hrvatskoj.

KONGRESNA DVORANA**10:00 – 10:30 KNJIŽNIČARSKI FILMSKI FESTIVAL – MATINEJA (1. DIO)**

Moderatorice: Milena Bon, Sanja Lapiš

Ivana Fištrek, Ismena Meić, Marko Šikić, Knjižnice grada Zagreba: *Književni petak među koricama: kratki film uoči monografije*

Milojka Skokandić, Ivana Bakarić, Gradska knjižnica „Ivan Vidali“, Korčula: *Gradska knjižnica „Ivan Vidali“: oaza znanja i zajedništva*

Svjetlana Ciglar, Barbara Balenović, Martina Domaćinović, Iva Bunčić Stanković, Knjižnice grada Zagreba: *Knjižnica kao ZELENA metaFORA*

Stjepan Stjepić, Margareta Rajh, Edita Kutnjak Zlatar, Domagoj Buisija, Gradska knjižnica i čitaonica „Mladen Kerstner“, Ludbreg: *Na početku bijaše priča*

Polona Brenčič, Urška Lobnikar Paunović, Matjaž Stibilj, Valvasorjeva knjižnica Krško, **Boštjan Colarič i Lidija Petrišič Colarič,** Foto Colarič, Boštjan Colarič s. p.: *Ugodna okupljanja, dobre priče*

10:30 – 10:45 STANKA ZA KAVU

KONGRESNA DVORANA

III. ULOGA I VRIJEDNOST NARODNIH KNJIŽNICA

10:45 – 11:45 PRIJAVLJENA IZLAGANJA

Moderatorice: Dunja Marija Gabriel, Aleš Klemen

Ivančica Đukec Kero, Kristina Krpan, Janja Maras, Knjižnice grada Zagreba: *Zašto su knjižnice važne?: Izravne i neizravne koristi za zajednicu*

Renata Dobrić, Gradska knjižnica Kaštela: *Narodna knjižnica kao čuvarica kulturne baštine i promicateljica kulturnog turizma – uloga odnosa s javnošću u promicanju Zavičajne zbirke*

Antonija Filipeti, Marta Matijević, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Oснаživanje knjižničara za nove uloge narodnih knjižnica – sudjelovanje u programima trajne izobrazbe CSSU-a*

Miroslav Katić, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac; **Dunja Holcer,** Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak; **Aleksandra Pikić Jugović,** Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Digitalne kompetencije knjižničara narodnih knjižnica*

11:45 – 12:00 PITANJA I RASPRAVA

KONGRESNA DVORANA

II. RAZVOJ KNJIŽNICA PREMA DRUŠTVENOJ UKLJUČENOSTI I DIGITALNOJ KNJIŽNICI (2. DIO)

12:00 – 12:45 PRIJAVLJENA IZLAGANJA

Moderatori: Lucija Bjelokosić, Kristina Romić

Marina Krpan Smiljanec, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *O etičnosti digitalizacije*

Karolina Holub, Dolores Mumelaš, Ingeborg Rudomino, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; **Kristina Čunović, Maja Žužak Horvatić,** Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac: *HAWaton – rad mnoštva kao podloga za društvenu uključenost knjižnica*

Aleksandra Cvitković, Tito Kliska, Knjižnice grada Zagreba: *Generacija NOW u Knjižnicama Grada Zagreba, Knjižnici Augusta Cesarca*

12:45 – 12:55 PITANJA I RASPRAVA

MALA DVORANA

12:00 – 12:55 RADIONICA – KAKO SE PRIKLJUČITI ERASMUS+ PROGRAMU? (ograničeni broj sudionika, obvezna je prethodna prijava putem Google obrasca)

Voditeljica: Janja Maras (Erasmus+ ambasadorica)

Na radionici će biti predstavljene mogućnosti sudjelovanja narodnih knjižnica u programu Erasmus+ u području obrazovanja odraslih. Kroz konkretne primjere pružit će se objašnjenja kako prijaviti projekt na program Erasmus+, što je akreditacija Erasmus i komu je namijenjena, kako postati organizacija prijavitelj, kako pronaći partnere za provedbu projekta kao i drugi korisni savjeti. Radionica je namijenjena svima koji donose odluke o programima u knjižnici, osmišljavaju i provode projekte te žele steći iskustva u europskim projektima.

IV. STATUS I FINANCIRANJE NARODNIH KNJIŽNICA

12:55 – 13:40 POZVANA IZLAGANJA I PRIJAVLJENO IZLAGANJE

Moderatorice: Iva Grković, Lucija Bjelokosić

Milena Bon, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Ljubljana; **Aleš Klemen**, Gradska knjižnica Ljubljana; **Urška Lobnikar Paunović**, Valvasorjeva knjižnica Krško: *Financiranje slovenskih narodnih knjižnica*

Dunja Marija Gabriel, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; **Jasenska Pleško**, Hrvatsko knjižničarsko društvo; **Marica Šapro Ficović**, Dubrovačke knjižnice: *Financiranje narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj*

Dubravka Pađen-Farkaš, **Marijana Špoljarić Kizivat**, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek: *Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek – knjižnica s dvojnog funkcijom*

13:40 – 13:50 PITANJA I RASPRAVA

13:50 – 15:20 STANKA ZA RUČAK

13:50 – 15:20 FAKULTATIVNI POSJET DRŽAVNOM ARHIVU U DUBROVNIKU

(ograničen broj sudionika, obvezna je prethodna prijava putem Google obrasca)

KONGRESNA DVORANA

V. PROGRAMI ERASMUS+ – PRILIKA ZA KNJIŽNICE (1. DIO)

15:20 – 16:05 PRIJAVLJENA IZLAGANJA

Moderatorice: Janja Maras, Urška Lobnikar Paunović

Marijana Korotaj, Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož: *S fondovima Europske unije preko granica do novih znanja i ideja za bolju budućnost knjižnice i lokalnog okruženja*

Niko Cvjetković, **Tanja Badanjak**, Gradska knjižnica Rijeka: *Erasmus+ efekt – pandemijski projekti Gradske knjižnice Rijeka*

Silvija Perić, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica: *Jesmo li spremni za Erasmus+?: upitnik u narodnim knjižnicama*

16:05 – 16:15 PITANJA I RASPRAVA

MALA DVORANA

VI. KNJIŽNICE – PARTNERI ODRŽIVOG RAZVOJA KROZ ZELENU I DIGITALNU TRANZICIJU

15:20 – 16:20 PRIJAVLJENA IZLAGANJA

Moderatorice: Blaženka Klemar Bubić, Amelia Kovačević

Neda Adamović, **Tihana Lončarić**, Narodna knjižnica „Petar Preradović“, Bjelovar: *Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar – pokretač održivog razvoja kroz inovativni projekt Zazeleni se*

Kristina Čunović, **Anita Malkoč Bišćan**, **Martina Barišić Koprenica**, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac: *Zeleni odjel zelene knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac*

Melinda Grubišić Reiter, Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik: *Financiranje zelenih programa u šibenskoj knjižnici*

Marijana Korotaj, Milica Šavora, Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož: *Zelena knjižnica Ormož*

16:20 – 16:50 PANEL RASPRAVA

17:00–19:00 ORGANIZIRANO RAZGLEDAVANJE GRADA I MUZEJA (ograničeni broj sudionika, obvezna je prethodna prijava putem Google obrasca)

20:00 – 23:00 SVEČANA VEČERA U STUDENTSKOM CENTRU SVEUČILIŠTA U DUBROVNIKU

Petak, 13. listopada 2023.

9:00 – 10:00 PRIJAVA SUDIONIKA
(ISPRED KONGRESNE DVORANE)

9:00 – 17:30 PREDSTAVLJANJE IZDAVAČA I NAKLADNIKA
(ISPRED KONGRESNE DVORANE)

KONGRESNA DVORANA

V. PROGRAMI ERASMUS+ – PRILIKA ZA KNJIŽNICE (2. DIO)

9:00 – 9:30 PECHA KUCHA IZLAGANJA

Moderatorice: Janja Maras, Urška Lobnikar Paunović

Ljiljana Vugrinec, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica; **Silvija Perić**, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica: *Budžet za KA1: savjeti i preporuke*

Maja Stazić, Katarina Sovulj, Gradska knjižnica Marka Marulića Split: *Erasmus+ KA1 projekt Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica – od prijave do finalnog izvješća*

Renata Vojvodić, Maruška Nardelli, Gradska knjižnica Marka Marulića Split: *Projekt Erasmus+: „Uloga narodnih knjižnica u promicanju europskih inicijativa i vrijednosti“*

Lidija Šajatović, Marina Kundić, Aleksandra Mikić Grginčić, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac: *Primjeri uspješnih praksi europskih knjižnica – karlovačko iskustvo kroz program Erasmus+*

9:30 – 9:40 PITANJA I RASPRAVA

VII. MODELI FINANCIRANJA – OSNOVNI I ALTERNATIVNI IZVORI FINANCIRANJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ (1. DIO)

9:40 – 11:25 POZVANO IZLAGANJE I PRIJAVLJENA IZLAGANJA

Moderatorice: Iva Grković, Jasenka Pleško

Iain Moore, Libraries Connected, London: *Korištenje univerzalnih knjižničnih vrijednosti za zagovaranje financiranja knjižnica*

Niko Cvjetković, Kristian Benić, Ljiljana Črnjar, Gradska knjižnica Rijeka: *Blato, cigla, polica, knjiga – uloga i budućnost Gradske knjižnice Rijeka u procesu urbane regeneracije kvarta kulture „Benčić“*

Željka Hatvalić Strahija, Knjižnica „Nikola Zrinski“ Čakovec: *Uloga knjižničara/voditelja projekta u kontekstu neproračunskih sredstava Europske unije*

Mirjana Franculić, Gradska knjižnica Požega: *Projekt Čitam. – Potpora Europske unije Gradskoj knjižnici Požega*

Hanja Anić, Petra Skelin Giljanović, Gradska knjižnica Marka Marulića Split: *Projekt Za dobre vibre – čitaj libre: europskim natječajem do bibliobusne službe u Splitsko-dalmatinskoj županiji*

Slavica Potnik, Knjižnica Radlje ob Dravi: *Projekt Pčela skuplja med! u Knjižnici Radlje ob Dravi*

Matea Bakmaz, Gradska knjižnica Zadar: *Financiranje novih usluga i prostora Gradske knjižnice Zadar kroz fondove Europske unije*

11:25 – 11:45 PITANJA I RASPRAVA

KONGRESNA DVORANA

11:45 – 12:15 KNJIŽNIČARSKI FILMSKI FESTIVAL – MATINEJA (2. DIO)

Moderatorice: Milena Bon, Sanja Lapiš

Iva Džambaski, Ivan Jelić, Marija Žurić, Knjižnice grada Zagreba: *Knjižnica Božidara Adžije – doživjeti stotu*

Iva Grković, Vedrana Lugić, Tihomir Marojević, Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci: *Tvoj novi dom*

Ivana Freškura, Arijana Herceg Mićanović, Ivana Končić, Maja Pranić, Hrvatsko knjižničarsko društvo: *Mala mjesta – velike ideje!*

Anja Panjan, Knjižnica Črnomelj: *Održivi razvoj Knjižnice Črnomelj kroz projekte financirane iz EU*

Janja Maras, Ismena Meić, Marko Šikić, Knjižnice grada Zagreba: *Paromlin je hranio grad, Paromlin će hraniti grad*

12:15 – 12:30 STANKA ZA KAVU

12:15 – 15:15 POČETAK ONLINE GLASOVANJA ZA NAJBOLJI KNJIŽNIČARSKI FILM (PUTEM GOOGLE OBRASCA NA PORTALU SAVJETOVANJA)

KONGRESNA DVORANA

VII. MODELI FINANCIRANJA – OSNOVNI I ALTERNATIVNI IZVORI FINANCIRANJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ (2. DIO)

12:30 – 13:05 PECHA KUCHA IZLAGANJA

Moderatori: Lucija Bjelokosić, Aleš Klemen

Doroteja Kamber-Kontić, Gradska knjižnica Zadar: *Izgradnja nove Gradske knjižnice u Zadru i mogućnosti financiranja – nova knjižnica: projektni prijedlog ili projektna stvarnost?*

Tihana Jurišić, Gradska knjižnica Biograd na Moru: *Čitanjem u život: projekt sufinanciran sredstvima Europske unije*

Lea Smodlaka, Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu: *Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu – partner za aktivnu zajednicu*

Iva Grković, Vedrana Lugić, Klaudija Mandić, Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci: *Kultura u pokretu*

Mirjana Kotromanović, Robert Fritz, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica: *Potrubi za knjigu! – tematske radionice u sklopu projekta*

13:05 – 13:20 PITANJA I RASPRAVA

13:20 – 15:10 STANKA ZA RUČAK

13:20 – 15:10 FAKULTATIVNI POSJET ZNANSTVENOJ KNJIŽNICI U DUBROVNIKU

(ograničeni broj sudionika, obvezna je prethodna prijava putem Google obrasca)

KONGRESNA DVORANA

Moderatorica: Iva Grković

15:10 – 15:30 Nika Čabrić, Knjižnice grada Zagreba; **Dunja Marija Gabriel**, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; **Nada Radman**, Gradska knjižnica Zadar: *Predstavljanje Plana razvoja mreže pokretnih knjižnica u RH od 2023. do 2032. godine*

VIII. POSTERSKA SESIJA**15:30 – 16:30 IZLAGANJA NA POSTERU**

Moderatorice: Iva Grković, Blaženka Klemar Bubić

ULOGA I VRIJEDNOST NARODNIH KNJIŽNICA

Marija Čačić, Knjižnica Centra za kulturu Čepin; **Marijana Špoljarić Kizivat**, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek: *Djelovanje knjižnice u sastavu: primjer knjižnice Centra za kulturu Čepin*

Renata Zlatković, Dubrovačke knjižnice: *Postani pisac!: radionica kreativnog pisanja za seniore*

MODELI FINANCIRANJA – OSNOVNI I ALTERNATIVNI IZVORI FINANCIRANJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Andreja Toljan, Gradska knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“ Varaždin; **Lidija Zečević**, Gradska knjižnica i čitaonica Novi Marof: Čitanje na kotačima – od ideje do ostvarenja pokretne knjižnice

Marinela Šmider, Gradska knjižnica Grada Donjeg Miholjca: *Od prašnje do moderne: transformacija Gradske knjižnice Grada Donjeg Miholjca*

RAZVOJ KNJIŽNICA PREMA DRUŠTVENOJ UKLJUČENOSTI I DIGITALNOJ KNJIŽNICI

Karolina Holub, Renata Petrušić, Iva Adžaga Ašperger, Sanja Lapiš, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Upisnik digitalnih zbirki i preslika*

Branka Miočić, Javna ustanova Narodna knjižnica i čitaonica Halubajska zora: *Projekt Halu book*

Maja Pranić, Knjižnice grada Zagreba: *Projekt Da bi kotač bolje LEGO u Knjižnici Marije Jurić Zagorke – razvoj knjižnica prema društvenoj uključenosti*

KNJIŽNICE – PARTNERI ODRŽIVOG RAZVOJA KROZ ZELENU I DIGITALNU TRANZICIJU

Olga Majcen Linn, Gordana Kolanović Roško, Mišo Vojnović, Knjižnice grada Zagreba: *Umjetnički radovi sa „zelenom“ temom u Galeriji VN Knjižnica grada Zagreba*

16:30 – 17:15 IZVJEŠĆA MODERATORA POJEDINIH SESIJA I RASPRAVA**17:15 – 17:30 DODJELA NAGRADA I PRIZNANJA ZA FILMOVE I POSTERSKA IZLAGANJA**

17:45 – 19:45 ORGANIZIRANI POSJET DUBROVAČKIM KNJIŽNICAMA – NARODNA KNJIŽNICA GRAD
(ograničen broj sudionika, obvezna je prethodna prijava putem Google obrasca)

Subota, 14. listopada 2023.

8:00 POLAZAK ORGANIZIRANOG PRIJEVOZA AUTOBUSOM NA RELACIJU DUBROVNIK – ZAGREB UZ KRAĆE ZAUSTAVLJANJE I POSJET GRADSKOJ KNJIŽNICI METKOVIĆ

9:00 JEDNODNEVNI IZLET AUTOBUSOM U DOLINU NERETVE I POSJET GRADSKOJ KNJIŽNICI METKOVIĆ

(ograničen broj sudionika, obvezna je prethodna prijava putem Google obrasca)

PROGRAMME

14th CONFERENCE FOR PUBLIC LIBRARIES IN THE REPUBLIC OF CROATIA – with international participation

Topic:

PUBLIC LIBRARIES – STABILITY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Organizer: National and University Library in Zagreb

Co-organizers: Croatian Library Association, Dubrovnik Libraries,
Dubrovnik Library Association

Partners: National and University Library, Ljubljana; Slovenian Library
Association; Slovenian Public Libraries Association, Grosuplje; Creative
Europe Desk (Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia)

Patrons: Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia,
Dubrovnik-Neretva County, City of Dubrovnik

Venue and time:

**University of Dubrovnik - Dubrovnik Student Center,
Croatia, October 11-14, 2023**

Wednesday, October 11 2023

5:30 – BUS DEPARTURES FROM THE NSK PARKING SPACE IN ZAGREB TO DUBROVNIK

15:30 – ARRIVAL IN DUBROVNIK AT THE DUBROVNIK STUDENT CENTER

15:00 – 17:00 REGISTRATION (DUBROVNIK STUDENT CENTER – IN FRONT OF THE CONGRESS HALL)

16:00 – 20:00 PUBLISHERS PRESENTATION (DUBROVNIK STUDENT CENTER – IN FRONT OF THE CONGRESS HALL)

CONGRESS HALL

17:00 – 17:50 OPENING CEREMONY

Moderator: Maja Priselac

Music programme

Welcome speeches of hosts, co-organizers, organizers and patrons:

- Dubrovnik Libraries
- City of Dubrovnik
- Dubrovnik-Neretva County
- Croatian Library Association
- National and University Library in Zagreb
- Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia

I. PUBLIC LIBRARIES – STABILITY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

17:50 – 19:30 PLENARY PRESENTATIONS

Moderator: Marina Krpan Smiljanec

Ivica Poljičak, Ministry of Culture and Media: *National Culture and Media Development Plan 2023-2027 – draft version*

Giuseppe Vitiello, EBLIDA, Hag: *Presentation of the Council of Europe / EBLIDA Recommendation on Library Legislation and Policy in Europe*

Stuart Hamilton, Local Government Management Agency (LGMA) Ir-ska; NAPLE Forum: *The Importance of IFLA at the European Level and its Future Perspectives* (video presentation)

Aleš Klemen, City Library Ljubljana; NAPLE Forum: *Activities of the NAPLE Forum*

Ivanka Stričević, National and University Library in Zagreb: *Strengthening and sustainability of the Croatian library system – a view from the National and University Library in Zagreb*

19:30 – 19:40 **Dunja Marija Gabriel**, National and University Library in Zagreb; **Jasenka Pleško**, Croatian Library Association: *Presentation of the Croatian translation of Recommendation CM/REC(2023)3 of the Committee of Ministers to Member States for library legislation and policy in Europe*

19:40 – 20:00 QUESTIONS AND DISCUSSION

20:00 – 21:00 WELCOME DRINKS (DUBROVNIK STUDENT CENTER - IN FRONT OF THE CONGRESS HALL)

Thursday, October 12 2023

8:00 – 9:00 REGISTRATION (DUBROVNIK STUDENT CENTER – IN FRONT OF THE CONGRESS HALL)

8:00 – 16:00 PUBLISHERS PRESENTATION (DUBROVNIK STUDENT CENTER – IN FRONT OF THE CONGRESS HALL)

CONGRESS HALL**II. LIBRARY DEVELOPMENT TOWARD SOCIAL INCLUSION AND DIGITAL LIBRARY (PART 1)****8:00 – 9:00 CONTRIBUTED PRESENTATIONS**

Moderators: Marina Krpan Smiljanec, Blaženka Klemar Bubić

Anja Rebolj, Petra Kovič, Miran Jarec Library Novo mesto: *Paths to the library as a universal space*

Deša Ficović Kosović, Dubrovnik Libraries: *Through creative projects to the library transformation: the Public Library Grad*

Marko Samec, Library Šmarje pri Jelšah: *Strengthening libraries through international projects*

Dijana Sabolović-Krajina, Fran Galović Public Library Koprivnica; **Jelena Stipetić Šušak**, City Library Rijeka; **Lidija Šajatović**, Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac: *Accessibility of public libraries: Finnish guidelines for comparison with Croatian practice*

9:00 – 9:15 SPONSOR PRESENTATION

Vanja Jajić, Snježana Turčić, Školska knjiga, Zagreb: *We grow by reading*

9:15 – 9:35 PECHA KUCHA PRESENTATIONS

Božica Dragaš, Arijana Herceg Mićanović, Snježana Ercegovac, Zagreb City Libraries: *Culture in community: partner projects in Marin*

Držić library network

Nenad Arizanović, Ben Zupančić Library Postojna: *A detective in the library*

Dijana Sabolović-Krajina, Fran Galović Public Library Koprivnica: *DISCOVERING THE LIBRARY! Graphic and video content for developing library literacy of young people*

9:35 – 10:00 QUESTIONS AND DISCUSSIONSMALL HALL

8:00 – 10:00 EBLIDA WORKSHOP ON EU FUNDS (limited number of participants, mandatory sign-up via Google Form)

Co-ordinator: Giuseppe Vitiello (EBLIDA director)

Moderator: Jasenka Pleško (president of the Croatian Library Association)

Workshop evaluation assistant: Iva Adžaga Ašperger (National and University Library in Zagreb)

Interpreter: Amelia Kovačević (National and University Library in Zagreb)

The workshop will present the EU programmes (European Structural Funds, Erasmus+, Creative Europe, etc.) with their relevant features with the aim of raising awareness of European funds and programs. During the practical exercise, workshop participants will learn to recognize individual programs of the European Union. The workshop is intended for directors of county public libraries, managers and professional associates of central county public library development and advisory service, national and regional representatives of European funds in Croatia.

CONGRESS HALL**10:00 – 10:30 LIBRARY FILM FESTIVAL – MATINEE (PART 1)**

Moderators: Milena Bon, Sanja Lapiš

Ivana Fištrek, Ismena Meić, Marko Šikić, Zagreb City Libraries: *The Literary Friday among the covers: a short film to meet monography*

Milojka Skokandić, Ivana Bakarić, Ivan Vidali City Library Korčula: *Ivan Vidali City Library: an oasis of knowledge and community*

Svjetlana Ciglar, Barbara Balenović, Martina Domaćinović, Iva Bunčić Stanković, Zagreb City Libraries: *Library as a green metaphor*

Stjepan Stjepić, Margareta Rajh, Edita Kutnjak Zlatar, Domagoj Busija, Public Library Mladen Kerstner Ludbreg: *In the beginning was the Story*

Polona Brenčič, Urška Lobnikar Paunović, Matjaž Stibilj, Valvasor Library Krško, **Boštjan Colarič i Lidija Petrišič Colarič**, Foto Colarič, Boštjan Colarič s. p.: *Pleasant gathering, outstanding stories*

10:30 – 10:45 COFFEE BREAK

CONGRESS HALL

III. THE ROLE AND VALUE OF PUBLIC LIBRARIES

10:45 – 11:45 CONTRIBUTED PRESENTATIONS

Moderators: Dunja Marija Gabriel, Aleš Klemen

Ivančica Đukec Kero, Kristina Krpan, Janja Maras, Zagreb City Libraries: *Why are libraries important? Direct and indirect benefits for the community*

Renata Dobrić, City Library Kaštela: *The public library as a custodian of cultural heritage and promoter of cultural tourism – the role of public relations in promoting Local Collection*

Antonija Filipeti, Marta Matijević, National and University Library in Zagreb: *Empowering librarians for new roles of public libraries: participation in education programs of the Training Centre for Continuing Education of Librarians in Croatia (CSSU)*

Miroslav Katić, Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac; **Dunja Holcer**,

Public Library Vlado Gotovac Sisak; **Aleksandra Pikić Jugović**, National and University Library in Zagreb: *Digital competences of public librarians*

11:45 – 12:00 QUESTIONS AND DISCUSSION

CONGRESS HALL

II. LIBRARY DEVELOPMENT TOWARD SOCIAL INCLUSION AND DIGITAL LIBRARY (PART 2)

12:00 – 12:45 CONTRIBUTED PRESENTATIONS

Moderators: Lucija Bjelokosić, Kristina Romić

Marina Krpan Smiljanec, National and University Library in Zagreb: *Ethical aspect of digitization*

Karolina Holub, Dolores Mumelaš, Ingeborg Rudomino, National and University Library in Zagreb; **Kristina Čunović, Maja Žužak Horvatić**, Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac: *HAWaton – crowdsourcing as a basis for social inclusion of libraries*

Aleksandra Cvitković, Tito Kliska, Zagreb City Libraries: *Generation NOW in Zagreb City Libraries, the August Cesarec Library*

12:45 – 12:55 QUESTIONS AND DISCUSSION

SMALL HALL

13:15 – 14:00 WORKSHOP – HOW TO ACCESS AN ERASMUS+ PROGRAMME? (limited number of participants, mandatory sign-up via Google Form)

Co-ordinator: Janja Maras (Erasmus+ ambassador)

The workshop will present the possibilities of participation of public libraries in the Erasmus+ program in adult education. Practical ex-

amples will explain how to register a project for the Erasmus+ program, what Erasmus accreditation is and who it is intended for, how to become an applicant organization, how to find partners for project implementation, and other helpful information and tips. The workshop is intended for everyone who decides on programs in the library, designs and implements projects and wants to gain experience in European projects.

CONGRESS HALL

IV. STATUS AND FINANCING OF PUBLIC LIBRARIES

12:55 – 13:40 INVITED AND CONTRIBUTED PRESENTATIONS

Moderators: Iva Grković, Lucija Bjelokosić

Milena Bon, National and University Library Ljubljana; **Aleš Klemen**, City Library Ljubljana; **Urška Lobnikar Paunović**, Valvasor Library Krško: *Financing Slovenian public libraries*

Dunja Marija Gabriel, National and University Library in Zagreb; **Jasenka Pleško**, Hrvatsko knjižničarsko društvo; **Marica Šapro Ficović**, Dubrovačke knjižnice: *Financing public libraries in Croatia*

Dubravka Pađen-Farkaš, **Marijana Špoljarić Kizivat**, City and University Library Osijek: *City and University Library Osijek – library with a dual function*

13:40 – 13:50 QUESTIONS AND DISCUSSION

13:50 – 15:20 LUNCH BREAK

13:50 – 15:20 OPTIONAL VISIT TO THE STATE ARCHIVES IN DUBROVNIK (limited number of participants, mandatory sign-up via Google Form)

CONGRESS HALL

V. ERASMUS+ PROGRAMMES – OPPORTUNITY FOR LIBRARIES (PART 1)

15:20 – 16:05 CONTRIBUTED PRESENTATIONS

Moderators: Janja Maras, Urška Lobnikar Paunović

Marijana Korotaj, Franc Ksaver Meško Library in Ormož: *With European Union funds across borders to new knowledge and ideas for a better future of the library and the local environment*

Niko Cvjetković, **Tanja Badanjak**, City Library Rijeka: *Erasmus+ effect – City Library Rijeka pandemic projects*

Silvija Perić, Public Library Virovitica: *Are we ready for Erasmus+? A questionnaire in public libraries*

16:05 – 16:15 QUESTIONS AND DISCUSSION

SMALL HALL

VI. LIBRARIES – PARTNERS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT THROUGH THE GREEN AND DIGITAL TRANSITION

15:20 – 16:20 CONTRIBUTED PRESENTATIONS

Moderators: Blaženka Klemar Bubić, Amelia Kovačević

Neda Adamović, **Tihana Lončarić**, Petar Preradović Public Library Bjelovar: *Petar Preradović Public Library Bjelovar – initiator of sustainable development through an innovative project Zazeleni se*

Kristina Čunović, **Anita Malkoč Bišćan**, **Martina Barišić Koprenica**, Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac: *Green department if a green library Ivan Goran Kovačić Karlovac*

Melinda Grubišić Reiter, Juraj Šižgorić City Library Šibenik: *Financing green programmes in the Šibenik library*

Marijana Korotaj, **Milica Šavora**, Franc Ksaver Meško Library Ormož: *Green library Ormož*

16:20 – 16:50 PANEL DISCUSSION

17:00–19:00 ORGANIZED CITY AND MUSEUM TOUR (limited number of participants, mandatory sign-up via Google Form)

20:00 – 23:00 DINNER PARTY (DUBROVNIK STUDENT CENTER)

Friday, October 13 2023

8:00 – 9:00 REGISTRATION OF PARTICIPANTS (IN FRONT OF THE CONGRESS HALL)

8:00 – 18:00 PUBLISHERS PRESENTATION (IN FRONT OF THE CONGRESS HALL)

CONGRESS HALL**V. ERASMUS+ PROGRAMMES – OPPORTUNITY FOR LIBRARIES (PART 2)****9:00 – 9:30 PECHA KUCHA PRESENTATIONS**

Moderators: Janja Maras, Urška Lobnikar Paunović

Ljiljana Vugrinec, Fran Galović Public Library Koprivnica; **Silvija Perić**, Public Library Virovitica: *KA1 budget: tips and tricks*

Maja Stazić, Katarina Sovulj, Marko Marulić City Library Split: *Erasmus+ KA1 project Reinventing our Public Libraries: Improvement of Digital Competencies in Adult Education – from application to final report*

Renata Vojvodić, Maruška Nardelli, Marko Marulić City Library Split: *Erasmus+ project: the role of public libraries in promoting European initiatives and values*

Lidija Šajatović, Marina Kundić, Aleksandra Mikić Grginčić, Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac: *Examples of successful practices of European libraries – Karlovac experience through Erasmus+ program*

9:30 – 9:40 QUESTIONS AND DISCUSSION**VII. FINANCING MODELS - BASIC AND ALTERNATIVE SOURCES OF FINANCING SUSTAINABLE DEVELOPMENT (PART 1)****9:40 – 11:25 INVITED AND CONTRIBUTED PRESENTATIONS**

Moderators: Iva Grković, Jasenka Pleško

Iain Moore, Libraries Connected, London: *Using the Universal Library Offers to lobby for library financing*

Niko Cvjetković, Kristian Benić, Ljiljana Črnjar, City Library Rijeka: *Mud, brick, shelf, book– the role and future of the City Library Rijeka in the process of urban regeneration of the cultural neighborhood Benčić*

Željka Hatvalić Strahija, Nikola Zrinski Public Library Čakovec: *The role of librarians/project managers in the context of non-budgetary EU funds*

Mirjana Franculić, City Library Požega: *I'm Reading project – EU support to the City Library Požega*

Hanja Anić, Petra Skelin Giljanović, Marko Marulić City Library Split: *Project „For good vibes – read books“: from EU funds to a Mobile Library Service across Split-Dalmatia County*

Slavica Potnik, Library Radlje ob Dravi: *The Bee Reads Honey! project in the Library Radlje ob Dravi*

Matea Bakmaz, City Library Zadar: *Funding new services and premises of the Zadar City Library through EU funds*

11:25 – 11:45 QUESTIONS AND DISCUSSION

CONGRESS HALL**11:45 – 12:15 LIBRARY FILM FESTIVAL – MATINEE (PART 2)**

Moderators: Milena Bon, Sanja Lapiš

Iva Džambaski, Ivan Jelić, Marija Žurić, Zagreb City Libraries: *Božidar Adžija Library – reaching one hundred*

Iva Grković, Vedrana Lugić, Tihomir Marojević, Public Library Vinkovci: *Your new home*

Ivana Freškura; Arijana Herceg Mićanović; Ivana Končić; Maja Pranić, Croatian Library Association: *Small places – great ideas!*

Anja Panjan, Library Črnomelj: *Sustainable development of Library Črnomelj through EU projects*

Janja Maras, Ismena Meić, Marko Šikić, Zagreb City Libraries: *Paromlin feeded the city, Paromlin will feed the city*

12:15 – 12:30 COFFEE BREAK12:15 – 15:15 BEGINNING OF ONLINE VOTING FOR THE BEST LIBRARY FILM (VIA THE GOOGLE FORM ON THE CONFERENCE PORTAL)CONGRESS HALL**VII. FINANCING MODELS – BASIC AND ALTERNATIVE SOURCES OF FINANCING SUSTAINABLE DEVELOPMENT (PART 2)****12:30 – 13:05 PECHA KUCHA PRESENTATIONS**

Moderators: Lucija Bjelokosić, Aleš Klemen

Doroteja Kamber-Kontić, Zadar City Library: *The building of new City Library Zadar and possibilities for financing – new library as a project proposal or as a project reality*

Tihana Jurišić, City Library Biograd na Moru: *Reading into life: a project co-financed by the European Union*

Lea Smodlaka, Public Library Klis: *Public Library Klis – a partner for an active community*

Iva Grković, Vedrana Lugić, Klaudija Mandić, Public Library Vinkovci: *Culture in Motion*

Mirjana Kotromanović, Robert Fritz, Public Library Virovitica: *Press the Horn for a Book! – thematic workshops within the project*

13:05 – 13:20 QUESTIONS AND DISCUSSION13:20 – 15:10 LUNCH BREAK

13:20 – 15:10 OPTIONAL VISIT TO THE RESEARCH LIBRARY IN DUBROVNIK (limited number of participants, mandatory sign-up via Google Form)

CONGRESS HALL

Moderator: Iva Grković

15:10 – 15:30 Nika Čabrić, Zagreb City Libraries; **Dunja Marija Gabriel**, National and University Library in Zagreb; **Nada Radman**, City Library Zadar: *Presentation of the Mobile Library Network Development Plan in the Republic of Croatia 2023-2032*

VIII. POSTER SESSION**15:30 – 16:30 POSTER PRESENTATIONS**

Moderators: Iva Grković, Blaženka Klemar Bubić

THE ROLE AND VALUE OF PUBLIC LIBRARIES

Marija Čačić, Cultural Centre Library Čepin; **Marijana Špoljarić Kizivat**, Osijek City and University Library: *Activity of the library unit: the example of the Cultural Centre Library*

Renata Zlatković, Dubrovnik Libraries: *Become a Writer! (The Creative Writing Workshop for Seniors)*

FINANCING MODELS - BASIC AND ALTERNATIVE SOURCES OF FINANCING SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Andreja Toljan, Metel Ožegović Public Library Varaždin; **Lidija Zečević**, Public Library Novi Marof: *Reading on Wheels – from the idea to the realization of the mobile library service*

Marinela Šmider, City Library Donji Miholjac: *From dusty to modern: transformation of City Library Donji Miholjac*

LIBRARY DEVELOPMENT TOWARD SOCIAL INCLUSION AND DIGITAL LIBRARY

Karolina Holub, Renata Petrušić, Iva Adžaga Ašperger, Sanja Lapiš, National and University Library in Zagreb: *Registry of digital collections and copies*

Branka Miočić, Public Library Halubajska zora: *Halu Book project*

Maja Pranić, Zagreb City Libraries: *Project Let the wheel GO in Marija Jurić Zagorka Library – developing libraries towards social inclusion*

LIBRARIES – PARTNERS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT THROUGH THE GREEN AND DIGITAL TRANSITION

Olga Majcen Linn, Gordana Kolanović Roško, Mišo Vojnović, Zagreb City Libraries: *Artworks with “green” topic in VN Gallery of the Zagreb City Libraries*

16:30 – 17:15 REPORTS OF MODERATORS OF INDIVIDUAL SESSIONS AND DISCUSSIONS

17:15 – 17:30 AWARDS AND RECOGNITIONS FOR FILMS AND POSTER PRESENTATIONS

17:45 – 19:45 ORGANIZED VISIT TO DUBROVNIK LIBRARIES – PUBLIC LIBRARY GRAD

(limited number of participants, mandatory sign-up via Google Form)

Saturday, October 14 2023

8:00 DEPARTURE OF ORGANIZED BUS TRANSPORTATION ON THE DUBROVNIK-ZAGREB LINE WITH A SHORT STOP AND VISIT TO THE METKOVIĆ CITY LIBRARY

9:00 ONE-DAY BUS TRIP TO THE NERETVA VALLEY AND VISIT TO THE METKOVIĆ CITY LIBRARY

(limited number of participants, mandatory sign-up via Google Form)

Izlaganja /
Presentations

I. Narodne knjižnice – stabilnost i održivi razvoj
I. PUBLIC LIBRARIES – STABILITY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Plenarna izlaganja / Plenary presentations

**Nacrt prijedloga Nacionalnog plana razvoja kulture i medija
za razdoblje od 2023. do 2027. godine**

Ivica Poljičak

Ministarstvo kulture i medija RH

kabinet@min-kulture.hr

Sažetak

Nacionalni plan razvoja kulture i medija za razdoblje od 2023. do 2027. ključni je dokument i hijerarhijski najviši akt planiranja Ministarstva kulture i medija te se nadovezuje na strateške ciljeve definirane u Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine.

Radi se o srednjoročnom aktu strateškog planiranja od nacionalnog značaja za iduće petogodišnje razdoblje koji sadrži posebne ciljeve i predstavlja okvir za oblikovanje mjera i aktivnosti.

Elemente dokumenta čine srednjoročna vizija razvoja, razvojne potrebe i potencijali, posebni ciljevi i pokazatelji ishoda, financijski okvir, okvir za praćenje i vrednovanje te akcijski plan koji sadrži mjere i pokazatelje rezultata.

Posebni ciljevi i pokazatelji ishoda Plana obuhvaćaju razvoj kulturnog stvaralaštva, produkcije i distribucije, očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine, razvoj sustava arhiva, knjižnica i muzeja, unapređenje statusa novinarske profesije, medijskog sektora i poticanje pluralizma te učinkovitu podršku kulturnom i medijskom sektoru.

Nacionalni plan služi za strukturiranje javnih politika i pripadajućih investicija za poticanje kulturnog stvaralaštva te obuhvaća potporu umjetničkom stvaralaštvu, poduzetništvu i participaciji u kulturi, razvoj izvedbene i vizualne umjetnosti, književnosti te nezavisne kulture, razvoj audiovizualnih djelatnosti i medija, razvoj arhivske, muzejske i knjižnične djelatnosti, zaštite, očuvanje i digitalizaciju kulturne baštine te jačanje prisutnosti hrvatske umjetnosti i kulture u Europi i u svijetu.

U izlaganju će biti više riječi o posebnim ciljevima i pokazateljima ishoda Nacionalnog plana koji obuhvaća razvoj sustava knjižnica.

Ključne riječi: Ministarstvo kulture i medija, Nacionalni plan razvoja kulture i medija, strateško planiranje, razvoj sustava knjižnica

National Culture and Media Development Plan 2023-2027 - draft version

Ivica Poljičak

Ministry of Culture and Media

kabinet@min-kulture.hr

Summary

The National Culture and Media Development Plan 2023-2027 is a crucial document and the highest hierarchical planning act of the Ministry of Culture and Media. It builds on the strategic goals defined in the National Development Strategy of the Republic of Croatia until 2030.

It is a medium-term act of strategic planning of national importance for the next five-year period. It contains special goals and represents a framework for shaping the measures and activities.

The document's elements consist of a medium-term vision of development, development needs and potentials, special goals and outcome indicators, a financial framework, a framework for monitoring and evaluation, and an action plan containing measures and indicators of results.

Specific goals and outcome indicators of the Plan include the development of cultural creativity, production and distribution, preservation and sustainable use of cultural heritage, development of archives, libraries and museums, improvement of the status of the journalistic profession, media sector and encouragement of pluralism, as well as adequate support to the cultural and media sector.

The national plan structures public policies and related investments to encourage cultural creativity. It includes support for artistic creativity, entrepreneurship and participation in culture, development of performing and visual arts, literature and independent culture, development of audiovisual activities and media, development of archival, museum and library activities,

protection, preservation and digitization of cultural heritage and strengthening the presence of Croatian art and culture in Europe and the world.

The presentation will emphasize the unique goals and indicators of the outcome of the National Plan, which also includes the development of the library system.

Keywords: Ministry of Culture and Media, National Plan for the Development of Culture and Media, strategic planning, development of the library system

Predstavljanje Preporuka za knjižnično zakonodavstvo i politiku u Europi Vijeća Europe i EBLIDA-e

Giuseppe Vitiello

EBLIDA – Europski ured knjižničarskih, informacijskih i dokumentacijskih udruženja i ustanova

eblida@eblida.org

Sažetak

U travnju 2023. godine Odbor ministara Vijeća Europe odobrio je Preporuku o knjižničnom zakonodavstvu i politici u Europi koja je izrađena u suradnji s EBLIDA-om. Ova Preporuka nadovezuje se na Smjernice Vijeća Europe/EBLIDA-e o knjižničnom zakonodavstvu i politici u Europi, odobrene 2000. godine. Smjernice su imale veliki utjecaj na donošenje politika i zakonodavstvo vezano uz knjižnice u Europi.

Kulturne i društvene promjene s jedne te tehnološki razvoj s druge strane, stvaraju nove izazove. Tijekom posljednja dva desetljeća knjižnice su se razvile kao prostor koji obogaćuje međuljudsko djelovanje, stvaranje znanja i građansku uključenost. U nekoliko zemalja Vijeća Europe knjižničarsko zakonodavstvo već odražava ove nove koncepte i uloge u skladu s velikim brojem dokumenata i preporuka Vijeća Europe i Europske unije.

Tekst Preporuke definira knjižnice kao „javno dostupne ustanove kulturne, obrazovne i društvene naravi koje služe lokalnim, akademskim, specijaliziranim zajednicama i/ili društvu u cjelini”. Prije svega, srž snage knjižnica leži u činjenici da su one istodobno kulturni, obrazovni i društveni organizmi.

Sadašnja Preporuka ima pet poglavlja: Sloboda izražavanja, slobodan pristup informacijama i demokratsko sudjelovanje, Knjižnice u okviru europske agende o održivom razvoju, Globalne i lokalne prijetnje i knjižnično poslovanje, Digitalna transformacija i širenje mreža knjižnica utemeljenih na umjetnoj inteligenciji te Autorsko pravo i zaštita knjižnične baštine.

U odnosu na Smjernice, stručnjaci su dijelovima koji su posvećeni „slobodi izražavanja i slobodnom pristupu informacijama” dodali puno potpoglavlje posvećeno demokratskom sudjelovanju. Zašto? Jer su sloboda izražavanja i slobodan pristup informacijama isprazni pojmovi ako nisu utjelovljeni u aktivnom građanstvu, u međuljudskom djelovanju i dijalogu.

Ovaj nacrt Preporuke donosi revoluciju u knjižničarstvu, kao što pokazuje njegov drugi dio: rad knjižnica uokviren je europskim Ciljevima održivog razvoja 2030.

Dva nova dijela nisu bila prisutna u Smjernicama iz 2000. – Globalne i lokalne prijetnje i knjižnično poslovanje te Digitalna transformacija i širenje knjižničnih mreža utemeljenih na umjetnoj inteligenciji.

Uvjereni smo da će, kao što je bio slučaj sa Smjernicama iz 2000., Preporuka Vijeća Europe o knjižničnom zakonodavstvu i politici u Europi biti vrlo utjecajna i da će nastaviti oblikovati knjižnične aktivnosti sljedećih dvadeset godina.

Ključne riječi: Vijeće Europe, EBLIDA, knjižničarsko zakonodavstvo, knjižničarska politika, preporuka

Presentation of the Council of Europe / EBLIDA Recommendation on Library Legislation and Policy in Europe

Giuseppe Vitiello

EBLIDA – European Bureau of Library, Information and
Documentation Associations

eblida@eblida.org

Summary

In April 2023 the Committee of Ministers of the Council of Europe approved a Recommendation on Library Legislation and Policy in Europe, which was

elaborated in collaboration with EBLIDA. This Recommendation is the successor of the Council of Europe / EBLIDA Guidelines on Library Legislation and Policy in Europe, approved in 2000. The Guidelines were highly influential in shaping policies and inspiring library-related legislation in Europe.

Cultural and societal changes on the one hand, and technological developments on the other hand, are challenging libraries in new ways. In the last two decades, libraries have evolved as an enriching space for human interaction, knowledge creation and civic engagement. In several Council of Europe states library legislation already reflects these new concepts and roles in compliance with a good number of Council of Europe and European Union documents and recommendations.

The text of the Recommendation defines libraries as “publicly accessible institutions of a cultural, educational and social nature that serve local, academic, specialized communities and/or society at large.” First and foremost, the essence of library power lies in the fact that they are, at the same time, cultural, educational and social organisms.

The current Recommendation has five sections: Freedom of expression, free access to information and democratic participation, Libraries within the framework of the European agenda on sustainable development, Global and local threats and library operations, Digital transformation and the expansion of Artificial Intelligence-based library networks, Copyright and the protection of library heritage.

In relation to the Guidelines, experts added a full sub-section dedicated to “democratic participation” to those parts dedicated to Freedom of expression and free access to information. Why? Because freedom of expression and free access to information are empty concepts if they are not embodied in active citizenship, in people’s interaction and dialogue.

This draft Recommendation brings about a revolution in the library world, as is demonstrated by its second section: library work is framed within the European agenda 2030 on sustainable development and its related sustainable development goals.

Two new sections were not present in the 2000 Guidelines - Global and local threats and library operations” and Digital transformation and the expansion of Artificial Intelligence-based library networks.

We are confident that, as was the case for the Guidelines in 2000, the Council of Europe Recommendation on Library Legislation and Policy in Eu-

rope will be highly influential and will continue to shape library activities for the next twenty years.

Keywords: the Council of Europe, EBLIDA, Library Legislation, Library Policy, Recommendation

Važnost IFLA-e na europskoj razini i njezina buduća perspektiva

Stuart Hamilton

Agencija za lokalnu samoupravu, Irska; NAPLE Forum

shamilton@lgma.ie

Sažetak

Europski regionalni odjel (European Regional Division – ERD) relativno je novi dio IFLA-ine stručne strukture. Osnovan je nakon usvajanja IFLA-ina strateškog plana 2019. – 2024. U novoj strukturi, Europa bi po prvi put imala vlastito regionalno predstavništvo unutar IFLA-e uz pet drugih regionalnih odjela – Sjeverna Amerika, Latinska Amerika i Karibi, Bliski istok i sjeverna Afrika, Subsaharska Afrika te Azija/Oceanija. Predsjednici svakog područnog odjela čine još jedan novi dio strukture, odnosno Područno vijeće. Namjera je da svaka regija ima glas koji će se čuti na najvišoj razini unutar IFLA-e preko predsjednika Regionalnog vijeća, koji je član Upravnog odbora.

Prvi mandat Odbora započeo je 2021. i imao sam sreću biti njegov prvi predsjednik. U dvije godine mandata, članovi Odbora zajedno su radili na razumijevanju vrijednosti kojom možemo pridonijeti već vrlo aktivnom europskom knjižarskom okruženju. Ovo je bilo zanimljivo pitanje za razmatranje, s obzirom na to da organizacije kao što su NAPLE, EBLIDA i LIBER dugo predstavljaju knjižničare i knjižnice diljem Europe. Odbor ERD počeo je sudjelovati u prostoru europskih knjižnica, u prve dvije godine lagano, ali sada, kada počinje drugi mandat Odbora, nadamo se da ćemo vidjeti više aktivnosti i suradnje s partnerima. Već smo započeli rad na Ciljevima održivog razvoja, IFLA-inoj Karti svjetskih knjižnica i upravljanju internetom. Nakon sastanka s EBLIDA-om i drugim europskim partnerima na Svjetskom knjižničarskom i informacijskom kongresu (WLIC) u Rotterdamu, formirat će se novi dvogodišnji akcijski plan u kojem ćemo moći proširiti ta područja, po-

držati knjižničare u izbornoj godini Europske unije i uključiti se u Radni plan EU-a za kulturu 2023. – 2026., koji se po prvi put posebno bavi knjižnicama.

Moje vrijeme kao predsjednika ERD-a privest će se kraju, ali nakon WLIC-a, postat ću član IFLA-ina Upravnog odbora. Namjeravam nastaviti podupirati Odbor ERD i dati glas europskim knjižničarima u stvaranju novog strateškog plana i novog modela za buduće kongrese IFLA-e. Bit će to zanimljive dvije godine.

Ključne riječi: IFLA-ina stručna struktura, Europski regionalni odjel, buduća perspektiva

The Importance of IFLA at the European Level and its Future Perspectives

Stuart Hamilton

Local Government Management Agency (LGMA), Ireland; NAPLE Forum

shamilton@lgma.ie

Summary

The European Regional Division (ERD) is a relatively new part of the IFLA professional structure. It was formed following the adoption of the IFLA strategic plan for 2019-2024. In the new structure Europe would have its own regional representation within IFLA for the first time alongside five other regional divisions: North America; Latin America and the Caribbean; Middle-East and North Africa; Sub-Saharan Africa; and Asia/Oceania. The Chairs of each Regional Division constitute another new part of the structure: The Regional Council. The idea is that each region will have a voice that will be heard at the highest level within IFLA through the Chair of the Regional Council, who is a member of the Governing Board.

The first ERD Committee term began in 2021 and I was fortunate enough to be its first Chair. In the two years of its term, Committee members have worked together to understand what value we can bring to the already highly active European library environment. This has been an interesting question to consider, as organisations such as NAPLE, EBLIDA and LIBER have long provided substantial representation for librarians and libraries across Europe. The ERD Committee has begun to participate in the European library

space, gently in its first two years but now, as the second term of the Committee commences, we hope to see more activity and more cooperation with partners. We have already started work on the SDGs, the IFLA Library Map of the World, and Internet governance. Following a meeting with EBLIDA and other European partners at the World Library and Information Congress (WLIC) in Rotterdam, a new two year action plan will be formed where we can expand on these areas, support librarians in a European Union election year, and engage with the EU's Work Plan for Culture 2023-2026 which is specifically looking at libraries for the first time. My time as ERD Chair will have finished but I will become an IFLA Governing Board Member at Large following the WLIC. I intend to continue to support the ERD Committee and bring the voice of European librarians to the creation of a new strategic plan and new model for future IFLA congresses. It promises to be an interesting two years.

Keywords: IFLA professional structure, European Regional Division, future perspectives

Aktivnosti NAPLE Foruma

Aleš Klemen

Mestna knjižnica Ljubljana; NAPLE Forum

ales.klemen@mklj.si

Sažetak

Udruga nacionalnih tijela za narodne knjižnice u Europi (NAPLE) međunarodna je nevladina udruga koja zastupa interese nacionalnih knjižničnih tijela i sličnih organizacija u Europi. Njezin je glavni cilj promicanje načela i strategija politike narodnih knjižnica.

Članstvo u NAPLE-u otvoreno je svim nacionalnim tijelima za narodne knjižnice ili najbližim ekvivalentima takvih institucija za oblikovanje politike s nacionalnim odgovornostima za usluge narodnih knjižnica, ili, unutar federalnog sustava, institucijama koje mogu preuzeti odgovarajuću razinu takvih odgovornosti. Otvoreno članstvo proširuje motive izgradnje mreže i omogućuje partnerstva diljem Europe, poticanjem izmjene informacija o nacionalnim politikama i učenja među vršnjacima među članovima NAPLE-a.

Ciljevi NAPLE-a su sljedeći:

- NAPLE je ulaz u oblikovanje politike narodnih knjižnica u Europi.
- NAPLE je baza znanja o oblikovanju politike narodnih knjižnica u Europi.
- NAPLE pruža najbolje prakse u radu narodnih knjižnica.
- NAPLE inspirira daljnji nacionalni razvoj knjižničnih usluga, primjerice fokusiranjem na određene teme i njihovim detaljnim ispitivanjem.
- NAPLE identificira prikladna područja za suradnju u Europi.
- NAPLE podržava koherentan razvoj europske knjižnične politike.

Aktivnosti NAPLE-a uključuju sljedeće:

- istraživati najmodernija dostignuća i perspektive politike narodnih knjižnica prikupljanjem podataka i godišnjim izvještajima;
- prikupljati informacije relevantne za ciljeve NAPLE-a i distribuirati ih svim članovima;
- osnovati i održavati forum za aktivnu konzultaciju i raspravu između članova NAPLE-a;
- uspostaviti i održavati forum među nacionalnim knjižničnim tijelima za raspravu o provedbi politika povezanih s knjižnicama iz Europske unije, UNESCO-a, IFLA-e, EBLIDA-e i drugih relevantnih međunarodnih tijela;
- uspostaviti i održavati forum za raspravu o knjižničnom okviru i zakonodavstvu u svakoj od sudionica;
- uspostaviti i održavati forum za predstavljanje strateških planova iz različitih zemalja;
- prikupljati podatke o narodnim knjižnicama sudionika.

Trenutno postoje dvije vrlo aktivne radne skupine: Radna skupina za e-knjige i Radna skupina za knjižnične usluge za osobe, s osobama i od strane osoba koje se identificiraju kao nositelji regionalnog ili manjinskog jezika. Postoji i poseban program suradnje sestrinskih knjižnica NAPLE-ova Foruma koji omogućuje narodnim knjižnicama u jednoj od zemalja NAPLE-a ili regija da se povežu s drugom za zajedničke aktivnosti.

Osim toga, 2022. godine program suradnje s EBLIDA-om, NAPLE-om i Public Libraries 2030 službeno je pokrenut kako bi se udružili resursi i napor za jačanje našeg knjižničarskog rada u Europi.

Ključne riječi: narodne knjižnice, nacionalne knjižnične vlasti, politike narodnih knjižnica

Activities of the NAPLE Forum

Aleš Klemen

City Library Ljubljana; NAPLE Forum

ales.klemen@mklj.si

Summary

The Association of National Authorities on Public Libraries in Europe (NAPLE) is an international non-governmental association pursuing the interests of the national library authorities and similar organisations in Europe. Its main aim is to promote principles and strategies for public library policies.

The membership of NAPLE is open to all national public library authorities or the nearest equivalent to such policy-making institutions with national responsibilities for public library services or, within a federated system, institutions that can assume the appropriate level of such duties. The open membership stretches the motives of building a network and enabling partnerships throughout Europe, fostering the exchange of information about national policies and peer-to-peer learning among NAPLE members.

The objectives of NAPLE are the following:

- NAPLE is the entrance to public library policy-making in Europe.
- NAPLE is a knowledge base on European public library policy making.
- NAPLE provides best practices on the work of public libraries.
- NAPLE inspires the furthering of national development of library services, for example, by focusing on certain specific topics and scrutinising them in detail.
- NAPLE identifies suitable areas for cooperation in Europe.
- NAPLE supports coherent European library policy developments.

The activities of NAPLE include the following:

- to investigate state-of-the-art developments and perspectives for public library policies by data collection and yearly reports;
- to gather information relevant to the objectives of NAPLE and to distribute it to all participating members;
- to establish and maintain a forum for active consultation and discussion between the members of NAPLE;

- to establish and maintain a forum among national library authorities to discuss the implementation of library-related policies from the European Union, UNESCO, IFLA, EBLIDA, and other relevant international bodies;
- to establish and maintain a forum to discuss library framework and legislation in each of the participating countries;
- to establish and maintain a forum to present strategic plans from the different countries;
- to gather figures about public libraries from the participating countries.

Currently, there are two very active Working Groups: an E-book Working Group and Library services for, with and by persons identifying as bearers of a Regional or Minority Language Working Group. A special NAPLE Sister Libraries cooperation program of the NAPLE Forum enables public libraries in one of the participating NAPLE countries or regions to contact another to project joint activities.

Furthermore, in 2022, the cooperation programme between EBLIDA, NAPLE and Public Libraries 2030 officially starts to pool resources and efforts to strengthen our library work in Europe.

Keywords: public libraries, national library authorities, public library policies

Oснаživanje i održivost hrvatskog knjižničnog sustava – pogled iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Ivanka Stričević

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

glavna_ravnateljica@nsk.hr

Sažetak

U turbulentnim vremenima u kojima živimo suočavamo se s nizom izazova za koje nemamo uhodane obrasce djelovanja. S većinom se susrećemo prvi put u životu. Upravo u tim i takvim vremenima pojmovi kao što su sustav i održivost, stabilnost i kontinuitet, dobivaju posebno značenje poželjnog okvira za život. Suočavamo se s posljedicama klimatskih promjena, migracija u svim smjerovima, prirodnih katastrofa, ratom izazvane globalne krize, prijetnjama pandemije... Tehnološke promjene donose niz prilika,

ali i ograničenja za one s druge strane digitalnog jaza. Dobro uspostavljeni sustavi u takvim vremenima omogućavaju sigurniji okvir i polazište su za otpornost i održivost. Održivost ponajprije zahtijeva proaktivno i strateški promišljeno djelovanje, a ne samo ono kojim se saniraju posljedice.

Narodne knjižnice posebno su osjetljive na intenzivne promjene i iznimne prirodne i društvene situacije jer su okrenute svim građanima, od najmlađih do najstarijih, i svim društvenim slojevima u svojoj zajednici. U zadovoljavanju potreba svojih korisnika dobivaju nove zadaće i mijenjaju poslovne modele. Na njih utječe i zajednica i globalni kontekst. Upravo stoga mogu biti ranjive u smislu kontinuiteta, postojanosti i održivosti. U takvim uvjetima još više do izražaja dolazi uloga povezanosti i sinergije u knjižničnom sustavu, a krovna knjižnica sustava mora dati što jasniji i sigurniji stručni okvir kako bi sve dijelove sustava učinila otpornijima na nestabilnosti. Njezina je uloga osnaživati knjižnice, no to nije samo jednosmjernan proces – sinergije se razvijaju kao višesmjerni procesi u kojima postoje sustavi međusobne podrške i razmjene te stupnjevi odgovornosti.

U izlaganju će biti više riječi o načinu na koji NSK djeluje na jačanju knjižničnog sustava i knjižničarstva u Hrvatskoj, s posebnim osvrtom na narodne knjižnice.

Ključne riječi: hrvatski knjižnični sustav, narodne knjižnice, održivost

Strengthening and sustainability of the Croatian library system – a view from the National and University Library in Zagreb

Ivanka Stričević

National and University Library in Zagreb

glavna_ravnateljica@nsk.hr

Summary

In the turbulent times in which we live, we face a series of challenges for which we do not have established action patterns. We meet most of them for the first time in our lives. It is precisely in these and such times that concepts such as system and sustainability, stability and continuity acquire a special

meaning of the desirable framework of life. We face the consequences of climate change, migration in all directions, natural disasters, war caused by the global crisis, and pandemic threats. Technological changes bring many opportunities and limitations for those on the other side of the digital divide. Well-established systems in such times provide a safer framework and are a starting point for resilience and sustainability. Above all, sustainability requires proactive and strategically thought-out action, not just remediation of the consequences. Technological changes bring many opportunities and limitations for those on the other side of the digital divide. Well-established systems in such times provide a safer framework and are a starting point for resilience and sustainability. Above all, sustainability requires proactive and strategically thought-out action, not just remediation of the consequences.

Public libraries are especially sensitive to intense changes and exceptional natural and social situations because they are intended for all citizens, from the youngest to the oldest and for all social strata in their community. Satisfying the needs of their users, they get new tasks and change business models. They are influenced by both the community and the global context. This is precisely why they can be vulnerable regarding continuity, stability and sustainability. In such conditions, the role of connection and synergy in the library system comes to the fore even more, and the umbrella library of the system must provide the most transparent and safest professional framework so that all parts of the system are more resistant to instability. Its role is to strengthen libraries, but it is not only a one-way process - synergies develop as multi-directional processes in which there are systems of mutual support and exchange and degrees of responsibility.

The presentation will further discuss how NSK strengthens Croatia's library system and librarianship, focusing on public libraries.

Keywords: Croatian library system, public libraries, sustainability

II. Razvoj knjižnica prema društvenoj uključenosti i digitalnoj knjižnici

II. LIBRARY DEVELOPMENT TOWARD SOCIAL INCLUSION AND DIGITAL LIBRARY

Prijavljena izlaganja / Contributed presentations

Putevi do knjižnice kao univerzalnog prostora

Anja Rebolj, Petra Kovič

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

anja.rebolj@kmj.si

petra.kovic@kmj.si

Sažetak

Zaposlenici Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto aktivno djeluju na širem kulturnom području, rade na razvoju čitalačke kulture, promociji čitanja i cjeloživotnom učenju, brinu za uključivanje ranjivih skupina stanovništva i pružaju im pomoć i podršku pri neformalnom obrazovanju. Posebnu pozornost posvećuju stvaranju univerzalnih prostora pristupačnih svima te razvoju programa i projekata usmjerenih na ranjive skupine odraslih, bilo da je riječ o osobama u trećoj životnoj dobi, osobama s niskim primanjima, osobama s invaliditetom, migrantima, bilo osobama s mentalnim poteškoćama. U vremenu brzih promjena i digitalne transformacije, postala je očita potreba za inovativnim i suvremenim pristupima, traženjem i primjenom dobrih praksi, novim metodama rada s učećim odraslim osobama te razmjenom iskustava iz međunarodnog prostora. Želimo osigurati inkluzivne, pravične i visokokvalitetne obrazovne programe te promicati mogućnosti cjeloživotnog učenja za sve.

Od 2019. do 2022. godine proveli smo projekt Erasmus+ „Inkluzivna kultura: put do knjižnice kao univerzalnog prostora“, u okviru kojeg smo izveli tri obrazovna posjeta srodnim organizacijama u inozemstvu: Narodnoj biblioteci Požega (Srbija), Narodnoj knjižnici Odense (Odense Bibliotekerne, Danska), Zakladi Rijnbrink (Stichting Rijnbrink, Nizozemska), koje u svojem radu provode univerzalno-inkluzivne prakse. Trenutačno završavamo projekt „Bilježnica“, usredotočen na osobe s demencijom i njihove skrbnike.

Partneri u tom projektu su knjižnica Deichman u Oslu (Norveška) i Narodna knjižnica u Bečkom Novom Mjestu (Austrija), koje su se posebno posvetile korisnicima s demencijom i koje su uzor na tom području u knjižničarstvu. Provođenjem ovakvih vrsta mobilnosti želimo dodatno osposobiti suradnike za rad s posebnim skupinama odraslih te prostor učiniti dostupnim svima. Na temelju stečenih iskustava objedinit ćemo dobre prakse i smjernice za rad sa starijim osobama u narodnim knjižnicama, koje će zajedno s kompetencijskim modelom činiti osnovu za knjižnični kompetencijski centar za osobe treće životne dobi. U skladu s novim smjerom razvoja slovenskog knjižničnog sustava, kompetencijski centri nosioci su razvoja slovenskih narodnih knjižnica. Realizaciju projekata financirala je Europska komisija.

Ključne riječi: ranjive skupine odraslih, inkluzija, narodne knjižnice

Paths to the library as a universal space

Anja Rebolj, Petra Kovič

Miran Jarc Public Library Novo mesto

anja.rebolj@kmj.si

petra.kovic@kmj.si

Summary

The employees of the Miran Jarc Public Library actively engage in the wider sociocultural field, taking care of the reading culture development, the promotion of reading, lifelong learning, by running informal educational programs and catering for the inclusion of vulnerable groups of residents to offer them help and support in informal education. Our library emphasises creating universal spaces accessible to all, and developing programs and projects for vulnerable groups of adults, which is also the central theme of our evolving Competence Center. In a time of rapid change and digital transformation, we need innovative and modern approaches, the collection and implementation of good practices, new methods of working with adult learners and exchanging experiences from the international arena. We want to ensure inclusive, equitable and quality educational programs and promote lifelong learning opportunities for all.

Between 2019 and 2022, we carried out the Erasmus+ project entitled Inclusive Culture: the Path to the Library as a Universal Space, with three mobil-

ity activities in the form of job shadowing to related organizations in Požega National Library (Serbia), Odense Bibliotekerne (Denmark) and Stichting Rijnsbrink, (Netherlands). Each organization implements universally inclusive practices in their work. We are currently completing The Notebook Project, which focuses on persons with dementia and their caretakers. During the project, we visited colleagues at Deichman Libraries in Oslo (Norway) and at Bibliothek im Zentrum Wiener Neustadt (Austria). They pay particular attention to persons with dementia and their caretakers, and represent a model in that field of expertise in librarianship. By carrying out such activities, we seek to acquire additional knowledge to work with special groups of adults and create a space accessible to all. Based on the experience gained, we plan to prepare appropriate programs, contents, competency models and guidelines for working with seniors in Slovenian public libraries, all to represent the grounds of the emerging library competency center for seniors. In line with the new direction of library development in Slovenia, the development of the Slovenian public library network grounds in the library competence centres. The European Commission is financing implementation of these projects.

Keywords: special groups of adults, inclusion, public libraries

Kreativnim projektima do preobrazbe knjižnice na primjeru Narodne knjižnice Grad

Deša Ficović Kosović

Dubrovačke knjižnice – Narodna knjižnica Grad

dficovic@yahoo.com

Sažetak

Svrha rada je pokazati ulogu kreativnosti knjižničara u transformaciji prostora knjižnice kao jednog od najvažnijih preduvjeta za inkluzivan pristup korisnicima i održivi razvoj knjižnice.

Cilj rada je predstaviti projekte u Narodnoj knjižnici Grad koji su zahvaljujući kreativnosti, timskom radu i entuzijazmu knjižničara, uz minimalne financijske izdatke, privukli korisnike u knjižnicu i imali velik odjek u medijima.

Izdvojeno je nekoliko projekata koji su zanimljivim i raznovrsnim sadržajem te domišljatom prilagodbom prostora ideji projekta rezultirali visokim brojem posje-

titelja i njihovom živom interakcijom s knjižnicom: 20. rođendan Odjela za djecu i mlade, „Charlie i tvornica čokolade“, „50 godina Alana Forda“, „Alisa u knjižnici“ i „Libro Patronum!“ (maškarani kviz). Realizaciji projekata je prethodila kreativna i originalna ideja. Opsežne pripreme su uključivale timski rad, nabavu materijala (uglavnom besplatno), visoku motiviranost i entuzijazam knjižničara kao i korištenje digitalnih alata i društvenih mreža za promidžbu. Rezultati su interes javnosti i medija koji nadmašuje svakodnevne okvire, što su pokazale i statistike.

Cilj je navedenih kreativnih projekata i povećanog angažmana knjižničara utjecati na zanimanje lokalne zajednice za razvoj snažne narodne knjižnice, koja će biti važan segment svakodnevnice građana. To je neophodni korak za opstanak Narodne knjižnice Grad u staroj gradskoj jezgri kao i za njezinu posebno važnu ulogu pružanja podrške lokalnom stanovništvu koje se bori s depopulacijom i nalazi sve manje sadržaja za normalan život u toj istoj povijesnoj jezgri. Knjižnica koja će biti prepoznatljiva, privlačna i posvećena građanima može pomoći u borbi s trenutnim problemima koje donosi masovni turizam, ali će također biti zanimljivija potencijalnim investicijama u budućnosti.

U izlaganju će se uz tekst koristiti niz videomaterijala i fotomaterijala, čiji je cilj potaknuti kreativnost knjižničara za osmišljavanje sličnih projekata.

Ključne riječi: Narodna knjižnica Grad, projekti, transformacija, knjižnični prostor, kreativnost, korisnici, mediji

Through creative projects to the library transformation: the Public Library Grad

Deša Ficović Kosović

Dubrovnik Libraries – Public Library Grad

dficovic@yahoo.com

Summary

The purpose of the presentation is to show the role of librarians' creativity in transforming user space as one of the preconditions for an inclusive approach and sustainable development of the library. The aim is to showcase several projects in the Dubrovnik City Library, which, due to the creativity, teamwork and enthusiasm of the librarians along with minimal financial expenses successfully, attracted users to the library and had an extraordinary response in the media.

20th birthday of the Department for Children and Youth, the projects Charlie and the Chocolate Factory, 50 years of Alan Ford, Alice in the Library and Libro Patronum (Harry Potter masquerade quiz) are selected for the presentation due to their appealing, varied content, the genuine adaptation of space matching the project idea and impressive performances followed by the high number of visitors and their vivid interaction within the library. The creative, original idea preceded the realisation of the projects. The extensive preparations included teamwork, high motivation and enthusiasm of librarians, acquisition and installation of materials (usually free of charge), and using digital tools and social networks for promotion. The interest of the public and media surpassed our expectations, as shown by the statistics.

The creative projects aimed to increase the local community's interest in building a strong public library as an essential part of citizens' daily lives. This has become necessary for the survival of the public library at its present location in the Old Town of Dubrovnik and for its supportive role to the local people struggling with depopulation, finding less and less content for a normal life in the historic center. A library that will be recognisable, attractive and dedicated to citizens, will help fight the ongoing problems brought by mass tourism and will also be more interesting for potential investments in the future.

A series of video and photo materials in addition to the text will be included in the presentation with the aim to inspire librarians for similar projects.

Keywords: Public Library Grad, projects, transformation, library space, creativity, librarians, users, medi

Oснаživanje knjižnica kroz međunarodne projekte

Marko Samec

Knjižnica Šmarje pri Jelšah, Slovenija

marko@kspj.si

Sažetak

Uz pomoć međunarodnih projekata, knjižničari se brže osnažuju u područjima u kojima prednjače izazovi suvremenog doba, a svoje znanje i iskustvo šire među kolegama, a potom i među korisnicima.

Knjižnica Šmarje pri Jelšah širi horizonte svojih djelatnika planirajući intenzivno uključivanje međunarodnih projekata u svoj rad. Ovakvu međunarodnu aktivnost Knjižnica je započela 2020. godine prijavom na dva međunarodna projekta Erasmus+. Na taj način je pokrenut val učinaka koji uvelike pridonose ostvarenju misije narodnih knjižnica: širenju vidika, društvenoj integraciji i bezgraničnom pristupu obrazovanju i kulturi. „Čuvari baštine“ bio je prvi projekt usmjeren na kalvariju Šmarje pri Jelšah, jedno od sedam slovenskih čuda na koje je vezan Muzej baroka, jedna od ustrojbenih jedinica Knjižnice Šmarje. Projekt je istraživao dvije usporedive kalvarije u Slovačkoj i Austriji i odnos zajednice prema ovoj posebnoj kulturnoj baštini. Projekt nam je omogućio i nabavku bogate zavičajne građe. U drugom međunarodnom projektu „Priče čine život boljim“ sudjelovale su tri knjižnice iz Slovenije, Litve i Češke i istraživale kako uz pomoć priča i prevladavanja straha od korištenja digitalnih alata možemo promicati cjeloživotno učenje i ojačati psihosocijalnu podršku, odnosno vještine koje su knjižničarima bitne za rad s korisnicima. Objavljena je i knjiga koja sadrži devet legendi i priča: po tri iz Slovenije, Češke i Litve. Svaka priča u knjizi obogaćena je ilustracijama čitatelja knjižnica sudionica. Projekt je povezoao knjižničare i odrasle polaznike, a uspostavili smo i dobru i trajnu vezu s partnerskim knjižnicama i drugim institucijama koje su bile posredno uključene u projekt.

Pokazalo se da međunarodno okruženje utječe na bolju suradnju s različitim generacijama i njihovo povezivanje, a širenje međunarodne partnerske mreže povećava vrijednost knjižnica i slovenskog knjižničnog sustava, koji postaje sve prepoznatljiviji u međunarodnoj areni.

Osim rezultata konkretnih projekata, ovom prezentacijom pokušat ćemo dočarati i koliko je važno u rad narodne knjižnice uključiti međunarodno okruženje, jer tako rastemo, učimo i razvijamo se brže i skladnije.

Ključne riječi: međunarodni projekt, putovanje, učenje, multikulturalnost, nove usluge

Strengthening libraries through international projects

Marko Samec

Šmarje pri Jelšah Library, Slovenia

marko@kspj.si

Summary

With the help of international projects, librarians are empowered more quickly in areas where the challenges of modern times are at the forefront. Their knowledge and experience are then spread first among colleagues and then among users.

The Šmarje pri Jelšah Library broadens its employees' horizons by planning intensive integration of international projects into their work. The library started this type of global activity in 2020 with the application of two international Erasmus+ projects. This is how a wave of effects was triggered, which significantly contributes to the fulfilment of the mission of public libraries – broadening horizons, social integration, and borderless access to education and culture. "Guardians of Heritage" was the first project focused on the Kalvarija Šmarje pri Jelše, one of the seven wonders of Slovenia. The Baroque Museum, one of the organisational units of the Šmarje library, is connected to it. The project investigated two comparable calvaries in Slovakia and Austria and the community's attitude towards this exceptional cultural heritage. The project also enabled us to acquire rich local history material. In the second international project, "Stories Make Life Better", three libraries from Slovenia, Lithuania and the Czech Republic participated and researched how we can promote lifelong learning and strengthen psychosocial support and skills that librarians need to cater to the users. A book containing nine legends and stories was published: three from Slovenia, the Czech Republic and Lithuania. Each story in the book is enriched with illustrations by readers of participating libraries. The project connected both librarians and adult learners. We also forged a good and lasting bond with partner libraries and other institutions that were indirectly involved in the project.

The international environment impacts better cooperation with different generations and connections between them. Expanding the global partner network increases the value of libraries and the Slovenian library system, which is becoming increasingly recognizable internationally.

In addition to the results of the specific projects, this presentation will also attempt to communicate how important and irreplaceable it is if the public library includes an international environment in its work because this is how we grow, learn and develop faster and more harmoniously.

Keywords: international project, travelling, learning, multicultural, new services

Pristupačnost narodnih knjižnica: finske smjernice za usporedbu s hrvatskom praksom

Dijana Sabolović-Krajina

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

dijana@knjiznica-koprivnica.hr

Jelena Stipetić Šušak

Gradska knjižnica Rijeka

jelena.stipetic-susak@gkri.hr

Lidija Šajatović

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

lidija@gkka.hr

Sažetak

Koncept pristupačnosti u raznim područjima života i djelovanja, pa tako i u knjižnicama, jedan je od vodećih koncepata u razumijevanju suvremenog društva. Uzima u obzir turbulentne promjene u globalnom društvenom i tehnološkom okruženju, vodeći računa o različitim korisnicima knjižnice, posebice o osobama s invaliditetom i marginaliziranim društvenim skupinama, kao i o rodnoj osviještenosti. Iako se u hrvatskom knjižničarstvu primjenjuju koncepti koji promiču značaj ravnopravnosti i društvenog uključivanja, koncept pristupačnosti proširuje razumijevanje djelokruga društvenih uloga i zadaća knjižnica u današnjem raznolikom i slojevitom svijetu. Problemiziranje koncepta pristupačnosti uvodi u hrvatski knjižničarski diskurs segmente od kojih neki još nisu u potpunosti kod nas zaživjeli na konceptualnoj i praktičnoj razini, no postoje i primjenjuju se u drugim zemljama. Stoga će

izlaganje pomoći u razumijevanju koncepta pristupačnosti te njegovoj operacionalizaciji i implementaciji u knjižnicama i sredinama u kojima djeluju.

Cilj je ukazati na ulogu i zadaće narodnih knjižnica u osiguravanju pristupačnosti građi, prostoru, tehnologiji, uslugama, programima i projektima. Koristi se metoda komparacije primjene konceptata pristupačnosti u tri narodne knjižnice koje se u hrvatskom knjižničarstvu ističu organiziranim i sustavnim promicanjem načela pristupačnosti knjižnici na konceptualnoj i praktičnoj razini – Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica, Gradskoj knjižnici Rijeka i Gradskoj knjižnici „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac.

Za operacionalizaciju pokazatelja pristupačnosti poslužile su „Smjernice za pristupačnost narodnih knjižnica“, prijevod izvorno finskog priručnika koji je nedavno objavljen u sunakladništvu Hrvatske knjižnice za slijepe i Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica (dostupno na: https://www.hkzasl.hr/images/2023/Smjernice_za_pristupanost_narodnih_knjiznica.pdf).

Radi se o praktičnom vodiču za narodne knjižnice koji daje strukturirane, cjelovite i detaljne savjete kako voditi računa o različitim korisnicima knjižnice, posebice o osobama s invaliditetom i marginaliziranim društvenim skupinama, kao i o rodnoj osviještenosti. Slijedeći strukturu priručnika, istražiti će se koncepti pristupačnosti u pojedinim knjižnicama, strateški rad i upravljanje, zbirke i građa, korisnička služba, događanja, knjižnično-pedagoški rad, komunikacija s korisnicima, nabava informacijske i komunikacijske tehnologije i prostor.

Ključne riječi: narodne knjižnice, posebne skupine korisnika, primjeri dobre prakse, pristupačnost, ravnopravnost

Accessibility of public libraries: Finnish guidelines for comparison with Croatian practice

Dijana Sabolović-Krajina

Fran Galović Public Library Koprivnica

dijana@knjiznica-koprivnica.hr

Jelena Stipetić Šušak

City Library Rijeka

jelena.stipetic-susak@gkri.hr

Lidija Šajatović

Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac

lidija@gkka.hr

Summary

The concept of accessibility in various areas of life and activity, including in libraries, is one of the leading concepts in the understanding of modern society. It considers different library users, especially people with disabilities and marginalised social groups, and gender awareness in the turbulent changes in the global social and technological environment. Although Croatian librarianship applies concepts that promote the importance of equality and social inclusion, the concept of accessibility expands the understanding of the scope of social roles and tasks of libraries in today's diverse and complex world. Unravelling the concept of accessibility introduces Croatian libraries with segments, some of which have not yet been fully implemented, both conceptually and practically, but exist and are applied in other countries. Therefore, this presentation will help to understand the concept of accessibility, as well as its operationalisation and implementation in libraries and environments where they operate.

The aim is to highlight the role and tasks of public libraries in ensuring the accessibility to materials, space, technology, services, programs and projects. The application of accessibility concepts compared in three public libraries – the Fran Galović Koprivnica Public Library, the City Library Rijeka, and the Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac. They stand out in Croatian librarianship for their organised and systematic promotion of accessibility

principles to the library in the local and broader community at a conceptual and practical level. The Croatian translation of the Finnish manual “Accessibility Guidelines for Public Libraries”, which has been recently published in collaboration with the Croatian Library for the Blind and the „Fran Galović“ Public Library Koprivnica, was used to operationalise the accessibility indicators. The Croatian translation of the manual is available at:

https://www.hkzasl.hr/images/2023/Smjernice_za_pristupnost_narodnih_knjinica.pdf).

It is a practical guide for public libraries that provides structured, comprehensive, and detailed advice on how to care for different library users, especially people with disabilities and marginalised social groups, and gender awareness. Following the structure of the manual, the following will be explored: accessibility concepts in individual libraries, strategic work and management, collections and materials, user services, events, library-pedagogical work, communication with users, information and communication procurements and library premises.

The research results will indicate the significance of the accessibility principles of public libraries and their concrete implementation in practice, including the challenges that libraries face in their application.

Keywords: public libraries special user groups, examples of good practice, accessibility, equality

II. Razvoj knjižnica prema društvenoj uključenosti i digitalnoj knjižnici

II. LIBRARY DEVELOPMENT TOWARD SOCIAL INCLUSION AND DIGITAL LIBRARY

Pecha kucha izlaganja / Pecha kucha presentations

Kultura u zajednici: partnerski projekti u mreži Knjižnice Marina Držića

Božica Dragaš, Arijana Herceg Mićanović, Snježana Ercegovac

Knjižnice grada Zagreba

bozica.dragas@kgz.hr,

arijana.herceg.micanovic@kgz.hr

snjezana.ercegovac@kgz.hr

Sažetak

Grad Zagreb raspisao je 2022. godine posebni Javni poziv za financiranje programa Kulture i umjetnosti u zajednici. Od dvjesto pristiglih prijava odobreno je petnaest programa, a među njima su dva koja su provedena u gradskoj četvrti Trnje. Partnerska ustanova u prijavi i provedbi tih dvaju projekata bile su Knjižnice grada Zagreba. Programi su provedeni od siječnja do travnja 2023. godine na više lokacija, a među njima i u dvama ograncima Knjižnice Marina Držića: projekt „Vrbik (kv)art“ provela je udruga Skribonauti u partnerstvu s Knjižnicom Ivana Gorana Kovačića, a projekt „Žaruljica kulture na Savici“ provela je udruga Žaruljica u partnerstvu s Knjižnicom Savica. Knjižnica Ivana Gorana Kovačića u tu je svrhu stavila na raspolaganje svoj prostor, djelatnike i knjižnični fond, dok je Knjižnica Savica usto aktivno osmišljavala i kreirala aktivnosti u sklopu projekta. Time se partnerstvo u objema knjižnicama temeljilo na knjižničnom poslanju vezanom za informiranje, opismenjavanje, obrazovanje, uključivanje, građansko sudjelovanje i kulturu.

Knjižnične programske aktivnosti održane su unutar knjižničnih zidova, ali i izvan njih, a činili su ih književni susreti, radionice kritičkog čitanja, radionice kreativnog i terapijskog pisanja te likovne i filmske radionice. Konceptija ciklusa radionica u sklopu projekta „Vrbik (kv)art“ odabrana je stoga što zahti-

jeva od polaznika aktivno sudjelovanje te omogućuje temeljitiji i neposredniji pristup obrađenim sadržajima, pri čemu su sudionici poticani na povezivanje postojećih književnih tekstova i(li) tekstova u nastajanju s vlastitim životnim iskustvom. U sklopu projekta „Žaruljica kulture na Savici“ odabrana je pak koncepcija raznovrsnosti sadržaja, književnih i likovnih, kao i prostora u kojima su aktivnosti provedene, u ciklusima radionica ili pojedinačno.

Programskim sadržajima bili su obuhvaćeni korisnici svih dobi. Tijekom četiri mjeseca provedbe, u Knjižnici Ivana Gorana Kovačića u sklopu projekta „Vrbik (kv)art“ održana su tri ciklusa radionica, na kojima je sudjelovalo više od 200 polaznika, a u Knjižnici Savica u sklopu projekta „Žaruljica kulture na Savici“ održano je 30 aktivnosti, na kojima je sudjelovalo više od 500 korisnika.

Provedeni partnerski projekti u izlaganju će biti predstavljeni s obzirom na ostvarenost ciljeva definiranih u samom pozivu – povećanost dostupnosti kulturnih i umjetničkih sadržaja u gradskim četvrtima Grada Zagreba, snažniji angažman lokalne zajednice i civilnog društva u kulturnom životu grada te razvoj dugotrajne suradnje između udruga, umjetničkih organizacija i gradskih ustanova u kulturi – ali i s obzirom na ostvarenost zadaća narodnih knjižnica u lokalnoj zajednici vezanih za poticanje čitanja i razvoj kulturnih kompetencija te na ulogu narodnih knjižnica i kao trećeg prostora i kao zajedničkog javnog dobra.

Ključne riječi: Knjižnica Ivana Gorana Kovačića, Knjižnica Savica, Vrbik (kv) art, Žaruljica kulture na Savici, poticanje čitanja

Culture in community: partner projects in Marin Držić library network

Božica Dragaš, Arijana Herceg Mićanović, Snježana Ercegovac

Zagreb City Libraries

bozica.dragas@kgz.hr

arijana.herceg.micanovic@kgz.hr

snjezana.ercegovac@kgz.hr

Summary

In 2022 the City of Zagreb launched a special Open Call for Funding the Culture and Art in Community Programs, which received over two hundred

applications, out of which fifteen programs were funded, including two carried out in the Trnje city district. The Zagreb City Libraries were a partner institution in applying and implementing those two projects. The projects were implemented from January to April 2023 at multiple locations, including two Marin Držić Library network units: the “Vrbik (kv)art” project was implemented by the Skribonauti organization partnering with the Ivan Goran Kovačić Library, while the “Žaruljica kulture na Savici” project was carried out by the Žaruljica organization in partnership with the Savica Library. The Ivan Goran Kovačić Library contributed its facilities, employees, and library collection, while the Savica Library was actively designing and creating project activities. Thereby the partnership in both libraries was based on the library mission related to informing, literacy, education, inclusion, civic participation, and culture.

The library program activities were held in and outside of the libraries. They comprised literary meetings, critical reading workshops, creative and therapeutic writing workshops, and art and film workshops. The concept of workshop series was used in the “Vrbik (kv)art” project because it requires active participation from the participants and provides a more thorough and direct approach to the content, where the participants were encouraged to connect the existing literary works and/or works in progress with their own life experiences. The “Žaruljica kulture na Savici” project utilized various contents, both literary and art, and the activities’ facilities, either in workshop series or individually.

The program’s contents encompassed users of all ages. During the four months of implementation, three workshop series in the scope of the “Vrbik (kv)art” project were organized in the Ivan Goran Kovačić Library, with over 200 participants, while 30 activities of the “Žaruljica kulture na Savici” project were organized in the Savica Library, with more than 500 users.

The implemented partner projects will be presented with regard to the accomplishment of the objectives defined in the Call – the increase of available cultural and art content in the City of Zagreb neighbourhoods, stronger involvement of the local community and civic society in the city culture life, and development of long-term cultural cooperation between associations, art organizations, and city institutions. These objectives will be presented in the context of the accomplishment of library missions in the local community concerning the encouragement of reading and development of cultural

competencies, as well as the role of public libraries both as a third place and as a shared cultural good.

Keywords: Ivan Goran Kovačić Library, reading encouragement, Savica Library, Vrbik (kv)art, Žaruljica kulture na Savici

Detektivka u knjižnici

Nenad Arizanović

Knjižnica Bena Zupančiča Postojna

nenad.arizanovic@sikpos.si

Sažetak

U Knjižnici Bena Zupančiča Postojna željeli smo motiviranju čitanja pristupiti na inovativan način, radionicom koje će privući prije svega mlade korisnike. Svaka aktivnost koja odstupa od uobičajene zahtijeva financiranje iz alternativnih izvora. Tako smo s postojećom radionicom za motiviranje čitanja „Teški čitatelji“ sudjelovali na natječaju Poduzetničkog inkubatora Postojna i osvojili nagradu za najbolju društveno korisnu ideju. Osim financijskih sredstava koje smo dobili, nagrada je uključivala i mentorstvo za prijavu na natječaj za izvlačenje sredstava iz europskih fondova. Putem programa Erasmus+ smo zajedno sa suradnicima posjetili knjižnice u Rimu, Trstu i Klagenfurtu, gdje smo s kolegama razgovarali o poticanju čitanja u naših korisnika. Nakon povratka, oboružani korisnim informacijama, postojeću smo radionicu osvježili i tako je nastala „Detektivka u knjižnici“. Riječ je o aktivnosti u obliku radionice sa zagonetkama (*escape room*), gdje sudionici u knjigama moraju potražiti odgovore i lozinke za nastavak aktivnosti. Naše mišljenje je da su pomagala koja se koriste u detektivki od bitnog značaja za njezin uspjeh i upravo zbog toga smo im namijenili najveći dio sredstava dobivenih od Europske komisije.

Nakon određenog vremena je nastala i detektivka u Bibilobusu. Sredstva za realizaciju i nabavu potrebnih pomagala smo osigurali kroz natječaj lokalnog poduzeća. Radionica se stalno mijenja i dopunjuje i upravo zbog toga željeli bismo je preseliti u digitalni format u smjeru virtualne stvarnosti, gdje bi uz pomoć VR naočala bila još zanimljivija. Iduće godine planiramo sudjelovati u projektu K2 Erasmus+.

Ključne riječi: poticanje čitanja, Erasmus+, projektno financiranje

Detective Story in the Library

Nenad Arizanović

Ben Zupančič Library Postojna

nenad.arizanovic@sikpos.si

Summary

In Postojna's library, we were looking for new reading motivation practices or innovative workshops that will attract particularly younger members. Usually, there is not enough finances for all activities in the library, so we try to find co-financing sources. The first step was a workshop for reading motivation, Difficult Readers. We applied this project to the local best innovation contest and won the prize for the most socially beneficial idea. The award included money and practical mentoring for knowledge to co-operate in European financial platforms. We were successful within the Erasmus+ project, and through this, we visited the libraries in Rome, Trieste and Klagenfurt, where we talked about encouraging reading among our users. After this international experience, we refreshed our reading promotion workshop and made "Detective Story in the Library". A detective story in the library is a variation of an escape room where participants must follow the activities and find the answers and passwords in the books to continue the story. The most exciting items in the detective story are the different strange accessories that participants must use to solve the problems. We used most of the funds we obtained for these project accessories.

Later, we developed a version of the detective story that can be performed in a mobile library vehicle, with funds for the implementation and accessories provided by the local insurance company as our business partner. Our detective story is changing all the time. In the future, we would like to create a version of virtual reality with the help of VR glasses to make the story even more enjoyable. Next year, we plan to participate in the K2 Erasmus+ project.

Keywords: reading motivation, Erasmus+, project financing

OTKRIVAMO KNJIŽNICU! Grafički i videosadržaji u funkciji razvoja knjižnične pismenosti mladih

Dijana Sabolović-Krajina

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

dijana@knjiznica-koprivnica.hr

Sažetak

Knjižnice diljem svijeta bilježe pad zanimanja mladih za knjižnicu kao kulturno-obrazovnu ustanovu. I koprivnički se knjižničari suočavaju s izazovom usvajanja multimedijskog izražavanja kao jednim od novih načina komuniciranja s mladima kao knjižničnim korisnicima. Zato je Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ pokrenula projekt *OTKRIVAMO KNJIŽNICU! Grafički i videosadržaji u funkciji razvoja knjižnične pismenosti mladih*. U suradnji s profesorima i studentima Sveučilišta Sjever – studij Medijskog dizajna te koprivničkim srednjim školama, zainteresirani srednjoškolci uključit će se u stručnu edukaciju o stvaranju grafičkih i videosadržaja na temu knjižnice, a u cilju poboljšane knjižnične pismenosti.

Ovdje predstavljamo prvu aktivnost realiziranu u projektu – webinar *Magija animacije i videa u funkciji poučavanja i promocije* ne samo za sudionike projekta nego i za širu knjižničarsku zajednicu i ostale zainteresirane stručnjake u području obrazovanja i kulture. Kratki edukativni videosadržaji (engl. *small bytes video lessons*) trend su u svijetu kreiranja obrazovnih alata i jednostavnog dolaženja do informacija u formalnom i neformalnom učenju. Zbog kratke forme i multimedijskog sadržaja, izuzetno su popularni među mladima.

Cilj *online* poduke bio je upoznati se s obrazovnom animacijom kao novim vidom poučavanja i knjižnične promocije na primjeru prakse Knjižnice Medicinske škole u Bjelovaru. Sudionici su saznali što je obrazovna animacija kao novi vid poučavanja, koji su postupci u izradi kratkih videosadržaja, kako u radu knjižnice koristiti obrazovnu animaciju i mikroučenje u videosadržajima te što konkretno sudionici webinara sami mogu napraviti u produkciji videoanimacije. Poduka je snimljena kao videozapis kako bi se u četrdesetak minuta dobio općenit uvod u izradu kratkih obrazovnih videosadržaja kao relativno novu knjižničku praksu, kasnije dostupan svima zainteresiranima na Youtube kanalu koprivničke knjižnice <https://www.youtube.com/watch?v=2StbPKG1ML8>.

Veliki odaziv na webinar, čak 337 sudionika iz Hrvatske i regije, prvenstveno knjižničara iz svih vrsta knjižnica, potvrdio je aktualnost teme, kao i potrebu stjecanja dodatnih znanja knjižničara i ostalih stručnjaka u obrazovanju i kulturi u multimedijском izražavanju. Također je ukazao na potrebu organiziranja *huba* koji bi spojio animatore, grafičke dizajnere i programere s knjižničarima, a gdje bi se mogli ostvarivati programi ove vrste uz koordinaciju Agencije za odgoj i obrazovanje te potporu Ministarstva kulture i medija i Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

Ključne riječi: mladi, knjižnična pismenost, kratki edukativni video, mikroučenje, multimedijско izražavanje, obrazovna animacija

DISCOVERING THE LIBRARY!

Graphic and video content in the function of developing library literacy of young people

Dijana Sabolović-Krajina

Fran Galović Public Library Koprivnica

dijana@knjiznica-koprivnica.hr

Summary

Libraries worldwide have noticed a decline in youngsters' interest in the library as a cultural and educational institution. Librarians of the Public Library Koprivnica are also facing the challenge of adopting multimedia as a new way of communication with young people. Therefore, we launched a project DISCOVERING THE LIBRARY! Graphic and Video Content in the Function of Developing Library Literacy of Young People. In cooperation with the professors and students of the University of the North - Study of Media Design and secondary schools in Koprivnica, the interested high school students will participate in education on creating graphic and video content about the library. The expected result is improved library literacy of young people.

This paper presents the first finalised project activity. The webinar entitled The Magic of Animation and Video for Teaching and Promotion is organised for project participants, the broader library community and other interested

experts in education and culture. Small bytes video lessons are a world trend of creating educational tools and easy access to information in formal and informal learning. Due to their short form and multimedia content, they are extremely popular among young people.

The online course aims to teach more about educational animation on the example of the Library of the Medical School in Bjelovar practice as a new form of teaching and promotion. The participants learned the following: what educational animation is as a new form of education, how to create short video content, how to use educational animation and microlearning in video content as a relatively new library practice, and what webinar participants can do themselves in producing video content. The webinar was recorded as a forty-minute video available to all interested parties on the YouTube channel of the Koprivnica library <https://www.youtube.com/watch?v=2StbPKG1ML8>.

The response to the webinar was considerable, with as many as 337 participants from Croatia and the region, primarily librarians from all types of libraries. It confirmed the webinar was a hot topic and that there was a need for librarians and other education and culture experts to acquire additional knowledge with multimedia expression. It also indicates the need for a hub that would connect animators, graphic designers and programmers with librarians for implementing multimedia assignments related to the library topics under the auspices of the Education Agency and the support of the Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia and the Ministry of Science and Education of the Republic of Croatia.

Keywords: educational animation, micro learning, multimedia expression, library literacy, small bites video lessons, young people

II. Razvoj knjižnica prema društvenoj uključenosti i digitalnoj knjižnici

II. LIBRARY DEVELOPMENT TOWARD SOCIAL INCLUSION AND DIGITAL LIBRARY

Prijavljena izlaganja / Contributed presentations

O etičnosti digitalizacije

Marina Krpan Smiljanec

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

mkrpansmiljanec@nsk.hr

Sažetak

Rasprave o etičkim pitanjima u digitalizaciji odražavaju temeljne promjene (iako neujednačene i često praćene izazovima i neuspjesima) u razumijevanju uloga baštinskih/memorijskih ustanova i njihova uklapanja u društvene procese pamćenja na višoj razini. Etički izazovi digitalizacije omogućuju stručnjacima prepoznavanje širih posljedica određenih odluka kao i revidiranje glavne koncepcije struke, čime se digitalizacija povezuje uz značajnu ulogu baštinskih ustanova u društvima te humaniziranje i povezivanje sa životima i potrebama stvarnih zajednica i ljudi.

Analize istraživanja etike digitalizacije i studije slučaja otkrivaju da se baštinske ustanove okreću participativnim pristupima i uključuju u razvoj održivih i transparentnih modela za donošenje odluka o digitalizaciji zajedno sa zajednicama koje su stvorile i održavale objekte baštine. Baštinske ustanove zbirke i predmete baštine razmatraju u širem kontekstu (re)konstruiranja prošlosti pa i njezine interpretacije kroz višestruke odnose i perspektive ljudi i zajednica uključenih u određene događaje i prakse.

Etička pitanja koja se postavljaju u literaturi o digitalizaciji, a javljaju i u praksi, ukazuju na zreliji i informiraniji pristup digitalnim tehnologijama i njihovim učincima na arhiviste, knjižničare i muzealce. Većina sudionika i istraživača je u inicijativama za digitalizaciju prepoznala društveno uključiv, ali i isključiv utjecaj koje bi mogle imati. To je vidljivo kroz propitivanje pretpostavki o univerzalnoj dostupnosti digitaliziranih materijala na internetu, zabrinutost oko tehnologija kao instrumenta za jačanje dominaci-

je ekonomski i politički moćnih društva i skupina, rasprave o uključivosti društvenih medija i prepoznavanje destruktivnih posljedica za ljudsku privatnost uzrokovanih alatima za složeno pretraživanje i masovno prikupljanje osobnog sadržaja. Digitalizacija ima značajan utjecaj na upravljanje baštinskim zbirkama dostupnim putem interneta, na osiguranje tajnosti osobnih podataka u baštinskoj građi, na osiguravanje autentičnosti, organiziranje pristupa objektima baštine kao i provođenje selekcije i interpretacije baštine.

Ključne riječi: digitalizacija, etičnost, baštinske ustanove

Ethical aspect of digitization

Marina Krpan Smiljanec

National and University Library in Zagreb

mkrpansmiljanec@nsk.hr

Summary

Debates on ethical issues in digitization reflect fundamental changes (often accompanied by challenges and failures) in understanding the roles of heritage/memory institutions and their fit into higher-level social memory processes. The ethical challenges of digitization enable experts to recognize the broader consequences of certain decisions and revise the profession's central concept. It connects digitization with the significant role of heritage institutions in societies and humanizes and connects them to the lives and needs of real communities and people.

Analyses of digitization ethics research and case studies reveal that heritage institutions are turning to participatory approaches and developing sustainable and transparent digitization decision-making models together with the communities that created and maintain heritage objects. Heritage institutions consider heritage collections and objects in the broader context of (re)constructing the past and its interpretation through multiple relationships and perspectives of people and communities involved in certain events and practices.

Ethical questions that arise in the literature on digitization and also appear in practice point to a more mature and informed approach to digital

technologies and their effects on archivists, librarians and curators. Most participants and researchers in digitization initiatives recognized the socially inclusive but also the exclusive impact they could have. This is evident through the questioning of assumptions about the universal availability of digitized materials on the Internet, concerns about technologies as instruments to reinforce the dominance of economically and politically powerful societies and groups, debates about the inclusiveness of social media, and recognition of the destructive consequences for human privacy caused by sophisticated search and tools for mass collection of personal content. Digitization has a significant impact on the management of heritage collections accessible by the Internet, on ensuring the confidentiality of personal data in heritage materials, on providing authenticity, organizing access to heritage objects and carrying out the selection and interpretation of heritage.

Keywords: digitisation, ethical challenges, heritage institutions

Digitalne kompetencije knjižničara narodnih knjižnica

Miroslav Katić

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

miroslav@gkka.hr

Dunja Holcer

Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak

dunjaholcer@gmail.com

Aleksandra Pikić Jugović

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

apikic@nsk.hr

Sažetak

Knjižnice se u današnje vrijeme, pod utjecajem informacijsko-tehnološkog razvoja, ali i strukturno-organizacijskih društvenih promjena, iz tradicionalno kulturno-baštinskih ustanova preobražavaju u informacijska, kulturna, multikulturna, multimedijska i komunikacijska središta

svoje zajednice. Posao knjižničara ili informacijskog stručnjaka sve više se povezuje s digitalnim tehnologijama, stoga i knjižničari, da bi mogli odgovoriti na potrebe korisnika, moraju posjedovati određenu razinu digitalnih kompetencija. U izlaganju će se predstaviti rezultati istraživanja o digitalnim kompetencijama knjižničara narodnih knjižnica. Cilj istraživanja bio je ispitati samoprocjenu razine razvijenosti digitalnih kompetencija knjižničarskih djelatnika. Digitalna kompetencija može se promatrati kao krovni pojam koji obuhvaća više značenja. Uključuje samopouzdanost, kritičko i odgovorno korištenje i bavljenje digitalnim tehnologijama u svrhu učenja, rada i sudjelovanja u društvu. Istraživanje je provedeno tijekom lipnja i srpnja 2023. godine putem *online* anketnog upitnika. U istraživanju je sudjelovalo 306 stručnih knjižničarskih djelatnika, od pomoćnih knjižničara/knjižničarskih tehničara do knjižničarskih savjetnika koji rade u narodnim knjižnicama Hrvatske. Zanimalo nas je postoje li među knjižničarima statistički značajne razlike u stavu u kojoj su mjeri digitalne kompetencije nužne za knjižničarski posao, kao i u samoprocjeni razina digitalnih kompetencija s obzirom na dob, stručno zvanje, status matičnosti i tip knjižnice u kojoj rade te koje dostupne digitalne alate i izvore na svojem poslu koriste stručni knjižničarski djelatnici. Ovo je prvo sveobuhvatno istraživanje digitalnih kompetencija narodnih knjižničara u Hrvatskoj. Rezultati koje ćemo predstaviti moći će služiti za predlaganje mjera za razvoj digitalnih kompetencija knjižničara s ciljem razvoja novih knjižničnih usluga.

Ključne riječi: digitalna kompetencija, narodne knjižnice, knjižničari

Digital competencies of public librarians in Croatia

Miroslav Katić

Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac

miroslav@gkka.hr

Dunja Holcer

Vlado Gotovac Public Library Sisak

dunjaholcer@gmail.com

Aleksandra Pikić Jugović

National and University Library in Zagreb

apikic@nsk.hr

Summary

Under the influence of informational-technological development and structural-organizational social changes, libraries today are being transformed from traditional cultural-heritage institutions into informational, cultural, multicultural, multimedia and communication community centres. The work of a librarian or an information specialist is increasingly identified with digital technologies. Hence, librarians must also possess a certain amount of digital competencies to serve their users' needs.

Research results on digital competencies among librarians in public libraries will be displayed. The research aimed to examine a self-assessment of digital competence levels among librarians. Digital competence can be understood as a general term that encompasses various meanings. It involves the "confident, critical and responsible use of, and engagement with, digital technologies for learning, work, and participation in society. We conducted an online survey questionnaire in June and July of 2023. Three hundred and six expert library employees participated in the research, from assistant librarians and library technicians to library advisors employed in public libraries in Croatia. We wanted to establish if there are statistically significant differences among librarians in opinions on the importance of digital competencies in library operations, in self-assessment of digital competencies considering the age, qualifications, whether a library is central by status or not and of the library type, and if expert library employees use available digital tools and sources in their professional and private lives. This is the first comprehensive research on

librarians' digital competence in Croatia's public libraries. The results that we shall present can be used in proposing measures for the digital competence development of librarians to develop new library services.

Keywords: digital competence, public libraries, librarians

HAWaton – rad mnoštva kao podloga za društvenu uključivost knjižnica

Karolina Holub, Dolores Mumelaš, Ingeborg Rudomino

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

kholub@nsk.hr

dmumelas@nsk.hr

irudomino@nsk.hr

Kristina Čunović, Maja Žužak Horvatić

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

ravnateljica@gkka.hr, mzuzak@gkka.hr

Sažetak

Hrvatski arhiv weba (HAW) Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu izgrađuje tematske zbirke od 2012. godine. Kako bi se HAW dodatno obogatio novim zbirkama te se osvijestila knjižnična zajednica i javnost o socijalnoj ulozi knjižnice i arhiva weba, pristupilo se novom načinu u izgradnji tematskih zbirki.

U povodu obljetnice rođenja hrvatskog pjesnika Ivana Gorana Kovačića čiji naziv nosi knjižnica u Karlovcu, u suradnji s Hrvatskim arhivom weba organizirano je natjecanje *datathon* pod nazivom HAWaton kako bi uključilo učenike srednje škole u izgradnju tematske zbirke na portalu HAW-a. Kroz poticanje informacijskog opismenjavanja mladih, razvoja digitalnih vještina i kritičkog promišljanja, HAWaton je omogućio sudionicima da u ograničenom vremenskom okviru prikupljaju mrežni sadržaj o Ivanu Goranu Kovačiću. Na taj su način učenici postali suradnici u odabiru sadržaja za potrebe izrade istoimene digitalne tematske zbirke u sklopu Hrvatskog arhiva weba, što predstavlja inovativan pristup u radu s digitalnim naslijeđem i potiče

aktivno sudjelovanje mladih u knjižničnom procesu. HAWaton predstavlja primjer suradnje između tri vrste knjižnica: Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac i školske knjižnice Gimnazije Karlovac.

U ovom izlaganju predstaviti će se natjecanje HAWaton kao sudionički način učenja koji nadgledaju stručnjaci. Svrha izlaganja je ukazati na značaj HAWatona u promicanju društvene uključivosti knjižnica, posebice kroz angažiranje mladih u odabiru digitalnog sadržaja te poticanje koncepta rada mnoštva u građanskoj znanosti. Cilj izlaganja je istaknuti vrijednost suradnje među različitim vrstama knjižnica u postizanju zajedničkih ciljeva te naglasiti pozitivne učinke HAWatona na poticanje društvene participacije mladih u knjižničnom okruženju, kao primjera dobre prakse u promicanju društvene uključivosti kroz inovativne knjižnične projekte.

Ključne riječi: digitalne vještine, društvena uključivost, rad mnoštva, suradnja, tematska zbirka, arhiviranje weba

HAWaton – crowdsourcing as a basis for social inclusion of libraries

Karolina Holub, Dolores Mumelaš, Ingeborg Rudomino

National and University Library in Zagreb

kholub@nsk.hr

dmumelas@nsk.hr

irudomino@nsk.hr

Kristina Čunović, Maja Žužak Horvatić

Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac

ravnateljica@gkka.hr

mzuzak@gkka.hr

Summary

The Croatian Web Archive (HAW) of the National and University Library in Zagreb has been building thematic collections since 2012. To further enrich HAW with new collections and to make the library community and the gen-

eral public even more aware of the social role of the library and web archive, a new method was adopted in building thematic collections.

To commemorate the birth of the Croatian poet Ivan Goran Kovačić we organized HAWaton – a competition for high school students in collecting online content to build a new thematic collection on the HAW portal. By encouraging the development of information literacy among young people and the development of digital skills and critical thinking, HAWaton enabled the participants to collect online content about Ivan Goran Kovačić in a limited time frame. That way, the students became collaborators in selecting the content for creating the new thematic collection. This represents an innovative approach to working with digital heritage and encourages the active participation of young people. HAWaton illustrates an example of cooperation between three types of libraries: the National and University Library in Zagreb, the “Ivan Goran Kovačić” City Library Karlovac and Karlovac High School Library.

This presentation will portray the HAWaton competition as a participatory learning method, supervised by experts. The purpose of the presentation is to point out HAWaton’s opportunity in promoting social inclusion of libraries, especially through engaging young people in the selection of digital born content and encouraging the concept of crowd work in the citizen science. The aim of this presentation is to emphasize the benefit of cooperation between different types of libraries in achieving common goals and to accentuate positive effects of HAWaton on encouraging social participation of young people within the library environment, as an example of good practice in promoting social inclusion through innovative library projects.

Keywords: digital skills, social inclusion, crowdsourcing, collaboration, thematic collection, web archiving

Generacija NOW u Knjižnicama Grada Zagreba, Knjižnici Augusta Cesarca

Aleksandra Cvitković, Tito Kliska

Knjižnice grada Zagreb – Knjižnica Augusta Cesarca

aleksandra.cvitkovic@kgz.hr, tito.kliska@kgz.hr

Sažetak

Knjižnica Augusta Cesarca područna je knjižnica mreže Knjižnica grada Zagreba posvećena misiji i viziji da usmjerava svoje djelovanje u skladu s ubrzanim društvenim i tehnološkim promjenama, nastojeći ići u korak s vremenom. Također, Knjižnica Augusta Cesarca teži biti prepoznata kao mjesto druženja, informiranja, razvijanja kreativnosti te stjecanja novih znanja, vještina i kompetencija.

Potpisivanjem ugovora o suradnji s Institutom za razvoj i inovativnost mladih (IRIM) i Hrvatskim Telekomom, Knjižnica 2019. godine postaje jedina u mreži Knjižnica grada Zagreba koja je uključena u projekt Generacija NOW. Ovaj donacijski natječaj koristi IoT (Internet of Things – Internet stvari) tehnologije, a u njemu sudjeluju škole i druge obrazovne ustanove koje rade s djecom i mladima. Cilj projekta je povezivati postojeća i nova znanja pri izradi kreativnih IoT projekata, poticati inovativnost, kreativnost i razumijevanje suvremenih tehnologija te pružiti korisnicima priliku za provedbu projekta od koncepta do gotovog modela. Za realizaciju projekta Knjižnici su se neprekidno, od 2019. do danas, donirala IoT edukacijska oprema i novčana sredstva za kupnju dodatne opreme, a osigurana je i edukacija djelatnika Knjižnice uz stručnu mentorsku podršku.

Ispunjavanjem ugovornih obaveza, odnosno realizacijom inovativnih radionica na kojima su korisnici izrađivali IoT projekte, Knjižnica je dobila mikroročunala i Arduino setove te dodatnu opremu. Time je omogućena daljnja provedba programa u području elektronike, automatike i robotike, a donirana elektronička građa postala je dio knjižničkog fonda dostupnog za posudbu članovima Knjižnice.

Institut za razvoj i inovativnost mladih prepoznao je spremnost djelatnika za nastavak rada na projektima te se Knjižnica Augusta Cesarca pokazala kao pouzdan i kvalitetan partner. Realizacijom različitih STEM projekata u organizaciji IRIM-a, Knjižnica je dodatno obogatila fond doniranim tehnologijama poput Bosona, micro:Maqueen robota, AQ:bitova, micro:bitovaV2

i senzora za rad s umjetnom inteligencijom. Time je stvoren čvrst temelj za izgradnju kvalitetne zbirke STEM građe te organiziranje radionica robotike i programiranja educiranih djelatnika Knjižnice.

Projektom Generacija NOW te suradnjom s IRIM-om na drugim STEM projektima, Knjižnici Augusta Cesarca omogućen je alternativni izvor financiranja u vidu donirane elektroničke građe, novčanih sredstava te edukacije djelatnika za rad s novim tehnologijama. Uvažavajući nadolazeće promjene koje donosi sveprisutna tehnologija umjetne inteligencije, Knjižnica ostvaruje svoje temeljne zadaće te u skladu s misijom i vizijom Knjižnica grada Zagreba omogućuje korisnicima pristup modernim tehnologijama, pružajući im priliku za razvoj kompetencija u STEM području, ali i drugih digitalnih vještina potrebnih za život i rad u suvremenom digitalnom svijetu.

Cljučne riječi: narodna knjižnica, Knjižnica Augusta Cesarca, financiranje kroz donacije, Generacija NOW, STEM projekti, izgradnja zbirke elektroničke građe, edukacija

Generation NOW in Zagreb City Libraries, the August Cesarec Library

Aleksandra Cvitković, Tito Kliska

Zagreb City Libraries, August Cesarec Library

aleksandra.cvitkovic@kgz.hr, tito.kliska@kgz.hr

Summary

The August Cesarec Library, as a branch of the Zagreb City Libraries, is dedicated to its mission and vision in a way that directs its activities following rapid social and technological changes, striving to keep up with the times. Also, the August Cesarec Library aims to be recognized as a place for socializing, providing information, developing creativity, and acquiring new knowledge, skills, and competence.

By signing the cooperation agreement with the Institute for Youth Development and Innovation (IRIM) and Croatian Telekom in 2019, the August Cesarec Library becomes the only one within the Zagreb City Libraries network included in the Generation NOW project. This donation competition works with Internet of Things (IoT) technologies. It includes schools

and other educational institutions that work with children and students. The project aims to connect existing and new knowledge in creating innovative IoT projects, encourage creativity and understanding of modern technologies, and allow users to finalize the project from concept to final product. For the implementation of the project, IoT educational equipment and funds for the purchase of additional equipment have been donated to the Library continuously from 2019 until today. The education of the Library's employees was also provided with professional mentoring support. The cooperation mentioned above enabled further implementation of library programs in electronics, automation and robotics, and the donated electronic material became part of the library collection available for all patrons. Furthermore, IRIM recognised the willingness of the employees to continue working on projects, and the August Cesarec Library proved to be a reliable and quality partner. By realising various STEM projects IRIM organised, the library enriched its collection with donated technologies.

Participation in the Generation NOW project and cooperation with IRIM on other projects in the field of STEM provided the August Cesarec Library with an alternative source of funding in the form of donated electronic materials, financial resources and training of employees to work with new technologies. With the awareness of the upcoming changes brought by the omnipresent artificial intelligence technology, the library fulfils its fundamental mission and, following the vision and strategy of the Zagreb City Libraries, provides access to modern technologies to patrons, allowing them to develop competence in the STEM field and other digital skills necessary for life and work in the contemporary digital world.

Keywords: public library, August Cesarec Library, financing through donation, Generation NOW, STEM projects, electronic collection development, education

III. Uloga i vrijednost narodnih knjižnica III. THE ROLE AND VALUE OF PUBLIC LIBRARIES

Prijavljena izlaganja /Contributed presentations

Zašto su knjižnice važne?: Izravne i neizravne koristi za zajednicu

Ivančica Đukec Kero, Kristina Krpan, Janja Maras

Knjižnice grada Zagreba

ivancica.dukec@kgz.hr

kristina.krpan@kgz.hr

janja.maras@kgz.hr

Sažetak

U Hrvatskoj se rijetko rade komparativne analize uloženih financijskih, ali i drugih sredstava u knjižnicu te njezine višestruke vrijednosti za zajednicu i društvo. Inozemne studije potvrđuju da knjižnice ispunjavaju mnoge društvene funkcije i nesumnjivo u velikoj mjeri doprinose povećanju dobrobiti okoline u kojoj djeluju. To se potvrđuje kroz obrazovne, kulturne, kreativne i zabavne sadržaje, digitalne transformacije, kao i ostvarivanje socijalne kohezije i inkluzije. Na taj način knjižnice ispunjavaju tri važne uloge: posrednika između kulture i znanja, zaštitnika kulturnih dobara te pokretača razvoja, kreativnosti i zajedništva. Ušteda koju time generiraju pojedincima i društvu u cijelosti manifestira se na razne načine, a vrijednosti koje knjižnice pritom stvaraju nadilaze njezinu zadanu, nominalnu vrijednost.

Na primjeru Knjižnica grada Zagreba, ovim radom bit će prikazano više različitih usporedbi konkretnih podataka koji pokazuju izravne i neizravne koristi narodnih knjižnica u zajednici. Tome posebno doprinosi organizacija u obliku mreže knjižnica koja u jednoj sredini može disperzirati sve te vrijedne sadržaje. Koristit će se razni istraživački podatci, službeni statistički podatci Grada Zagreba, Državnog zavoda za statistiku, kao i statistički podatci o poslovanju Knjižnica grada Zagreba.

Ispunjavanje javnog interesa i predstavljanje vrijednosti konkretnim brojkama najjači je oblik javnog zagovaranja knjižnice. Njezina promocija po-

stala je neizostavan dio poslovanja jer se jedino na taj način može naglasiti zašto su knjižnice važne. Radom se stoga želi istaknuti koliko ovakav pristup njezinu vrednovanju može poslužiti u odnosima s javnošću knjižnica na nekoliko razina, od razbijanja predrasuda o knjižnicama samo kao mjestu posudbe knjiga do jačanja ugleda ustanove u lokalnoj zajednici i među njezinim dionicima – korisnicima, suradnicima, političarima i drugima.

Ključne riječi: narodne knjižnice – vrijednost, odnosi s javnošću, knjižnice – uloga u zajednici, komparativna analiza, financijska vrijednost

Why are libraries important? Direct and indirect benefits for the community

Ivančica Đukec Kero, Kristina Krpan, Janja Maras

Zagreb City Libraries

ivancica.dukec@kgz.hr

kristina.krpan@kgz.hr

janja.maras@kgz.hr

Summary

There are several Croatian comparative analyses of financial and other assets invested in libraries and their manifold values for the community and society. Foreign studies confirm that libraries fulfil many social functions and contribute significantly to their surroundings. It reflects in educational, cultural, creative, and entertainment content, digital transformation, and social cohesion and inclusion. Libraries fulfil three critical roles: as mediators between culture and knowledge, as protectors of cultural heritage, and as initiators of development, creativity, and communal spirit. The savings they generate for citizens and society manifest in various ways, while the values created by libraries exceed their nominal value.

This paper uses the example of Zagreb City Libraries to present several different comparisons based on specific statistical data, showing the community's direct and indirect benefits of public libraries. This manifests library networks, which can disperse all the valuable contents over a whole area.

We use various kinds of research data, the official statistics of the City of Zagreb and the Croatian Bureau of Statistics, and the statistical data on the operations of Zagreb City Libraries.

Acting in the public *interest* and presenting values as concrete figures is libraries' most powerful form of public advocacy. The promotion has become an indispensable part of library operations as the only way to highlight their importance. The paper highlights how this approach to library evaluation can be valuable in libraries' public relations on several levels, from breaking prejudices about libraries only as a place to borrow books to strengthening the reputation of the institution in the local community and among its stakeholders - users, collaborators, politicians and others.

Keywords: public libraries - value, public relations, libraries - role in the community, comparative analysis, financial value

Narodna knjižnica kao čuvarica kulturne baštine i promicateljica kulturnog turizma: uloga odnosa s javnošću u promicanju zavičajne zbirke

Renata Dobrić

Gradska knjižnica Kaštela

dobricrenata9@gmail.com

Sažetak

Narodna knjižnica kao javna kulturna ustanova ima veliku ulogu u lokalnoj zajednici kao čuvarica kulturne baštine, promicateljica čitanja i obrazovanja te kao mjesto okupljanja i informiranja građana. Organizirajući razna događanja, postaje komunikacijsko-informacijsko središte lokalne zajednice u kojem se okupljaju korisnici svih profila i generacija. Sakupljajući u zavičajnoj zbirci knjige, časopise, novine, razglednice i fotografije, notne, glazbene i videozapise te ostalu građu, narodna knjižnica podržava istraživanje i očuvanje lokalne povijesti i identiteta.

Primjenjujući razne tehnike odnosa s javnošću sa svrhom predstavljanja materijala iz zavičajne zbirke te organizirajući razna događanja sa svrhom njezine promocije, narodna knjižnica postaje dio ponude kulturnog turizma

i aktivni sudionik u privlačenju turista na destinaciju. Suradnja s turističkom zajednicom, turističkim agencijama i lokalnim vlastima igra ključnu ulogu u uspješnoj promociji knjižnice kao dijela kulturne turističke ponude. Kroz partnerske odnose, knjižnica može dosegnuti širu publiku te dobiti potrebnu podršku i vidljivost u turističkoj industriji.

Također, korištenjem digitalnih tehnologija, knjižnica uz pomoć virtualnih izložbi i informacija o zavičajnoj zbirci koje plasira putem interneta može privući publiku sa svih strana svijeta, koja će potom postati zainteresirana za posjet destinaciji. Odnosi s javnošću na ovaj način postaju most koji povezuje zavičajnu zbirku s lokalnim stanovništvom i turistima, stvarajući svijest o važnosti očuvanja kulturne baštine i istodobno stvarajući dodatnu vrijednost za kulturni turizam. Integriranje zavičajne zbirke u turističku ponudu može pridonijeti jačanju gospodarstva, poticanju lokalne ekonomije i promicanju svijesti o kulturnoj vrijednosti područja.

U radu će biti riječi o tehnikama odnosa s javnošću kojima se Gradska knjižnica Kaštela služi pri organizaciji događanja u kojima je korištena građa iz zavičajne zbirke, a koje za cilj imaju privući što veći broj korisnika, i to prvenstveno turista. Na ovaj način zavičajna zbirka narodne knjižnice, baš kao i kulturna baština, i materijalna i nematerijalna, postaje turistički proizvod i sastavni dio lokalne kulturno-turističke ponude.

Ključne riječi: narodna knjižnica, kulturna baština, kulturni turizam, zavičajna zbirka, odnosi s javnošću, lokalna zajednica, turistička ponuda

The public library as a custodian of cultural heritage and promoter of cultural tourism: the role of public relations in promoting Local Collection

Renata Dobrić

City Library Kaštela

dobricrenata9@gmail.com

Summary

As a cultural institution, the public library plays a significant role within the local community as a guardian of cultural heritage, a promoter of reading

and education, and a gathering and information hub for citizens. By organizing various events, the public library transforms into a communication and information centre for the local community, attracting users of all profiles and generations. Through its Local Collection, which includes books, magazines, newspapers, postcards, photographs, sheet music, audiovisual materials, and other resources, the public library supports the research and preservation of local history and identity.

Utilizing various public relations techniques to present materials from the Local Collection and organizing events to promote it, the public library becomes a part of the cultural tourism offering and an active participant in attracting tourists to the destination. Collaboration with the tourism board, travel agencies, and local authorities plays a crucial role in successfully promoting the library as a component of the cultural tourism experience. The library can reach a broader audience through partnerships, receive the necessary support, and gain visibility within the tourism industry.

Moreover, by leveraging digital technologies, the library can use virtual exhibitions and online information about the Local Collection to attract a diverse audience worldwide, subsequently generating interest in visiting the destination. In this manner, public relations serve as a bridge connecting the Local Collection with the local population and tourists, raising awareness about the importance of cultural heritage preservation while adding value to cultural tourism. Integrating the Local Collection into the tourism offering can contribute to economic growth, stimulate the local economy, and raise awareness of the area's cultural value.

The paper will discuss the public relations techniques employed by the City Library Kaštela in organizing events featuring materials from the Local Collection, with the primary goal of attracting more users, mainly tourists. This approach transforms the Local Collection of the public library and tangible and intangible cultural heritage into a tourist product and an integral part of the local cultural tourism offering.

Keywords: public library, cultural heritage, cultural tourism, Local collection, public relations, local community, tourism offering

Osnaživanje knjižničara za nove uloge narodnih knjižnica: sudjelovanje u programima trajne izobrazbe CSSU-a

Antonija Filipeti, Marta Matijević

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

afilipeti@nsk.hr

mmatijevic@nsk.hr

Sažetak

Ubrzan razvoj tehnologija te društvene i ekonomske promjene odrazile su se na knjižnično poslovanje. Narodne knjižnice su u tom kontekstu pogodene na osobit način jer podrazumijevaju razvoj posebnih programa i usluga, inkluziju te rad s korisnicima različitih dobnih skupina. Iako je tijekom pandemije bolesti COVID-19 cjelokupno knjižnično poslovanje pratio digitalni skok te razvoj brojnih aktivnosti i usluga na daljinu, u postpandemijskom razdoblju narodne knjižnice imaju priliku ponovno postati „treći prostor“ te korisnicima ponuditi usluge i u digitalnom i u fizičkom okružju. Međutim, stručno usavršavanje je ključno kako bi se zaposlenici narodnih knjižnica osnažili za nove uloge. Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj (CSSU) od 2002. godine sustavno provodi programe stručnog usavršavanja za knjižničare i informacijske stručnjake na razini cijele Hrvatske, a jedan od glavnih ciljeva je i povećanje dostupnosti stručnih edukacija te jednakih prilika za sve razvojem *online* učenja te organizacijom besplatnih edukacija.

Cilj izlaganja je prikazati i interpretirati podatke o sudjelovanju knjižničara iz narodnih knjižnica u edukacijama CSSU-a namijenjenim osnaživanju polaznika za nove uloge narodnih knjižnica od 2018. do 2022. godine. U obzir će se uzeti udio knjižničara iz narodnih knjižnica u ukupnom broju polaznika, trendovi u promjeni strukture polaznika CSSU-a, kao i udio polaznika iz narodnih knjižnica po županijama. Prikazat će se formati edukacija koji su u tom razdoblju bili zastupljeni (tečajevi u fizičkom prostoru, webinar i e-tečajevi) te udio polaznika iz narodnih knjižnica koji je u njima sudjelovao.

Izlaganje će uključiti sveobuhvatan pregled tema u okviru CSSU-a koje su bile od najvećeg interesa ovoj vrsti knjižničara, kao što su rad s djecom

i mladima, razvoj novih usluga za korisnike s posebnim potrebama, rane ili treće životne dobi, poticanje čitanja i pismenosti, prezentacija knjižnica u fizičkom i digitalnom okruženju, zaštita podataka i autorsko pravo, razvoj digitalnih i tiskanih zbirki građe, zaštita knjižnične građe i sl.

Značaj ovih tema ogleda se u osnaživanju knjižničara, ali i kapaciteta knjižnica koje se neprestano prilagođavaju novim potrebama zajednica i društava u kojima djeluju. Jedna od glavnih uloga narodnih knjižnica sustavno je pružanje potpore razvoju suvremenog društva obrazovnim i kulturnim sadržajima, informiranjem korisnika, ali i lokalne zajednice, općenito osiguravanjem pristupa informacijama te društvenom kohezijom. Izlaganjem se također želi potaknuti knjižničare iz narodnih knjižnica na sudjelovanje u programima cjeloživotnog učenja i stručnog usavršavanja te na razmjenu znanja i vještina u svrhu stvaranja dinamičnih i inovativnih narodnih knjižnica.

Ključne riječi: nove uloge narodnih knjižnica, stručno usavršavanje, CSSU

Empowering librarians for new roles of public libraries: participation in education programs of the Training Centre for Continuing Education of Librarians in Croatia (CSSU)

Antonija Filipeti, Marta Matijević

National and University Library in Zagreb

afilipeti@nsk.hr

mmatijevic@nsk.hr

Summary

Rapid technological development, social and economic changes impacted librarianship. In this context, public libraries are affected in a specific way because they require the development of special programs and services, inclusion and working with users of different age groups. Although during the COVID-19 pandemic, the entire librarianship was accompanied by a digital leap and development of numerous remote activities and services, in the post-pandemic period, public libraries have had an opportunity to become the “third space” once again and offer users services in both digital and phys-

ical environment. However, professional training is essential to empower public library employees for new roles. Since 2002, the Training Centre for Continuing Education of Librarians in Croatia (CSSU) has systematically implemented professional development programs for librarians and information specialists throughout Croatia. One of the main goals of the CSSU is to increase the availability of professional education and foster equal opportunities for all through the development of online learning and organizing free education.

This presentation aims to interpret data on participation of librarians from public libraries in the CSSU programs from 2018 to 2022 which are intended to empower participants for the new roles in public libraries. The following data will be taken into account: the percentage of librarians from public libraries in the total number of participants, trends in changing the structure of participants and of participants from public libraries by county. Formats of education that were represented in that period (courses in a physical space, webinars and e-courses) and the percentage of participants from public libraries who participated in them will be presented.

The presentation will include a comprehensive overview of topics within the CSSU that were of greatest interest to this type of librarians, such as working with children and young adults, developing new services for users with special needs, users of early or third age, encouraging reading and literacy, presentation of libraries in a physical and digital environment, data protection and copyright, development of digital and printed material collections, protection of library materials, etc.

The importance of these topics is reflected in the empowerment of librarians, but also in library capacities, which are constantly adapting to the new needs of their communities and societies. One of the leading roles of public libraries is to systematically support the development of modern society with educational and cultural content by providing information to users as well as the local community, generally ensuring access to information and social cohesion. The presentation also aims to encourage librarians from public libraries to participate in lifelong learning and professional development programs and exchange knowledge and skills to create dynamic and innovative public libraries.

Keywords: new roles of public libraries, professional development, CSSU

IV. Status i financiranje narodnih knjižnica IV. STATUS AND FINANCING OF PUBLIC LIBRARIES

Pozvana izlaganja / Invited presentations

Financiranje slovenskih narodnih knjižnica

Milena Bon

Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Ljubljana, Slovenija

Milena.Bon@nuk.uni-lj.si

Aleš Klemen

Gradska knjižnica Ljubljana, Slovenija

Aleš.Klemen@mklj.si

Urška Lobnikar Paunović

Valvasorjeva knjižnica Krško, Slovenija

Urška@knjiznica-krsko.si

Sažetak

Način financiranja narodnih knjižnica u Sloveniji uređen je Zakonom o knjižničarstvu, u aktu o osnivanju knjižnice i u aktima lokalne samouprave koja je osnovala knjižnicu.

Najveći dio sredstava dolazi iz fonda lokalne samouprave (jedna ili više općina) koja je osnovala narodnu knjižnicu ili je ugovorna partnerica u osnivanju. Dio sredstava za usklađeni razvoj knjižnične djelatnosti, a prvenstveno za sufinanciranje kupnje knjižnične građe i IKT opreme, narodne knjižnice primaju od države. Država također financijski podupire provedbu posebnih zadaća narodnih knjižnica koje djeluju u nacionalno mješovitim područjima, pograničnim područjima te provedbu posebnih zadaća središnjih područnih knjižnica.

Temeljem Zakona o financiranju određenih hitnih programa Republike Slovenije u kulturi, popularno nazvanog „Zakon o kulturnom euru“, država daje financijsku potporu za razvoj suvremenih knjižničnih usluga u pokretnim knjižnicama sufinanciranjem kupnje bibliobusa.

Dio sredstava knjižnice prikupljaju putem programa i projekata lokalnih, regionalnih, državnih i međunarodnih poziva. Također, dio sredstava osigu-

rava knjižnica i iz vlastitih prihoda kao što su članarine, zakasnine, najam prostora i slično. Za posebne aktivnosti knjižnice prikupljaju sredstva traženjem donacija i sponzorstava. S tim sredstvima knjižnice uglavnom razvijaju dodatne aktivnosti, programe i usluge, i tako još u većoj mjeri odgovaraju potrebama svojih korisnika i zajednice u kojoj djeluju.

U izlaganju će biti predstavljene zakonske osnove financiranja, osnovni izvori financiranja narodnih knjižnica u Sloveniji i dodatni izvori financiranja pojedinačnih narodnih knjižnica te svrha i način korištenja tih izvora financiranja. Pripremljena je i anketa o različitim načinima financiranja 58 narodnih knjižnica i kako su knjižnice koristile novac prikupljen iz raznih izvora. Rezultati i analiza ankete o omjeru izvora i namjene financiranja (osnovna djelatnost, dodatne usluge) bit će predstavljeni na Savjetovanju.

Udio sredstava iz državnih fondova za narodne knjižnice varira ovisno o broju ogranaka knjižnice, broju stanovnika na području djelovanja, stupnju razvijenosti lokalne sredine te svijesti lokalne zajednice o važnosti knjižnica u njoj.

Daljnje promišljanje bit će potrebno posvetiti i pitanju financiranja narodnih knjižnica na područnoj razini, koja zbog nepostojanja međurazine između općina i države ne pruža optimalnije oblike financiranja na široj, regionalnoj razini za sva područja knjižnične javne službe.

Ključne riječi: narodne knjižnice, načini financiranja, trošenje sredstava, anketa

Financing Slovenian public libraries

Milena Bon

National and University Library, Ljubljana, Slovenia

Milena.Bon@nuk.uni-lj.si

Aleš Klemen

City Library Ljubljana, Slovenia

Aleš.Klemen@mklj.si

Urška Lobnikar Paunović

Valvasor Library Krško, Slovenia

Urska@knjiznica-krsko.si

Summary

The method of financing public libraries in Slovenia is regulated by the Law on Librarianship, the act on the library's foundation and the acts of the local government that founded the library.

Most of the funds come from the local government fund (one or more municipalities) that founded the public library or is a contractual partner in the establishment. Public libraries receive part of the funds from the state for the coordinated development of library activities, primarily for co-financing the purchase of library material and ICT equipment. The state also financially supports the implementation of special tasks of public libraries operating in ethnically mixed areas, border areas and the implementation of special tasks of central regional libraries.

Based on the Act on Financing certain urgent cultural programs of the Republic of Slovenia, popularly called the Act on the Cultural Euro, the state provides financial support for developing modern library services in mobile libraries by co-financing the purchase of buses for mobile libraries.

Libraries collect part of their funds through programs and projects of local, regional, national and international calls. In addition, the library provides some of the funds with its income, such as membership fees, late fees, space rental, etc. Libraries collect funds for special activities by asking for donations and sponsorships. The libraries use them mainly to develop additional activities, programs and services, thus responding to an

even greater extent to the needs of their users and the entire community in which they operate.

The paper will present the legal bases of funding, the primary sources of funding for public libraries in Slovenia and additional sources for individual public libraries, and the purpose and method of using these funding sources. A conducted survey focuses on the different ways of financing 58 public libraries. The survey also deals with how the libraries invested money from various sources of financing. The results and analysis of the survey about the ratio of sources and purposes of funding (core activity, additional services) will be presented at the Conference.

The share of funds from state funds for public libraries varies depending on the number of library branches, the number of residents in the area of operation, the degree of development of the local environment and the awareness of the local community about the importance of libraries in their environment.

Further consideration will also need to be devoted to the issue of financing public libraries at the regional level. Due to the absence of an intermediate level between municipalities and the state, it does not provide more optimal forms of financing at a broader, regional level for all areas of library public service.

Keywords: public libraries, methods of financing, spending of funds, survey

Financiranje narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj

Dunja Marija Gabriel

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

dgabriel@nsk.hr

Jasenska Pleško

Hrvatsko knjižničarsko društvo

hkd@hkdrustvo.hr

Marica Šapro Ficović

Dubrovačke knjižnice – Narodna knjižnica Grad

msapro@dkd.hr

Sažetak

Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj (NN 17/19, 98/19 i 114/22) utvrđeni su načini financiranja knjižnične djelatnosti, a Standardom za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/2021) utvrđeni su oblici financiranja rada narodnih knjižnica koje su u nadležnosti Ministarstva kulture i medija RH.

Osnovna djelatnost narodnih knjižnica financira se iz proračuna lokalnih zajednica (gradova i općina), a Ministarstvo kulture i medija RH izdvaja namjenska proračunska sredstva za nabavu knjižne i neknjižne građe, računalne opreme, investicijska ulaganja, zatim razvojne programe i akcije i manifestacije te županijsku matičnu razvojnu djelatnost narodnih knjižnica. Također financira djelatnika, nabavu građe i programe središnjih knjižnica nacionalnih manjina te programe narodnih knjižnica u sklopu djelatnosti zaštite kulturne baštine, digitalizacije i međunarodne suradnje. Osim sredstava iz nacionalnog proračuna, Ministarstvo je nakon provedenog natječaja Europskog socijalnog fonda „Čitanjem do uključivog društva“ u 2021. godini osiguralo dodatna bespovratna sredstva za programe narodnih knjižnica u okviru kojih je planirano i u 2023. godini ostvareno osnivanje više pokretnih knjižnica kao dijela pojedine gradske, općinske ili županijske knjižnične mreže.

Osim sredstvima iz državnog ili lokalnog proračuna, narodne knjižnice financiraju se iz vlastitih izvora (primjerice iz prodaje vlastitih izdanja i suvenira, najma prostora, prodaje knjižničnog softvera, članarina, zakasnina) te

iz ostalih izvora kao što su donacije i sponzorstva, a u posljednjih nekoliko godina dio sredstava narodne knjižnice prikupljaju i iz europskih fondova (primjerice, programi Erasmus).

U izlaganju će biti predstavljeni osnovni i dodatni izvori financiranja narodnih knjižnica u Hrvatskoj koji su prikupljeni u okviru Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica u NSK za 2022. godinu. Osim toga, za stjecanje uvida u podatke o financiranju narodnih knjižnica u Hrvatskoj koji nisu dostupni u navedenom Sustavu, bit će predstavljena analiza podataka iz mrežnog anketnog upitnika o različitim (alternativnim) načinima i izvorima financiranja narodnih knjižnica u Hrvatskoj te na što su sredstva utrošena u rasponu od pojedinih programa za redovitu djelatnost do razvojnih usluga i programa za zadovoljavanje potreba i zahtjeva korisnika narodnih knjižnica.

Ključne riječi: financiranje, narodne knjižnice, Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica, upitnik

Financing public libraries in Croatia

Dunja Marija Gabriel

National and University Library in Zagreb

dgabriel@nsk.hr

Jasenska Pleško

Croatian Library Association

hkd@hkdrustvo.hr

Marica Šapro Ficović

Dubrovnik Libraries – Public Library *Grad*

msapro@dkd.hr

Summary

The Law on Libraries and Library Activities in the Republic of Croatia (NN 17/19, 98/19 and 114/22) establishes the methods of financing library activities. At the same time, the Standard for Public Libraries in the Republic of Croatia (NN 103/2021) defines the forms of funding for public libraries

under the jurisdiction of the Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia.

The core activities of public libraries are funded from the budgets of local communities (cities and municipalities). The Ministry of Culture and Media allocates dedicated budget funds for acquiring library materials, non-book materials, computer equipment, investments, development programs, activities and events, and developmental activities of public libraries on a national level. The Ministry also provides funding for staff, acquiring materials and programs for central libraries of national minorities, and programs of public libraries within the scope of activities related to cultural heritage preservation, digitization, and international cooperation. In addition to funds from the national budget, following the ESF (European Social Fund) call for proposals for Reading for an Inclusive Society in 2021, the Ministry secured additional non-repayable funds for public library programs, including the establishment of several mobile libraries in various city, municipal, or county library networks in 2023.

Apart from funding from state or local budgets, public libraries are financed through their sources (such as the sale of their own publications and souvenirs, space rental, sale of library software, membership fees, and fines) and other sources such as donations and sponsorships. In recent years, a portion of funding for public libraries has also been obtained from the EU funds (for example, Erasmus programs).

The presentation will outline the primary and additional funding sources for public libraries in Croatia, collected within the framework of the Unified Electronic Data Collection System for Library Operations for 2022. Additionally, an analysis of data from an online questionnaire about various (alternative) methods and sources of funding for public libraries in Croatia will be presented, along with how these funds are used, ranging from regular activities to developmental services and programs aimed at meeting the needs and demands of public library users.

Keywords: funding, public libraries, Unified Electronic Data Collection System for Library Operations, questionnaire

IV. Status i financiranje narodnih knjižnica IV. STATUS AND FINANCING OF PUBLIC LIBRARIES

Prijavljeno izlaganje / Contributed presentation

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek – knjižnica s dvojnou funkcijom

Dubravka Pađen-Farkaš, Marijana Špoljarić Kizivat

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

dubravka@gskos.hr

mspoljaric@gskos.hr

Sažetak

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek osnovana je 1949. godine kao gradska knjižnica, nastavljajući tradiciju pučkih knjižnica i čitaonica grada Osijeka. Godine 1961., kao javna narodna knjižnica, dobiva obvezni primjerak Republike Hrvatske, čime su postavljeni temelji znanstvenoj funkciji i postepenom pretvaranju iz javne narodne u javnu općeznanstvenu knjižnicu. Osnivanjem Sveučilišta u Osijeku 1975., Gradska knjižnica Osijek, kao jedan od osnivača, proširuje svoju djelatnost i preuzima funkcije i zadatke središnje sveučilišne knjižnice, mijenjajući naziv u Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek. U knjižničnom smislu postaje knjižnica s dvojnou funkcijom: narodnom/gradskom i sveučilišnom/znanstvenom te se razvija kao općeznanstvena knjižnica polivalentnih sadržaja te kao takva djeluje i danas.

Još od 1979. Knjižnica je u postupku razdvajanja i osamostaljivanja svoje narodne i središnje sveučilišne funkcije s ciljem potpunog fizičkog odvajanja na dvije zasebne ustanove: gradsku knjižnicu kao javnu narodnu knjižnicu općeznanstvenog tipa i sveučilišnu knjižnicu na novoj lokaciji sveučilišnog kampusa. Sredinom 2015. položen je kamen temeljac za izgradnju buduće zgrade Sveučilišne knjižnice i multimedijalnog centra (SKIMCO), a u razdoblju od 2016. do 2018. godine izgrađena je betonska konstrukcija buduće knjižnice. Završetak radova još uvijek je neizvjestan, a Knjižnica je i dalje prisiljena pronalaziti nova, privremena rješenja za svoj svakodnevni rad. Trenutno je razdvajanje Knjižnice zaustavljeno i razmišlja se o nastavku zajedničkog dje-

lovanja u novoizgrađenom prostoru Sveučilišne i gradske knjižnice Osijek. Kako problem (ne)razdvajanja na dvije zasebne ustanove do danas nije riješen, jedan od osnovnih trajnih izazova i problema Knjižnice je nedostatak prostora potrebnog za smještaj fonda i za provođenje svih redovnih i razvojnih poslova, kao i aktivnosti karakterističnih za suvremenu knjižnicu. Knjižnica se tijekom svih ovih godina nastojala prilagoditi uvjetima kako bi korisnici što manje osjetili taj nedostatak.

Gradska i sveučilišna knjižnica specifična je po pitanju financiranja, jer joj je osnivač Sveučilište koje financira njezin rad u iznosu od 60%, dok se u narodnu djelatnost ubrajaju financiranje Grada (32%), Ministarstva kulture i medija (7%), vlastiti prihodi i ostali izvori. Županija simbolično sudjeluje u sufinanciranju knjižnične djelatnosti. U izlaganju će se promatrati status Knjižnice u okviru Sveučilišta te što se sve financira u okviru sveučilišne djelatnosti, a koje financijske obveze pokriva lokalna samouprava.

U izlaganju će se istaknuti i po čemu je knjižnica posebna u svojem djelovanju u odnosu na druge knjižnice u Hrvatskoj (pa tako i druge knjižnice s dvojnomo funkcijom) te osvrnuti na prednosti i nedostatke takvog djelovanja, kao i izazove s kojima se svakodnevno susreće.

Ključne riječi: dvojna funkcija knjižnice, narodna knjižnica, sveučilišna knjižnica, financiranje, djelovanje, izazovi

City and University Library Osijek – library with a dual function

Dubravka Pađen-Farkaš, Marijana Špoljarić Kizivat

Osijek City and University Library

dubravka@gskos.hr,

mspoljaric@gskos.hr

Summary

City and University Library Osijek was founded in 1949 as the City Library. In 1961, the library started receiving legal deposit of the Republic of Croatia, which laid the foundations for its scientific function and gradual transformation into a general public science library. With the establishment of the Uni-

versity of Osijek in 1975 the Osijek City Library expanded its activity and took over the functions and tasks of the central university library. It became the City and University Library Osijek, a library with a dual function: public/city and university/scientific. It continued to develop as a general science library with polyvalent content and still operates as such today.

The library has been in the process of separation since 1979, and the independence of its public and central university functions until the complete physical separation into two separate institutions – the City Library as a public library of general science type, and the University Library at the new location in the university campus. In mid 2015, the foundation stone for the construction of the future building of the new University Library and Multimedia Center (SKIMCO) was laid. The concrete structure of the future library was built during the construction work from 2016 to 2018. The completion of the works is still uncertain. The separation of the library has been halted, and the continuation of joint activities in the newly built premises of the Osijek University and City Library is being considered. One of the primary permanent challenges and problems of the library is the need for more space to house the collection and to carry out all the tasks, regular and development.

City and University Library is specific in terms of funding because its founder is the University, which finances 60% of the library activities, while public activities include funding from the City (32%), the Ministry of Culture and Media (7%), own revenues and other sources. The county symbolically participates in the co-financing of library activities. In the presentation, the status of the library will be observed, what is financed as university activities and what is financed by the local government.

The presentation will highlight what makes the library unique in its operation compared to other libraries in Croatia (including other libraries with a dual function) and look at the advantages and disadvantages of such a procedure and the challenges it faces every day.

Keywords: library dual function, public library, university library, funding, activity, challenge

V. Erasmus+ programi – prilika za knjižnice V. ERASMUS+ PROGRAMMES – OPPORTUNITY FOR LIBRARIES

Prijavljena izlaganja /Contributed presentations

S fondovima Europske unije preko granica do novih znanja i ideja za bolju budućnost knjižnice i lokalnog okruženja

Marijana Korotaj

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož, Slovenija

marijana.korotaj@knjiznica-ormoz.si

Sažetak

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož je narodna knjižnica koja pruža usluge javne knjižnične djelatnosti za područje triju općina sa 16 000 stanovnika, u sjeveroistočnom dijelu Slovenije na granici s Hrvatskom. U lokalnoj sredini predstavlja važno kulturno, obrazovno, društveno, informacijsko i komunikacijsko središte.

Knjižnica je od IFLA-e prepoznata zelena knjižnica, koja se prilagođava društvenim uvjetima i potrebama korisnika, prati razvoj knjižničnih usluga u zemlji i svijetu te posljedično nudi aktualne i kvalitetne knjižnične programe za sve generacije i različite ciljne skupine. U svojem djelovanju slijedi ciljeve održivog razvoja i Agendu 2030. Kao vrlo važna područja prepoznaje osvješćivanje javnosti i obrazovanje korisnika knjižničnih usluga o važnosti održivog razvoja i ponašanja, zaštite okoliša, zdravog načina života, cjeloživotnog obrazovanja i digitalne pismenosti.

Knjižnica se otvara međunarodno, povezuje i razmjenjuje iskustva s organizacijama i kulturnim djelatnicima u inozemstvu, upoznaje primjere dobre knjižnične prakse u zemlji i svijetu, prati nove i inovativne pristupe rada s korisnicima uspješnih proaktivnih knjižnica te sve naučeno implementira u lokalnom okruženju.

Budući da su nositelji razvoja knjižničnih programa i djelatnosti zaposlenici, oni moraju znati sagledati potrebe korisnika koji prate brze društvene i tehnološke promjene te stalno nadograđivati svoja znanja, vještine i kompe-

tencije. Stoga knjižnica veliku pozornost posvećuje dodatnom usavršavanju djelatnika, međunarodnoj suradnji, integraciji i umrežavanju te traži alternativne izvore financiranja za jačanje kadrovskog kapitala, međunarodnu integraciju i razvoj novih knjižničnih programa. Prati javne natječaje i pozive u Sloveniji, natječaje europskih strukturnih fondova, programa Erasmus+ i drugih financijskih izvora Europske unije koji nude mogućnosti financiranja knjižnične djelatnosti. Knjižnica je u proteklom razdoblju bila uspješna na nekoliko natječaja te je dobila sredstva za dodatno projektno zapošljavanje, međunarodnu mobilnost i usavršavanje djelatnika, upoznavanje dobrih praksi, razvoj i provedbu novih programa održivog razvoja, zaštite okoliša, obrazovanja odraslih, za kulturu čitanja, socijalnu participaciju i socijalnu integraciju izbjeglica u lokalnu zajednicu.

Budući da je Knjižnica Ormož temeljem sredstava dobivenih na natječajima, u suradnji s raznim financijerima i partnerima na projektima, stekla dobra iskustva, nova znanja i ideje te uspostavila zelenu knjižnicu, spremna je podijeliti svoje znanje i iskustvo sa zainteresiranim kolegama knjižničarima. **Ključne riječi:** zelena knjižnica, europski fondovi, program Erasmus+, održivi razvoj, cjeloživotno obrazovanje

With European Union funds across borders to new knowledge and ideas for a better future of the library and the local environment

Marijana Korotaj

Franc Ksaver Meško Library Ormož, Slovenia

marijana.korotaj@knjiznica-ormoz.si

Summary

The Franc Ksaver Meško Library in Ormož is a public library that serves three municipalities with a total population of 16,000 in the northeastern part of Slovenia, near the border with Croatia. It is a crucial cultural, educational, social, informational, and communication centre in the local community. The Ormož Library has been recognized as a green library by the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA). It adapts

to social conditions and user needs, follows the development of library services in Slovenia and worldwide, and provides current and high-quality library programs for all generations and target groups. In its activities, the library aligns with the Goals of Sustainable Development and Agenda 2030 and emphasizes public awareness and user education in sustainable development, environmental protection, a healthy lifestyle, lifelong learning, and digital literacy.

The library has an international outlook, connects with organizations and cultural professionals worldwide, learns from examples of best library practices, follows innovative approaches to working with users, and implements this knowledge in the local environment.

As employees drive the development of library programs and activities, the library invests in additional training, international cooperation, integration and networking. It pursues alternative funding sources to enhance human capital, global integration, and the development of new library programs. It seeks funding opportunities from various sources, such as the European structural funds, the Erasmus+ program, and other EU financial sources to support library activities. Recently, the library has secured funds through successful applications for project employment, international mobility and employee training, visits to good practices, and developing and implementing new programs.

The Ormož Library is ready to share its knowledge and experience with interested librarian colleagues. It has acquired new knowledge and ideas, established a green library, and collaborated with various financiers and partners on projects based on funds obtained through tenders.

Keywords: green library, EU funds, Erasmus+ program, sustainable development, lifelong learning

Erasmus+ efekt – pandemijski projekti Gradske knjižnice Rijeka

Niko Cvjetković, Tanja Badanjak

Gradska knjižnica Rijeka

niko.cvjetkovic@gkri.hr,

tanja.badanjak@gkri.hr

Sažetak

Tijekom 2019. godine Gradska knjižnica Rijeka uključila se u prvi projekt programa Erasmus+ – „ZELDA (Zelena i održiva knjižnica)“. Riječ je o programu Erasmus+ KA1 koji je odabran, s jedne strane, kao poligon na kojem će knjižničari Gradske knjižnice Rijeka stjecati znanja potrebna za provođenje zelene paradigme unutar Zelenog kutka, ali, s druge strane, i s ciljem upoznavanja sa svijetom projekata programa Erasmus+ te stjecanja osnovnih znanja potrebnih za osmišljavanje, planiranje i provođenje programa ovog formata. Kako su prva iskustva bila pozitivna, odlučeno je da se okuša i u programima KA2 koji su zahtjevniji od KA1, kako na organizacijskom tako i na provedbenom i administrativnom planu. Kontekst rada tijekom 2020. godine bio je otežan pandemijom bolesti COVID-19 te općim *lockdownom*. U takvom radnom okruženju, koje je Knjižnicu zatvorilo za izravni rad s korisnicima, stvorena je prilika za pripremanje prijavne dokumentacije za četiri projekta programa Erasmus+: „ECALL“, „Family Business Library“, „Tech.Library“ i „The Third Reading Age“. Posljednji je možda bio najzahtjevniji jer je u njemu Gradska knjižnica Rijeka bila i nositelj. Sva četiri projekta su prihvaćena.

Iako je planirano trajanje projekata bilo dvije godine, zbog otegotnih okolnosti rada i realizacije u koje nas je dovela pandemija, od 2020. pa sve do veljače 2023. godine Knjižnica je aktivno radila na njima. Svi programi su s uspjehom završeni 2023. te ocijenjeni od strane nacionalnih agencija. Čak su tri programa (ECALL, Tech.Library, The Third Reading Age) proglašena oglednim primjerima uspješnih radova.

U ovom radu, koji se temelji na primjeru dobre prakse Gradske knjižnice Rijeka, osvrnut ćemo se na izazove s kojima smo bili suočeni, iskorake koje je bilo potrebno poduzeti te sve administrativno-pravne situacije s kojima se bilo potrebno nositi, ali i na iskustva koja smo stekli. Na kraju izlaganja po-

kušat ćemo odgovoriti na najvažnije od svih pitanja: Može li narodna knjižnica profitirati od programa Erasmus+, na koji način i pod kojim uvjetima?

Ključne riječi: Erasmus+, Gradska knjižnica Rijeka, KA2

Erasmus+ effect – City Library Rijeka pandemic projects

Niko Cvjetković, Tanja Badanjak

City Library Rijeka

niko.cvjetkovic@gkri.hr

tanja.badanjak@gkri.hr

Summary

In 2019, City Library Rijeka joined its first Erasmus+ program – ZELDA (Green and Sustainable Library). The Erasmus+ KA1 program was chosen as a training ground where the librarians will acquire the knowledge necessary to implement the green paradigm within the Green Corner of the City Library Rijeka. At the same time, they will get to know the world of Erasmus+ projects and acquire the basic knowledge necessary for designing, planning and implementing programs of this format. Because the first experiences were positive, we decided to try the KA2 programs, which are more demanding on the organizational, implementation and administrative levels than the KA1 ones. The working conditions during 2020 were complicated due to the COVID-19 pandemic and the general lockdown. In this period, the library was closed for direct contact with users, so an opportunity arose to prepare application documents for four Erasmus+ projects: ECALL, Family Business Library, Tech.Library and The Third Reading Age. This last one was perhaps the most demanding because the City Library Rijeka was also the project coordinator. All four projects were accepted.

All projects had a two-year duration, but because of the pandemic, the library actively worked on these Erasmus+ programs from 2020 until February 2023. All programs were completed in 2023 and evaluated by national agencies. Three projects were declared exemplary for successful works – ECALL, Tech.Library and The Third Reading Age.

In this paper, based on the City Library Rijeka example of good practices, we will look at the challenges we faced, the steps we had to take, all the administrative and legal situations we had to deal with, and the experiences we gained. At the end of the presentation, we will answer the key questions: Can public libraries profit from the Erasmus+ program, in what way and under what conditions?

Keywords: Erasmus+, City Library Rijeka, KA2

Jesmo li spremni za Erasmus+?: upitnik u narodnim knjižnicama

Silvija Perić

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

silvija@knjiznicavirovitica.hr

Sažetak

Erasmus+ najveći je program Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. Obuhvaća sve europske i međunarodne programe kao i inicijative Europske unije u sljedećim područjima: 1. odgoj i opće obrazovanje, 2. visoko obrazovanje, 3. strukovno obrazovanje i osposobljavanje, 4. obrazovanje odraslih, 5. mladi, 6. sport, 7. Erasmus akreditacija i 8. Jean Monet. U izlaganju će biti predstavljen kratki upitnik koji je proveden u narodnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj. Analizom rezultata dobiveni su podatci o percepciji knjižničara o prijavi na programe Erasmus+. Izlaganje će prikazati rezultate istraživanja te zaključke koji su iz njih proizašli.

Naime, činjenica je da vrlo malo narodnih knjižnica sudjeluje u programima Erasmus+, unatoč tomu što su troškovi za navedene programe u potpunosti pokriveni. Upravo ovim *online* upitnikom koji je prosljeđen ravnateljima narodnih knjižnica željelo se ispitati koji su zapravo razlozi za nesudjelovanje u programima punim mogućnosti za cjeloživotno učenje koji podupiru obrazovni, profesionalni i osobni razvoj ljudi u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u Europi i šire, što doprinosi održivom rastu, kvaliteti radnih mjesta, socijalnoj koheziji, poticanju inovacija te jačanju europskog identiteta i aktivnog građanstva. U upitniku su nakon nekoliko općenitih pi-

tanja postavljena pitanja vezana za sudjelovanje, odnosno nesudjelovanje u navedenim programima, a nakon toga slijede pitanja vezana za razloge neprijavljivanja. Iako je upitnik proveden u kratkom vremenu u šezdesetak knjižnica, bit će zanimljivo saznati odgovore knjižničara.

Poseban je naglasak u upitniku stavljen na program Ključna aktivnost 1 – Mobilnost u svrhu učenja za pojedince i Ključna aktivnost 2 – Partnerstva za suradnju – mala ili suradnička. Naime, činjenica je da korisnici programa Erasmus+, kada jednom postanu sudionici programa, svake godine nastavljaju dalje sa svojim prijavama. Zašto onda i ostale narodne knjižnice ne pretvore dobre ideje u uspješne projekte, koristeći financijska sredstva Europske unije?

Ključne riječi: Erasmus+, KA1, narodne knjižnice

Are we ready for Erasmus+? A questionnaire in public libraries

Silvija Perić

Virovitica Public Library

silvija@knjiznicavirovitica.hr

Summary

Erasmus+ is the most extensive program of the European Union for education, training, youth and sports. It includes all European and international programs and initiatives of the European Union in the fields of 1. education and general education, 2. higher education, 3. vocational education and training, 4. adult education, 5. youth, 6. sports, 7. Erasmus accreditation, and 8. Jean Monet. The presentation will introduce a short questionnaire we conducted in Croatian public libraries. We obtained data on librarians' perception of applying to Erasmus+ programs by analysing the results. The presentation will show the research results and the conclusions that came from it.

Very few public libraries participate in Erasmus+ programs even though the costs for the programs are fully covered. With this online questionnaire, which we sent to the directors of public libraries, we wanted to ex-

amine the reasons for not participating in this program full of opportunities for lifelong learning that supports the educational, professional and personal development of people in education, training, youth and sports in Europe and beyond, which contributes to sustainable growth, job quality, social cohesion, encouraging innovation and strengthening European identity and active citizenship. In the questionnaire, after several general questions, questions related to participation or non-participation in the mentioned programs were asked, followed by questions about the reasons for not registering. Although we conducted the questionnaire in a short time among about sixty libraries, it will be interesting to find out the answers of the librarians.

This questionnaire emphasises the program Key Activity 1 - Learning Mobility for Individuals and Key Activity 2 - Partnerships for Cooperation – small or collaborative. Namely, it is a fact that the users of the Erasmus+ program, once they become participants in the program, continue with their applications every year. Then why don't other public libraries turn good ideas into successful projects using the financial resources of the European Union?

Keywords: Erasmus+, KA1, public libraries

V. Erasmus+ programi – prilika za knjižnice V. ERASMUS+ PROGRAMMES – OPPORTUNITY FOR LIBRARIES

Pecha kucha izlaganja / Pecha kucha presentations

Budžet za KA1: savjeti i preporuke

Ljiljana Vugrinec

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

ljiljana@knjiznica-koprivnica.hr

Silvija Perić

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

silvija@knjiznicavirovitica.hr

Sažetak

Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja prvo je regionalno knjižničarsko Društvo u Hrvatskoj kojem je odobren program Erasmus+. Projekt „Putujuće knjižnice bez granica“, o kojem je riječ u izlaganju, trajao je od 15. prosinca 2020. do 14. prosinca 2022. godine, uz potporu od 3.842 eura.

Ključna aktivnost u projektu bila je mobilnost osoblja u svrhu obrazovanja odraslih, tzv. „job shadowing“. U projektu su sudjelovale dvije članice Društva, Ljiljana Vugrinec iz Knjižnice „Fran Galović“ Koprivnica i Silvija Perić iz Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica, koje su u travnju 2022. u okviru projekta boravile u studijskom posjetu narodnim knjižnicama i bibliobusima u Kataloniji, autonomnoj pokrajini u Španjolskoj.

Kako su sudionice projekta i mobilnosti djelatnice različitih narodnih knjižnica, iz dva različita grada, organizacija i realizacija aktivnosti predstavljala je poseban izazov, već od samog planiranja projekta pa sve do konačne izvedbe mobilnosti u Španjolskoj. Budući da se početak provođenja projekta usto poklopio s početkom pandemije bolesti COVID-19, te se projekt zbog toga neplanirano produžio s jedne na dvije godine, nepredviđeni izazovi nastavili su se redati, stoga je bilo potrebno mnogo snalažljivosti, ali i ustrajnosti da se projekt uopće realizira na način kako je zamišljen.

Izlaganjem će biti prikazano na koje se sve izazove (financijske, organi-

zacijske i druge) može naići u jednom projektu programa Erasmus+ te će biti opisani neki od načina i metoda kako tim izazovima uspješno doskočiti. Primjerice, kako vlastitim snagama osmisliti grafički dizajn i izraditi informativne i promotivne materijale za projekt, uz angažiranje volontera i korištenjem digitalnih alata; kako osigurati vidljivost i diseminaciju projekta uz pomoć kolega iz cijele Hrvatske, ali i iz šire regije – sudjelovanjem na stručnim konferencijama i objavljivanjem stručnih radova na temu projekta itd.

Usprkos mnoštvu izazova, projekt je na kraju uspješno realiziran i pozitivno ocijenjen. Stoga je cilj izlaganja prenijeti poruku drugim kolegama knjižničarima da se ohrabre i osmisle svoj vlastiti projekt u okviru programa Erasmus+, u knjižnici ili u regionalnom društvu knjižničara, jer ovaj primjer pokazuje da je uz mnogo dobre volje, znanja, ustrajnosti i posvećenosti te uz pomoć i podršku kolega i cijelog okruženja, makar i uz najrazličitije teškoće i probleme, moguće uspješno provoditi projekte programa Erasmus+ te tako steći neprocjenjivo iskustvo i nova znanja, upoznati druge zemlje, knjižnice i kolege te njihov način rada, iz čega možemo učiti i unaprijediti naš vlastiti rad, kao i usluge naših knjižnica.

Ključne riječi: Erasmus+, narodne knjižnice, pokretne knjižnice, bibliobusi, knjižničarsko društvo

KA1 budget: tips and tricks

Ljiljana Vugrinec

Fran Galović Public Library Koprivnica

ljiljana@knjiznica-koprivnica.hr

Silvija Perić

Virovitica Public Library

silvija@knjiznicavirovitica.hr

Summary

The Library Association of Bilogora, Podravina and Kalničko Prigorje is the first regional library association in Croatia that applied and was approved to implement the Erasmus+ program. The Mobile Libraries without Boundaries project, discussed in the presentation, was carried out from December 15th 2020, until December 14th 2022, with the support of € 3,842.

The key activity in the project was staff mobility – job shadowing for adult education. Two members of the Library Association of Bilogora, Podravina and Kalničko Prigorje participated in the project; Ljiljana Vugrinec from the Fran Galović Public Library Koprivnica and Silvija Perić from the Public Library Virovitica. In April 2022, they made a study visit to public and mobile libraries in Catalonia, an autonomous province in Spain, as part of the project.

Starting from the very planning of the project until attending mobility in Spain, the organization and realization of the activities were quite a challenge, as the project participants were employees of different public libraries from different cities. The beginning of the project's implementation coincided with the beginning of the pandemic caused by the COVID-19 virus, which caused the project to be extended from one to two years. Unforeseen challenges continued to arise. Many skills and perseverance were needed to keep the project going and to finish it in the way it was planned.

The presentation will show some of the challenges (financial, organizational and other) that participants can encounter in an Erasmus+ project. It will describe some ways and methods to overcome these challenges, for example, how to come up with a graphic design and create informative and promotional materials for the project with one's efforts while engaging volunteers and using digital tools; how to ensure the visibility and dissemination of the project with the help of colleagues from across Croatia, but also from the wider region – by participating in professional conferences and publishing professional papers on the topic of the project, and so forth.

Despite many challenges, the project was eventually successfully implemented and positively evaluated. Therefore, the presentation conveys to other colleague librarians that they should be encouraged to apply for their Erasmus+ projects through libraries or librarians' associations. With a lot of goodwill, knowledge, perseverance and dedication and with the help and support of colleagues and the entire environment, even with various difficulties and problems, it is possible to successfully implement Erasmus+ projects and thus gain invaluable experience and new knowledge, getting to know other countries, libraries and colleagues and their way of working from which we can learn and improve our work, as well as the services of our libraries. This project demonstrates that.

Keywords: Erasmus plus, public libraries, mobile libraries, bookmobiles, library association

Erasmus+ KA1 projekt „Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica“: od prijave do finalnog izvješća

Maja Stazić, Katarina Sovulj

Gradska knjižnica Marka Marulića Split

mstazic@gkmm.hr,

gkmm@gkmm.hr

Sažetak

Gradska knjižnica Marka Marulića Split je 2020. godine započela projekt programa Erasmus+ „Poboljšanje digitalnih kompetencija u obrazovanju odraslih unutar rada narodnih knjižnica“. Projekt je bio sufinanciran sredstvima Europske unije u sklopu programa Erasmus+, a pripada ključnoj aktivnosti obrazovanja odraslih (KA1). Započeo je 1. lipnja 2020. i trajao do 30. studenog 2022. godine te je uključivao mobilnost i praćenje rada knjižnica u Finskoj kroz model „job shadowing“. U projektu su sudjelovale zaposlenice Gradske knjižnice Marka Marulića Split. Cilj mu je bio prikupiti ideje, znanja i vještine od skandinavskih kolega te ih potencijalno primijeniti na rad Knjižnice. S obzirom na to da Knjižnica posjeduje nove tehnologije poput 3D printera, micro:bita, itd. te da je u procesu stvaranja vlastitog *Makerspacea* (prostora za zajedničko kreativno stvaranje), putovanje u Finsku bio je idealan način da se stekne uvid u inozemnu praksu i način rada te da se dio znanja pokuša implementirati u svakodnevnu poslovnu praksu. Također, multikulturalni aspekt Erasmus+ mobilnosti poticajan je za razvoj i nadopunjavanje vještina i znanja u knjižničarskoj profesiji te podizanje svijesti o važnosti partnerstava stvorenih u duhu europske demokracije.

U ovom izlaganju autorice naglasak stavljaju na faze provedbe projekta – od samih početaka i prijave, kontaktiranja potencijalnih partnera, izazova koje je postavila pandemija koronavirusa kroz 2020. i 2021. godinu te konačno provedbe mobilnosti, implementiranja stečenog znanja i finaliziranja projekta. Cilj izlaganja je izložiti korake i faze koje su sadržane u prijavi, provedbi i finaliziranju uspješnog KA1 projekta kako bi se čitav proces detaljnije približio zainteresiranim kolegama u struci.

Ključne riječi: Erasmus+, KA1 projekt, narodne knjižnice, digitalne kompetencije

Erasmus+ KA1 project Reinventing our Public Libraries: Improvement of Digital Competencies in Adult Education: from application to final report

Maja Stazić, Katarina Sovulj

Marko Marulić City Library Split

mstazic@gkmm.hr

gkmm@gkmm.hr

Summary

In 2020, the Marko Marulić City Library Split initiated the Erasmus+ project *Reinventing our Public Libraries: Improvement of Digital Competencies in Adult Education*. The project was co-financed by the European Union as part of the Erasmus+ program and is the key activity of adult education (KA1). The project began on June 1, 2020, and lasted until November 30, 2022. It included mobility and monitoring of the work of libraries in Finland through the job shadowing model. Employees of the Marko Marulić City Library participated in the project. The project's goal was to collect ideas, knowledge and skills from Scandinavian colleagues and potentially apply them to the work of Marko Marulić City Library. The library provides access to new technologies such as 3D printers, micro:bit sets, etc., and that is in the process of creating a makerspace (a space for joint creative creation). Hence, a trip to Finland was an ideal course to gain insight into foreign practices and ways of working and implement part of the acquired knowledge in everyday business practice. Furthermore, the multicultural aspect of the Erasmus+ program itself is ideal as a basis for developing and supplementing skills and expertise in the librarian profession. For this reason, raising awareness of the importance of partnerships created in the spirit of European democracy can also be viewed as one of the significant takeaways from this project.

In this presentation, the authors emphasize the stages of project implementation – from the very beginnings and its application, contacting potential partners, the challenges posed by the coronavirus pandemic throughout 2020 and 2021, and finally, the implementation of mobility, implementation of acquired knowledge and finalization of the project. The presentation aims to present the steps and phases involved in the application, implementa-

tion and completion of a successful KA1 project to bring the whole process closer to interested colleagues in the profession.

Keywords: Erasmus+, KA1 project, public libraries, digital competences

Projekt Erasmus+: „Uloga narodnih knjižnica u promicanju europskih inicijativa i vrijednosti“

Renata Vojvodić, Maruška Nardelli

Gradska knjižnica Marka Marulića Split

kulturniprogrami@gkmm.hr

mnardelli@gkmm.hr

Sažetak

Mnogo je prostora unutar programa, politika i inicijativa Europske unije gdje knjižnice mogu dati svoj doprinos. Teme prepoznate kao prioritete EU-a jasno se preklapaju s izazovima na kojima knjižnice sustavno rade. No zbog snažnog fokusa na formalne obrazovne institucije, u politikama EU-a postoji manjak izravnih referencija na knjižnice. Ovim projektom pokušava se dokinuti nedostatan uvažavanje knjižnice kao važnog prostora za neformalno učenje, svojevrsnog dnevnog boravka osobama koje nemaju pristup informacijama i digitalnim resursima kod kuće ili na poslu. Činjenica je da su narodne knjižnice izravno i neizravno uključene u europske politike, stoga Gradska knjižnica Marka Marulića Split u svojem poslovanju i uslugama koje nudi nastoji imati veću ulogu u potpori ciljevima Europske unije.

Provedbom projekta nastoje se podržati napori Europske unije u podizanju svijesti javnosti o novoj ulozi i zadaćama knjižnica na europskoj i nacionalnoj razini. Također, znanje stečeno kroz mobilnost kasnije će omogućiti prijenos informacija i obrazovanje djelatnika i korisnika u području aktivnog građanstva, kao i upoznavanje s mogućnostima koje Europska unija pruža.

Zahvaljujući mobilnosti, upoznaju se različite prakse učenja i podučavanja, usvajaju se nova znanja i mogućnosti u Europskoj uniji koje uvelike mogu unaprijediti profesionalni i osobni razvoj. Sve vrijedne informacije skupljene tijekom mobilnosti raznim mehanizmima prenose se kolegama i lokalnoj zajednici, a sve s ciljem unaprjeđenja poslovanja ustanove i doprinosa

društvu u kojem djeluje. Sudjelovanjem u europskim projektima mobilnosti steći će se međunarodne i interkulturalne kompetencije, iskusiti kulturalno obogaćivanje i stvoriti osjećaj za promicanje angažmana građana u demokratskim procesima i edukaciju o njima.

Ovim izlaganjem željeli smo pokazati kako knjižnica može povećati svoju vidljivost na lokalnoj, regionalnoj pa i međunarodnoj razini, ali i ostvariti razne suradnje s drugim institucijama te uspostaviti kontakte za daljnje provođenje međunarodnih projekata i suradnji.

Ključne riječi: Erasmus+, narodne knjižnice, EU projekti, europske vrijednosti

Erasmus+ project: the role of public libraries in promoting European initiatives and values

Renata Vojvodić, Maruška Nardelli

Marko Marulić City Library Split

kulturniprogrami@gkmm.hr

mnardelli@gkmm.hr

Summary

There are plenty of opportunities within EU programs, policies and initiatives to which libraries can contribute. The topics identified as EU priorities overlap with the challenges that libraries systematically work on. However, there needs to be more direct references to libraries in EU policies as there is a strong focus on formal educational institutions such as schools and universities. This project attempts to end an insufficient appreciation of the library as an essential space for informal learning, a living room for people who do not have access to information and digital resources at home or work. It is a fact that public libraries are directly and indirectly involved in European policies. Accordingly, the Marko Marulić Split City Library, in its operations and services, strives to play a more significant role in supporting the goals of the European Union.

The implementation of the project seeks to support the EU's efforts to raise public awareness of the new role and tasks of libraries at the European and

national levels. Also, the knowledge gained during mobility will later enable the transfer of information and the education of employees and users in active citizenship and familiarization with the European Union's possibilities.

Mobility, new knowledge and opportunities introduce different learning and teaching practices adopted in the European Union, which can significantly improve professional and personal development. All valuable information collected during mobility is transmitted to colleagues and the local community through various mechanisms, all aiming to improve the operations of the institution and contribute to the society in which they operate. By participating in European mobility projects, international and intercultural competencies will be acquired, cultural enrichment will be experienced, and a sense of promotion of citizens' engagement in democratic processes and education about them will be created. With this presentation, we wanted to show how the library can increase its visibility at the local, regional, and even international levels, achieve various collaborations with other institutions, and establish contacts for further implementation of international projects and collaborations.

Keywords: Erasmus+, public libraries, EU projects, European values

Primjeri uspješnih praksi europskih knjižnica: karlovačko iskustvo kroz program Erasmus+

Lidija Šajatović, Marina Kundić, Aleksandra Mikić Grginčić

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

lidija@gkka.hr,

mkundic@gkka.hr,

amikic@gkka.hr

Sažetak

Program Erasmus+ Europske unije platforma je koja nudi mogućnost cjeloživotnog učenja za pojedince te profesionalni razvoj ustanova iz područja obrazovanja, mladih, sporta i stručnog osposobljavanja. Za ustanove poput knjižnica, takva vrsta programa predstavlja veliki vjetar u leđa pri stjecanju novih znanja uz pomoć kojih knjižnice uvode nove usluge i programe za

određenu vrstu korisnika. Stjecanjem iskustva u knjižnicama koje knjižničari posjećuju unutar mobilnosti, a koje koriste u unapređivanju poslovanja matičnih knjižnica, mijenja se identitet knjižnica, a samim tim i lokalne zajednice.

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac priliku za sudjelovanjem u ovom programu iskoristila je na najbolji način. Projekt „Inkluzijom ostvarimo potencijale knjižnica“, sufinanciran sredstvima Europske unije u sklopu programa Erasmus+, rezultirao je ostvarenjem mobilnosti sedmero djelatnika u tri europske knjižnice u 2021. i 2022. godini. Praksa europskih knjižnica uvelike je utjecala na uvođenje novih usluga u karlovačku knjižnicu te implementaciju novih modela rada s korisnicima. Postersko izlaganje prikazat će rad posjećenih knjižnica: Gradske knjižnice Ljubljana i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Ljubljani, Knjižnice De Krook u Gentu te Središnje knjižnice u Talinu. Pobljiže će se prikazati stručno usavršavanje knjižničara karlovačke knjižnice u okviru programa Erasmus+: od pružene prilike i stjecanja uvida u nove prakse do primjene naučenog i održavanja implementiranih usluga za određene grupe korisnika, poput migranata i osoba treće životne dobi.

Program Erasmus+ potiče osobni razvoj pojedinca te pruža priliku stjecanja uvida u drugačiju organizaciju knjižnica i njihovih usluga, kreativnu politiku koja se ponekad umnogome razlikuje od hrvatskih knjižnica te nas povezuje s europskim kolegama na čijim iskustvima učimo. Postersko izlaganje prikazat će upravo uspješne europske prakse knjižnica, ali i poteškoće s kojima se susreću.

Ključne riječi: Erasmus+, mobilnost, europska praksa, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

Examples of successful practices of European libraries: Karlovac experience through Erasmus+ program

Lidija Šajatović, Marina Kundić, Aleksandra Mikić Grginčić

Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac

lidija@gkka.hr

mkundic@gkka.hr

amikic@gkka.hr

Summary

The Erasmus+ program of the European Union is an ideal platform that provides opportunities for lifelong learning for individuals and professional development of institutions in education, youth, sports, and professional training. For institutions such as libraries, this type of program represents an excellent opportunity to acquire new knowledge that can be put into use to introduce new services and programs for specific types of users. By gaining experience in libraries that librarians visit during mobility, which they use to improve the operation of their libraries, the identity of the libraries changes, and thus, the local community.

The Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac has made the most of the opportunity to participate in this program. The project Inclusion Through Library Potentials, co-financed by the European Union under the Erasmus+ program, resulted in the mobility of seven employees to three European libraries in 2021 and 2022. The practices of European libraries have greatly influenced the introduction of new services in the Karlovac library and the implementation of new working models with users. The poster presentation will showcase the work of visited libraries: Ljubljana City Library, National and University Library in Ljubljana, Bibliotheek De Krook in Ghent, and Tallinna Kesksaamatukogu in Tallinn. The professional development of Karlovac librarians within the Erasmus+ program will be presented in more detail, from the opportunity provided and the insights gained into new practices to the application of what they have learned and the continuation of implemented services for specific user groups, such as migrants and older adults.

The Erasmus+ program encourages personal development and provides an opportunity to gain insight into different library organizations and their

services, creative policies that sometimes differ significantly from Croatian libraries, and connects us with European colleagues from whom we learn. The poster presentation will showcase successful European library practices and their difficulties.

Keywords: Erasmus+, mobility, European practice, Ivan Goran Kovačić City Library Karlovac

VI. Knjižnice – partneri održivog razvoja kroz zelenu i digitalnu tranziciju

VI. LIBRARIES – PARTNERS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT THROUGH THE GREEN AND DIGITAL TRANSITION

Prijavljena izlaganja / Contributed presentations

Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar – pokretač održivog razvoja kroz inovativni projekt „Zazeleni se“

Neda Adamović, Tihana Lončarić

Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

neda.adamovic@knjiznica-bjelovar.hr

tihana.loncaric@knjiznica-bjelovar.hr

Sažetak

Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar ima važnu ulogu u pružanju provjerenih usluga i programa koji zadovoljavaju informacijske, obrazovne, kulturne, društvene i rekreacijske potrebe stanovnika grada i okolice. U skladu s tim, knjižnica se kontinuirano prilagođava suvremenim trendovima i aktualnostima u struci te pruža paket usluga za promicanje UN-ovih ciljeva održivog razvoja.

Riječ je o projektu „Zazeleni se“ koji se razvio u jedan od uspješnih primjera uspostavljanja, organiziranja i provođenja inovativnih usluga, programa i aktivnosti koje knjižnica nudi s ciljem poticanja zelene pismenosti u lokalnoj zajednici. Projekt „Zazeleni se“ trenutno podržava sljedeće ciljeve održivog razvoja: Cilj 2 – Svijet bez gladi, Cilj 3 – Zdravlje i blagostanje, Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice, Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja, Cilj 13 – Zaštita klime i Cilj 15 – Očuvanje života na Zemlji. Središnje mjesto u projektu zauzima „Knjižnica sjemena“ koja je pokrenuta 2022. godine kao prva u Hrvatskoj. Pored „Knjižnice sjemena“, projekt „Zazeleni se“ uključuje različite aktivnosti, kao što su radionice, predavanja, izložbe i projekcije filmova, namijenjene svim dobnim skupinama. Projekt „Zazeleni se“ naglašava važnost „zelenih“ tema i doprinosi borbi

protiv negativnog utjecaja čovjeka na okoliš te se zalaže za korištenje prirodnih resursa i očuvanje bioraznolikosti.

U izlaganju će, uz kratko predstavljanje i evaluacijske rezultate aktivnosti projekta „Zazeleni se“, biti predstavljeni potencijali, mogućnosti i uloge narodne knjižnice u promicanju zelene pismenosti, važnost partnerskih suradnji u realiziranju „zelenih“ programa te izvori financiranja razvoja knjižnice u održivom smjeru. Provodeći projekte poput „Zazeleni se“, narodne knjižnice preuzimaju aktivnu ulogu u promicanju održivog razvoja i podizanju svijesti građana o važnosti zaštite okoliša. Kao javne ustanove s velikim brojem korisnika, knjižnice imaju mogućnost doprijeti do velikog broja ljudi i educirati ih o održivim praksama. Narodne knjižnice koje se bave održivim razvojem pokazuju da su knjižnice ne samo mjesta gdje se prikupljaju i daju na korištenje knjige već i aktivni sudionici u lokalnoj zajednici. One promiču vrijednosti koje su važne za održivi razvoj i daju doprinos stvaranju bolje i zdravije zajednice za sve.

Glavne riječi: Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar, održivi razvoj, Zazeleni se, zelena pismenost

The Petar Preradović Public Library Bjelovar – an initiator of sustainable development through the innovative project Go Green

Neda Adamović, Tihana Lončarić
Petar Preradović Public Library Bjelovar
neda.adamovic@knjiznica-bjelovar.hr
tihana.loncaric@knjiznica-bjelovar.hr

Summary

Petar Preradović Public Library Bjelovar plays a vital role in providing verified services and programs that meet the city's residents' and its surroundings' informational, educational, cultural, social and recreational needs. Accordingly, the library continuously adapts to contemporary trends and current events in the profession and provides services to promote the UN's sustainable development goals.

In this case, the Go Green project has developed into one of the successful examples of establishment, organization and implementation of innovative services, programs and activities offered by the library to encourage green literacy in the local community. The Go Green project supports the following sustainable development goals: Goal 2 – Zero Hunger, Goal 3 – Good Health and Well-being, Goal 11 – Sustainable Cities and Communities, Goal 12 – Responsible Consumption and Production, Goal 13 – Climate Action and Goal 15 – Life on Land. The Seed Library, launched in 2022, takes the central place in the project as the first of its kind in Croatia. In addition to the Seed Library, the Go Green project includes various activities, such as workshops, lectures, exhibitions and film screenings, intended for all age groups. The Go Green project emphasizes the importance of “green” topics, contributing to the cause of decreasing the negative impact of people on the environment and advocating the use of natural resources and the preservation of biodiversity.

In addition to a brief outline of the Go Green project and its evaluation results, the presentation will cover potential opportunities and roles of the public library in promoting “green” literacy, the importance of partner collaborations in the implementation of such “green” programs and sources of funding for library development in a sustainable manner. By implementing projects like Go Green, public libraries actively promote sustainable development and raise citizens' awareness of the importance of environmental protection. As public institutions with a large number of users, libraries can reach a large population and educate on sustainable practices. Public libraries dealing with sustainable development prove that libraries are not only places where books are collected and made available for use but also active participants in the local community. They promote values important for sustainable development and contribute to creating a better and healthier community for all.

Keywords: Petar Preradović Public Library Bjelovar, sustainable development, Go Green, green literacy

Zeleni odjel zelene knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

Kristina Čunović, Anita Malkoč Bišćan, Martina Barišić Koprenica

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

ravnateljica@gkka.hr

anita@gkka.hr

mbarisic@gkka.hr

Sažetak

Cilj rada je upoznati javnost i knjižničarsku zajednicu s radom Zelenog odjela, izdvojenog odjela Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac. Zeleni odjel nastao je u međuinstitucijskoj suradnji Javne ustanove Aquatika – Slatkovodni akvarij Karlovac i Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac. Smješten je u prostorijama Javne ustanove Aquatika, uz obalu rijeke Korane, gdje i sadržajno i lokacijski ponosno ističe svoju ekološku i informativnu ulogu u zajednici, u skladu s provedbom UN-ove Agende 2030.

U ovom radu prikazat će se nastanak izdvojenog odjela, oblikovanje organizacijske strukture Zelenog odjela te teorijska i praktična primjena odjela u zaštiti okoliša, kroz suradnju sa Slatkovodnim akvarijem Karlovac.

Programima koje knjižnica organizira osluškujući potrebe svojih korisnika potvrđuje se važnost postojanja knjižnice u lokalnoj zajednici. Razvojem novih sadržaja i poticanjem na proučavanje zelenih tema kroz edukacije ciljane publike, pokušat će se produbiti odnosi s posjetiteljima u Javnoj ustanovi Aquatika te približiti užitek čitanja. Tematskim radionicama i pričaonicama nastojat će se stvarati nova publika Gradske knjižnice, a postojeća senzibilizirati za ekološke i zelene teme.

Suradnjom Aquatike i Gradske knjižnice kroz Zeleni odjel ističe se važnost partnerskog povezivanja i suradnje knjižnica s ustanovama koje se bave zaštitom biljnog i životinjskog svijeta te pružanja kvalitetnih programa zaštite okoliša zajednici. Zeleni odjel Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ nudi knjižničnu građu i aktivnosti usmjerene zaštiti okoliša – od stručne građe namijenjene prirodoslovnim stručnjacima do edukacije najmlađih kroz čitanje ekoloških slikovnica. Usluge Zelenog odjela namijenjene su djeci i mladima, studentima, znanstvenicima, turistima i lokalnom stanovništvu kako bi

se razvijala svijest o iznimnoj biološkoj raznolikosti te istovremeno educirali korisnici, kroz literaturu i aktivnosti, kako na održiv način koristiti prirodna bogatstva Hrvatske.

Izdvojeni Zeleni odjel zelene knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac prvi je takav namjenski osnovan odjel u Hrvatskoj, namijenjen širenju svijesti o održivom razvoju kroz zelene teme i literaturu. Pruža brojne mogućnosti suradnje s drugim ustanovama i udrugama koje se bave srodnim temama.

Ključne riječi: narodne knjižnice, zelene knjižnice, zeleni odjel, međuinstitucijska suradnja

The Green Department of the green Ivan Goran Kovačić Public Library Karlovac

Kristina Čunović, Anita Malkoč Bišćan, Martina Barišić Koprenica

Ivan Goran Kovačić Public Library Karlovac

kristina@gkka.hr

anita@gkka.hr

mbarisic@gkka.hr

Summary

The paper aims to familiarize the public and the library community with the Green Department of the Ivan Goran Kovačić Public Library Karlovac. The Green Department was created in the inter-institutional cooperation of the Aquatika Public Institution – Freshwater Aquarium Karlovac and the Ivan Goran Kovačić Public Library Karlovac. It's located on the premises of the Aquatika Freshwater Aquarium in Karlovac, next to the banks of the Korana River. Both content and location proudly highlight its ecological and informative role in the community following the implementation of the UN Agenda 2030.

This paper will present the Green Department's origin and organisational structure, as well as the theoretical and practical application of the department in environmental protection through cooperation with the Aquatika Freshwater Aquarium.

By organising its programs with the needs of its users in mind, the library confirms the importance of its existence in the community. Aquatika will at-

tempt to deepen relations with its visitors by developing new content based on green topics. Through thematic workshops and storytelling, the Public Library will grow new audiences and sensitise existing ones to ecological and green issues.

The partnership between Aquatika and the Public Library highlights the importance of cooperation between libraries and institutions that protect plant and animal life. The Green Department of the Ivan Goran Kovačić Public Library Karlovac provides materials and activities aimed at environmental protection, from professional materials intended for natural history experts to educating the youngest through reading ecological picture books. Services of the Green Department are designed for children and young people, students, scientists, tourists and the local population to develop awareness of Croatian biological diversity and educate users through literature and activities on how to use Croatia's natural resources sustainably.

The Green Department of the Ivan Goran Kovačić green library in Karlovac is the first such specially established department in Croatia, designated to spread awareness of sustainable development through green topics and literature. It provides numerous opportunities for cooperation with other institutions and associations dealing with related issues.

Keywords: public libraries, green libraries, green department, inter-institutional cooperation

Financiranje zelenih programa u šibenskoj knjižnici

Melinda Grubišić Reiter

Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik

mgrubisic-reiter@knjiznica-sibenik.hr

Sažetak

Rad prikazuje, kronološkim redom, prema načinu financiranja, događanja koje je Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik u zadnje tri godine realizirala s ciljem edukacije korisnika i populariziranja i promicanja održivog razvoja.

Za provedbu programa „Zeleno volim“ Knjižnici su dodijeljena bespovratna sredstva, osigurana kroz proračun Grada Šibenika i međunarodni projekt

C-change, koji su 2019. i 2020. godine proveli gradovi Šibenik, Manchester, Mantova, Wrocław, Gelsenkirchen i Agueda aktivnostima svojih kulturnih ustanova, s ciljem podizanja svijesti o onečišćenju i klimatskim promjenama. Taj se program održavao od 1. rujna 2019. do 15. srpnja 2020. godine. Održana su četiri predavanja i pet radionica na temu permakulture, kompostiranja i izrade kompostera te izrade prirodne kozmetike. Radionice su realizirane u suradnji s ekološkom udrugom Zelena mreža aktivističkih grupa (ZMAG) i Nenadom Maljkovićem, praktičarom permakulture.

U 2022. i 2023. godini Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik (Hrvatska) dobila je sredstva od Ministarstva kulture i medija za potprojekt zelene knjižnice nazvan „Zelene teme u knjižnici“, u okviru kojeg su održana dva predavanja („Klimatske promjene“ i „Dobra ekonomija“) i četiri radionice („Kako stvoriti lokalno održiv razvoj u Šibeniku“, „Osnove urbanog vrtlarstva“, „Kako pokrenuti permakulturni vrt“ i „Koraci u zaštiti bilja“). Održali su ih dr. sc. Dražen Šimleša s Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar u Zagrebu i permakulturna dizajnerica Petra Turčić. Vodeći se mišlju Georga Bernarda Showa „Gdje ima volje, ima i načina“, formirana je grupa polaznika zainteresiranih za radionice o vrtlarstvu kako bi razmjenjivali praktične savjete o ekološkoj poljoprivredi, permakulturi i vrtlarstvu i pomagali jedni drugima u radovima u vrtu. Grupa je došla na ideju da se u gradu Šibeniku realizira javni vrt. Budući da je lokalna vlast naklonjena zelenim temama, ta će ideja, temeljena na entuzijazmu knjižničara i volontera iz ekoloških udruga, vjerojatno zaživjeti.

Zaključno treba reći da su korisnici kroz odabrane programe usvojili nove vrijednosti i obrasce ponašanja te prepoznali koliko je rješavanje problema održivog razvoja važno za dobrobit zajednice. Posebno treba istaknuti pravo na očuvanje autohtonog sjemena i bioraznolikosti određenih područja, kao i ulogu sjemena u tradiciji pojedinih kultura na svjetskoj razini. Kroz projekt „Zelene teme u knjižnici“ Knjižnica se uključila u provedbu ciljeva UN-ove Agende za održivi razvoj 2030.

Ključne riječi: financiranje u knjižnici, održivi razvoj, Zelene teme u knjižnici

Financing of green programs in the Šibenik library

Melinda Grubišić Reiter
Juraj Šižgorić City Library Šibenik
mgrubisic-reiter@knjiznica-sibenik.hr

Summary

The paper presents, in chronological order and by the method of financing, the events that the Juraj Šižgorić City Library Šibenik has implemented in the last three years to educate users, popularize and promote sustainable development.

The cities of Šibenik, Manchester, Mantua, Wrocław, Gelsenkirchen and Agueda implemented an international C-change project in 2019 and 2020 through the activities of their cultural institutions to raise awareness about pollution and climate change. The libraries were awarded non-refundable funds for implementing the program I Love Green provided through the Project and Budget of the City of Šibenik. This program occurred from September 1 2019 to July 15 2020. Four lectures and five workshops were held on the topic of permaculture, composting and making composters, and production of natural cosmetics. The workshops were implemented in cooperation with the environmental association Green Network of Activist Groups (ZMAG) and Nenad Maljković, a permaculture practitioner.

In 2022 and 2023, the Juraj Šižgorić City Library Šibenik received funds from the Ministry of Culture for the sub-project of the green library called Green Themes in the Library. Dr Dražen Šimleša from the Ivo Pilar Institute of Social Sciences in Zagreb and permaculture designer Petra Turčić held two lectures (Climate Change and Good Economy) and four workshops (How to Create Locally Sustainable Development in Šibenik, Basics of Urban Gardening, How to Start a Permaculture Garden and Steps in Plant Protection). Guided by George Bernard Shaw's thought that "where there's a will, there's a way", a group of participants interested in gardening workshops was formed to exchange practical advice on organic farming, permaculture and gardening to help each other. The group came up with the idea of creating a public garden in Šibenik. Since the local government favours green topics, this idea will probably come to life based on the enthusiasm of both librarians and volunteers from environmental associations.

Through the selected programs, users adopted new values and behaviour patterns and recognized how important solving the problem of sustainable development is for the community's well-being. We need to emphasize the right to preserve indigenous seeds, the biodiversity of specific areas and the role of seeds in the traditions of cultures worldwide. Through the project Green Themes in the Library, the library participated in the implementation of the goals of the UN Agenda for Sustainable Development 2030.

Keywords: funding in the library, sustainable development, green themes in the library

Zelena knjižnica Ormož

Marijana Korotaj, Milica Šavora
Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož, Slovenija
marijana.korotaj@knjiznica-ormoz.si
milica.savora@knjiznica-ormoz.si

Sažetak

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož preselila se 2015. godine na novu lokaciju s većim zelenim površinama. U izlaganju ćemo predstaviti kako smo najprije nesvjesno, a kasnije svjesno krenuli putem zelene knjižnice. Preseljenjem u energetske obnovljenu zgradu bitno smo smanjili svoj ugljični otisak i energetskom štednjom smanjili opterećenje okoliša. Održivom opskrbom pripadajućih zelenih površina – njegovanjem travnjaka, sadnjom biljnog vrta i trajno zasadenim cvjetnim gredicama – također smo i vizualno postali zelena knjižnica.

Od 2016. godine provodimo program usmjeren prema cjeloživotnom učenju, osvješćivanju, informiranju i razvoju kritičkog razmišljanja stanovništva na području zelene pismenosti i održivog razvoja. Podijelit ćemo pozitivna iskustva kako naše aktivnosti doprinose povezivanju lokalnih stručnjaka i različitih generacija korisnika knjižničnih usluga. Ti korisnici razmjenjuju znanja, upoznaju različite aspekte zdravog načina života te se susreću s važnošću održivog razvoja i ekoloških pitanja.

Naš program Zelenih četvrtkovih poslijepodneva, koji već traje osam godina, neprestano se nadograđuje i prilagođava potrebama korisnika i novim ciljevima. Godine 2022. dodatno smo obogatili zelenu knjižnicu uvođenjem Knjižnice sjemena. Putem istraživanja, razmjene dobrih praksi, praćenja svjetskih knjižničarskih trendova i razvoja vizije rada, knjižnice sve više usmjeravamo prema održivom razvoju. Naglasak stavljamo na osvješćivanje o ekološkim i klimatskim promjenama, energetske štednji, upoznavanje i zaštitu prirode, zdrav i kvalitetan način života – ne samo kod odraslog stanovništva već i u radu s najmlađima i školskom mladeži. Sve više pozornosti posvećujemo i ostvarivanju ciljeva Agende 2030 za održivi razvoj.

Naš trud je prepoznala i međunarodna knjižničarska organizacija; tako smo u 2021. godini na natječaju IFLA-e Green Library Award bili svrstani među četiri najbolje zelene knjižnice na svijetu.

Ključne riječi: zelena knjižnica, održivi razvoj u knjižnicama, ostvarivanje ciljeva Agende 2030 u knjižnicama, obrazovanje odraslih u knjižnicama, zelena i ekološka pismenost

Green library Ormož

Marijana Korotaj, Milica Šavora

Franc Ksaver Meško Ormož Library, Slovenia

marijana.korotaj@knjiznica-ormoz.si

milica.savora@knjiznica-ormoz.si

Summary

In 2015, the Franc Ksaver Meško Library in Ormož relocated to a new location with larger green areas. The presentation will showcase how we initially unintentionally and later intentionally embarked on becoming a green library. Moving to an energetically renovated building significantly reduced our carbon footprint and reduced environmental impact through energy efficiency. Sustainably tending to the associated green spaces – caring for lawns, planting a botanical garden, and establishing enduring flower beds – we also transformed into a visually green library.

Since 2016, we have been implementing a program focused on lifelong learning, awareness-raising, informing, and fostering critical thinking in the

population regarding green literacy and sustainable development. We will share positive experiences illustrating how our activities contribute to forging connections between local experts and diverse generations of library service users. These users exchange diverse knowledge, acquaint themselves with various facets of a healthy lifestyle, and become aware of the importance of sustainable development and ecological issues.

Our programme, Green Thursday Afternoons, which has been ongoing for eight years, is continuously enhanced and adapted to user needs and new goals. In 2022, we enriched the green library further by introducing the Seed Library. We increasingly direct our efforts towards sustainable development through research, sharing best practices, tracking global library trends, and developing a vision for library operations. We emphasize raising awareness about environmental and climate changes, energy conservation, acquainting with and safeguarding nature, and promoting a healthy and quality lifestyle – not only among the adult population but also in our work with the children and youth. More and more attention is devoted to achieving the Sustainable Development Goals of the Agenda 2030.

The international library organization has recognized our work. In 2021, we were short-listed among the top 4 green libraries worldwide in the IFLA Green Library Award competition.

Keywords: green library, sustainable development in libraries, SDG Agenda 2030 in libraries, adult education in libraries, green and ecological literacy

VII. Modeli financiranja – osnovni i alternativni izvori financiranja za održivi razvoj

VII. FINANCING MODELS - BASIC AND ALTERNATIVE SOURCES OF FINANCING SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Pozvano izlaganje / Invited presentation

Korištenje univerzalnih knjižničnih vrijednosti za zagovaranje financiranja knjižnica

Iain Moore

Libraries Connected, London

iain.moore@librariesconnected.org.uk

U Ujedinjenom Kraljevstvu javne knjižnice ostvaruju rad koji utječe na vrlo širok raspon društvenih pitanja – uključujući pismenost, zdravlje, društvenu izolaciju i ekonomski razvoj. Međutim, objasniti i dokazati te utjecaje na načine koji uvjeravaju financijere i partnere da osiguraju potrebne resurse može biti izazovno. Ova će prezentacija istražiti ponudu univerzalnih knjižničnih vrijednosti (Universal Library Offers - ULOs). To je okvir koji nacionalna knjižničarska udruga, Libraries Connected, razvija s narodnim knjižnicama za poticanje inovacija, razmjenu primjera dobre prakse, učinak dokaza na donošenje odluka i zagovaranje financijera. Prezentacija će pružiti primjere korištenja univerzalnih knjižničnih vrijednosti za osiguranje financiranja od strane nacionalnih, regionalnih i lokalnih financijera.

Ključne riječi: financiranje, zagovaranje, narodne knjižnice, univerzalne knjižnične vrijednosti

Using the Universal Library Offers to lobby for library financing

Iain Moore

Libraries Connected, London

iain.moore@librariesconnected.org.uk

Summary

In the UK, public libraries now deliver work that make impacts across a very wide range of social issues – including literacy, health, social isolation, and economic development. However, it can be challenging to explain and evidence these impacts in ways that convince funders and partners to provide necessary resources. This presentation will explore the Universal Library Offers [ULOs]. The ULOs are a framework that the national library association, Libraries Connected, develops with public libraries to foster innovation, share good practice, evidence impacts and for advocacy to funders. The presentation will provide examples of where the ULOs have been used to secure funding from national, regional and local funders.

Keywords: funding, lobbying, public libraries, Universal Library Offers

VII. Modeli financiranja – osnovni i alternativni izvori financiranja za održivi razvoj

VII. FINANCING MODELS - BASIC AND ALTERNATIVE SOURCES OF FINANCING SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Prijavljena izlaganja / Contributed presentations

„Blato, cigla, polica, knjiga“ – uloga i budućnost Gradske knjižnice Rijeka u procesu urbane regeneracije kvarta kulture „Benčić“

Niko Cvjetković, Kristian Benić, Ljiljana Črnjar

Gradska knjižnica Rijeka

niko.cvjetkovic@gkri.hr

kristian.benic@gkri.hr

ljiljana.crnjar@gkri.hr

Sažetak

U radu će se uvodno predstaviti kratak pregled višegodišnjih nastojanja Gradske knjižnice Rijeka da riješi krucijalni infrastrukturni problem – prostor Središnjeg odjela. Put je to koji traje od 1966. godine od, kako se tada smatralo, privremenog smještaja u prizemlju Palače Modello, preko pokrenutog i nedovršenog projekta izgradnje nove zgrade na Klobučarićevu trgu, potom radikalnog zaokreta prema ideji revitalizacije objekta industrijske baštine sve do sadašnjeg, povijesnog trenutka – preseljenja u art kvart Benčić. Taj je put „popločan“ upornošću, kontinuitetom, komuniciranjem sa zajednicom, odgoaranjem na izazove, neodustajanjem.

Središnji dio rada posvećen je realizaciji projekta nove zgrade Knjižnice u kompleksu Benčić, najprije Dječjeg odjela Stribor u Dječjoj kući, potom Središnjeg odjela i svih središnjih službi u tzv. T-objektu.

Revitalizacija industrijske baštine, kompleksa zgrada bivše tvornice Rikard Benčić, te omatanje u novo ruho, ono kulture, najveći je infrastrukturni iskorak u povijesti Rijeke. U neku ruku, poduhvat je to koji nadilazi kulturu te zalazi i u sfere urbanizma i sociologije. Naime, novom infrastrukturom koja će biti u potpunosti otvorena građanima, a čiji će korisnici postati Muzej

grada Rijeke, Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Dječja kuća i Gradska knjižnica Rijeka, širi se centar grada te potiče sasvim novi oblik korištenja prostora koji je u povijesti bio prepoznat kao industrijska zona. Izgradnja takve infrastrukture te prenamjena zgrada, ali i cijelog terena koji je obuhvaćala bivša tvornica, a sve s ciljem dobivanja homogenog prostora u čijem se središtu nalazi građanin – korisnik, zahtijevala je pomno promišljanje i planiranje. Posebno je izazovno bilo na planu financiranja koje nadilazi mogućnosti jedinice lokalne samouprave. U ovom dijelu izlaganja bit će govora upravo o tim aspektima: financijskim izazovima i izazovima planiranja takvog prostora.

U trećem dijelu izlaganja naglasak će se staviti na Dječju kuću i T-objekt kao funkcionalnu cjelinu kojom upravlja Gradska knjižnica Rijeka te na neke od izazova koji tek predstoje.

Ključne riječi: Gradska knjižnica Rijeka, industrijska baština, knjižnična arhitektura, urbana regeneracija

Mud, brick, shelf, book – the role and future of the City Library Rijeka in the process of urban regeneration of the cultural neighborhood Benčić

Niko Cvjetković, Kristian Benić, Ljiljana Črnjar

City Library Rijeka

niko.cvjetkovic@gkri.hr

kristian.benic@gkri.hr

ljiljana.crnjar@gkri.hr

Summary

The paper will initially present a brief overview of the multi-year efforts of the City Library Rijeka to solve a crucial infrastructural problem – the space of the Central Department. It has been a journey since 1966, from, as it was considered at the time, temporary accommodation on the ground floor of the Modello Palace through the initiated and unfinished project of the construction of a new building on Klobučarić Square, then a radical turn towards the idea of revitalizing the industrial heritage building, until the present mo-

ment when the Library is located before a historic moment – moving to the cultural neighbourhood Benčić. That path was built of persistence, continuity, communicating with the community and responding to challenges.

The central part of the presentation is dedicated to the completion of the project of the new library building in the Benčić ex-industrial complex, first of the Stribor Children's Department in the Children's House, then of the Central Department and all central services in the so-called T-building.

The revitalization of the industrial heritage, the complex of buildings of the former Rikard Benčić factory, and its transformation into a new cultural establishment is the most significant infrastructural step forward in the history of Rijeka. In a way, it is an endeavour that transcends culture and enters the spheres of urbanism and sociology. The City centre will be completely open with the new infrastructure, which will be fully open to citizens and whose users will be the Museum of the City of Rijeka, the Museum of Contemporary Art, the Children's House and the City Library Rijeka. The construction of this kind of infrastructure and conversion of facilities and the entire terrain that included the former factory, all to obtain a homogenous space centred on the citizen-user, required careful consideration and planning. Financing it exceeds the capacities of the local government unit was particularly demanding. In this part of the presentation, we will precisely discuss the financial challenges and the challenges of planning such an area.

In the third part of the presentation, the focus will be on the Children's House and the T-building as a functional unit managed by the City Library Rijeka and on some of the challenges ahead.

Keywords: City Library Rijeka industrial heritage, library architecture, urban regeneration

Uloga knjižničara/voditelja projekta u kontekstu neproračunskih sredstava Europske unije

Željka Hatvalić Strahija

Knjižnica „Nikola Zrinski“ Čakovec

zhatvalic@gmail.com

Sažetak

Izlaganje želi pridonijeti razumijevanju važnosti uloge voditelja projekta tijekom provedbe europskih projekata u narodnim knjižnicama. Ističe potrebu za novom vrstom knjižničara – projektnog menadžera, koji istovremeno poznaje i poštuje struku, upoznat je sa svim fazama provedbe europskih projekata i može uspješno upravljati timom i partnerskim organizacijama. Poznaje snage i slabosti organizacije koja provodi projekt i prepoznaje prilike i prijetnje iz okruženja. Europski fondovi su sadašnjost i budućnost alternativnog financiranja knjižnica, a sve s ciljem zadovoljavanja sadašnjih i anticipiranja budućih potreba knjižnica kao ustanova i korisnika kao pojedinaca.

Izlaganje obuhvaća dvije važne točke u kontekstu alternativnih izvora financiranja za održivi razvoj koje treba uzeti u obzir. Prva želi naglasiti važnost voditelja projekta, ukazuje na razlike u poslovanju i provedbi pri zapošljavanju „vanjskog” odnosno „unutarnjeg” voditelja projekata, identificira ulogu i autonomnost voditelja projekata u hijerarhijskoj strukturi knjižnice koja provodi projekt, propituje kompetencije i vještine idealnog voditelja tijekom cijelog projektnog ciklusa. Uloga knjižničara nikad nije bila zahtjevnija i podložnija mijeni kao tijekom i nakon rada na projektima financiranim sredstvima Europske unije. Druga točka propituje kako podržati knjižničare i knjižnice na putu europskih projekata. Želi skrenuti pozornost na različite vrste podrške za uspješnu provedbu ne samo projektnih već i administrativnih aktivnosti projekta, na važnost cjeloživotnog učenja i mogućnosti obrazovanja za rad na europskim projektima. Potiče na razmišljanje o promjeni paradigme obrazovanja knjižničara i administrativnog osoblja.

Knjižnica „Nikola Zrinski” Čakovec je kao partner uspješno završila europski projekt „Impuls za 54+” financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda u trajanju od 17 mjeseci (srpanj 2018. – prosinac 2019.) i trenutačno

je nositelj projekta „Kultura se fura” financiranog sredstvima Europskog socijalnog fonda u trajanju od 24 mjeseca (rujan 2021. – rujan 2023.).

Ključne riječi: knjižničar voditelj projekta, EU projekti, edukacija knjižničara, narodne knjižnice

The role of librarians/project managers in the context of non-budgetary EU funds

Željka Hatvalić Strahija

Nikola Zrinski Public Library Čakovec

zhatvalic@gmail.com

Summary

The presentation aims to contribute to understanding the importance of the project manager's role in implementing EU-funded projects in public libraries. It emphasizes the need for a new type of librarian project manager, who at the same time has the knowledge of and respect for the profession, is familiar with all phases of implementation of EU funded projects and can successfully manage a team and partner organizations. The librarian project manager is acquainted with the strengths and weaknesses of the organization and recognizes opportunities and threats from the environment. EU funds are the present and future of alternative financing of libraries, aiming to meet the current and anticipated future needs of libraries as institutions and users as individuals.

The presentation highlights two crucial points in the context of alternative sources of financing for sustainable development that should be considered. The first one highlights the importance of the project manager and points to the differences in management and implementation of the project when the project manager is being outsourced or hired within the organization. It identifies the role and autonomy of the project manager in the hierarchical structure of the library implementing the project. It questions the competencies and skills of an ideal manager throughout the entire project cycle. The roles of librarians have never been more demanding and subject to change than during and after working on EU-funded projects. The second point questions methods to support librarians and libraries on the path of EU-funded pro-

jects. It wants to draw attention to different types of support for the successful implementation of project activities and administrative activities. It wants to show the importance of lifelong learning and educational opportunities for those working on EU-funded projects. It encourages a paradigm shift when discussing the education of librarians and administrative staff.

The Nikola Zrinski Library Čakovec completed the EU-funded project Impulse for 54+ financed by the European Social Fund in 17 months (July 2018-December 2019) and is currently the project holder for the “Kultura se fura” EU-funded project in 24 months (September 2021-September 2023).

Keywords: librarian project manager, EU projects, librarian education, public libraries

Projekt „Čitam.“ – Potpora Europske unije Gradskoj knjižnici Požega

Mirjana Franculić

Gradska knjižnica Požega

mirjana.franculic@gkpz.hr

Sažetak

Gradska knjižnica Požega uz svoju primarnu knjižničnu djelatnost uvijek promišlja o potrebama korisnika i provodi aktivnosti za sve dobne skupine korisnika. Ideja je i planiranih aktivnosti uvijek više no što je sredstava za njihovu realizaciju. Stoga kada se najavi europski natječaj, to je prilika koja se ne propušta. Gradska knjižnica Požega javlja se na poziv „Čitanjem do uključivog društva“ Europskog socijalnog fonda, skupinu aktivnosti B usmjerenu na povećanje socijalne uključenosti ranjivih skupina kroz razvoj čitalačke pismenosti. Kako bi se podigla razina svijesti o važnosti kulture čitanja, ali i povećao broj aktivnosti te materijala kojima će se potaknuti čitanje, Gradska knjižnica Požega kao nositeljica projekta s partnerom Gradom Požega u srpnju 2022. godine započinje s provedbom projekta „Čitam.“ koji se na temelju ugovora s Ministarstvom kulture i medija i Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva financira iz Europskog socijalnog fonda i državnog proračuna. Ukupna je vrijednost projekta 58.828,22 eura. Riječ je o vrlo složenom projektu koji podrazumijeva

odvijanje u fazama, a njegov kulturni proizvod trajni je dokaz uspješnosti alternativnog načina financiranja.

Cilj ovog rada je pokazati kako se složene ideje pretaču u djela ako za njih ima sredstava, a ima ih samo ako su osigurana alternativnim načinima, kroz fondove Europske unije. U izlaganju će se projekt predstaviti i obrazložiti će se troškovi koje zahtijevaju projekti koji traju godinu dana u nekoliko faza. Projekt „Čitam.“ usmjeren je na niz aktivnosti za razvijanje čitateljskih navika i interesa različitih dobnih skupina, posebice ranjivih, i tako osigurava preduvjet za njihov osobni razvoj, podizanje stupnja obrazovanja, poboljšanje kvalitete života te socijalnu uključenost u društvo. U okviru projekta provedene su edukacijske radionice „Kako e-čitati?“ namijenjene starijima od 54 godine i osobama s invaliditetom, „Prezentacija zvučnih knjiga slijepim i slabovidnim osobama“ i „Kako predstaviti knjigu u 3 minute“ namijenjena djeci i mladima do 25 godina. Projektom se unaprijedila postojeća mrežna platforma „Čitamo.“ na kojoj su se objavljivali sadržaji koji potiču čitanje. Organizirao se i Festival dobre preporuke kao događanje koje okuplja sve ciljane skupine, gostujuće književnike i stručne osobe iz područja književnosti, s ciljem prezentiranja najboljih videopreporuka u svrhu popularizacije čitanja. Održan je književni susret s tri hrvatska književnika i javna tribina o poticanju čitanja. Objavljene su dvije publikacije, dva kulturna proizvoda u petsto primjeraka: „Moj dnevnik pročitanih knjiga“ koji je stilski i sadržajno oblikovana bilježnica koja služi čitatelju za evidenciju pročitanih i zbirka preporuka „Čitamo.“ Gradske knjižnice Požega, koja objedinjuje preporuke prezentatora iz cijele Hrvatske.

Ključne riječi: Gradska knjižnica Požega, narodne knjižnice, Projekt „Čitam.“, financiranje, europski fondovi, čitanje, preporuke, videopreporuke

I'm Reading project – EU support to the City Library Požega

Mirjana Franculić

City Library of Požega

mirjana.franculic@gkpz.hr

Summary

The City Library of Požega, in addition to its primary library activity, always keeps the users' needs in mind and carries out activities for all age groups. There are constantly more ideas and planned activities than funds for their implementation, and when an application for more funds emerges that includes libraries, it is an opportunity not to be missed. The City Library Požega responds to the call for Reading to an Inclusive Society of the European Social Fund, activity group B, aimed at increasing the social inclusion of vulnerable groups through the development of reading literacy. The library, as the project holder with the partner City of Požega, began the implementation of the project I'm Reading in July 2022, based on the contract with the Ministry of Culture and the National Foundation for the Development of Civil Society, the European Social Fund and the State Budget of the Republic of Croatia finance the project. It strived to raise the level of awareness of the importance of an individual's reading culture and reading literacy but also to increase the number of activities and materials that will encourage reading. Its total value is €58,828.22. We designed the project before the call for submission. It was very complex and involved several phases, and the definite cultural product that remained is a permanent proof of the success of an alternative method of financing.

This paper aims to show how complex ideas are translated into action if there are enough funds for them – if they are financed by alternative means, in this case, through the EU funds for library development. A year-long project I'm Reading, is aimed at a series of activities for developing reading habits and interests of different age groups, especially vulnerable groups. It thus provides a precondition for their complete personal development, raising their education level, improving their quality of life and greater social inclusion in society. As part of the project, educational workshops were held: How to e-Read? intended for people over 54 and with disabili-

ties, presentation of audiobooks for the blind and partially sighted people and How to Present a Book in 3 Minutes for children and young adults under 25. The project improved the existing online platform We're Reading, on which content promoting the culture of reading was continuously edited and published. The Festival of Good Recommendations was also organized as a public event that gathers all target groups, visiting writers and experts in the field of literature, to present the best video recommendations of readers, popularize reading and raise awareness of the importance of reading in the fight against exclusion.

Literary meetings were held with prominent Croatian authors, and public forums on encouraging reading. Towards the end of the activities, two publications, two cultural products, were published. My Diary of Books is a notebook designed to help readers record what they have read. The Collection of Recommendations I'm Reading by the City Library of Požega, brings together presenters' recommendations from all over Croatia.

Keywords: City Library Požega, public libraries, I'm Reading project, financing, EU funds, reading, recommendations, video recommendations

Projekt „Za dobre vibre – čitaj libre“: europskim natječajem do bibliobusne službe u Splitsko-dalmatinskoj županiji

Hanja Anić, Petra Skelin Giljanović
Gradska knjižnica Marka Marulića Split
hanic@gkmm.hr, projekti@gkmm.hr

Sažetak

Gradska knjižnica Marka Marulića Split je matična knjižnica za Splitsko-dalmatinsku županiju i kao takva mora brinuti o kvalitetnom razvoju narodnog knjižničarstva u svojoj županiji, posebno u onim dijelovima u kojima je ta usluga ili nedovoljno razvijena ili potpuno nedostupna. U Knjižnici smo prepoznali priliku kad je Ministarstvo kulture i medija objavilo poziv za dostavu projektnih prijedloga na europski natječaj „Čitanjem do uključivog društva“ te smo krenuli u uspostavu županijske bibliobusne službe.

Gradska knjižnica Marka Marulića Split se na natječaj prijavila projektom „Za dobre vibre – čitaj libre“ i početkom 2021. godine projekt je prihvaćen kao jedna od najuspješnijih prijava. Važan segment projekta je što nam je Splitsko-dalmatinska županija pružila značajnu podršku i partnerstvo te se obvezala održavati bibliobusnu službu najmanje pet godina nakon završetka projekta u rujnu 2023. Cilj projekta je, uz samu uspostavu bibliobusne službe, i organizacija radionica za poticanje čitanja i razvoj čitalačkih kompetencija ciljanih skupina te provedba informativne kampanje za podizanje javne svijesti o važnosti čitanja.

Pokretna knjižnica u Splitsko-dalmatinskoj županiji omogućuje građanima temeljno pravo na knjigu i informaciju, bez obzira na mjesto stanovanja odnosno udaljenost od općinskih i gradskih središta, razvoj čitalačke kulture i pismenosti i poticanje kreativnosti s naglaskom na djecu, mladež i osobe starije životne dobi; smanjuje problem društvene isključenosti – pokretne knjižnice u Hrvatskoj posebno su okrenute ranjivim skupinama korisnika te ih nastoje obuhvatiti svojim uslugama (npr. osobe s invaliditetom); ravnomjeran razvoj knjižnične djelatnosti i širenje knjižnične mreže uz maksimalnu racionalizaciju kadrovskih i materijalnih resursa.

Iako smo tek na početku rada bibliobusne službe, već se može izvući analiza o obuhvaćenom području kao i interesu stanovništva i lokalne zajednice te o tom koliki je značaj pokretne knjižnice za županijsku mrežu narodnih i školskih knjižnica.

Ključne riječi: europski natječaj, Gradska knjižnica Marka Marulića Split, pokretna knjižnica, Splitsko-dalmatinska županija

Project „For good vibes – read books“: from EU funds to a Mobile Library Service across Split-Dalmatia County

Hanja Anić, Petra Skelin Giljanović
Marko Marulić City Library Split
hanic@gkmm.hr, projekti@gkmm.hr

Summary

Marko Marulić City Library Split is the central library of Split-Dalmatia County and, as such, is tasked with maintaining the development of local libraries and services they provide, particularly in regions where such services are either underdeveloped or lacking entirely. When the Ministry of Media and Culture opened project recommendations for the EU Reading to an Inclusive Society Fund, we recognised the opportunity and began laying the foundations for a mobile library service that would operate in our county.

Marko Marulić City Library Split applied with a project named Za dobre vibre - čitaj libre, and in early 2021, the project was accepted as its potential was recognised. Another critical role played by the Split-Dalmatia County itself, whose partnership was of considerable support to the project and who had also committed to maintaining the Mobile Library Service – once the project is no longer covered by EU, starting September of 2023, for a minimum of five years.

Aside from establishing the service itself, this project aims to organise related workshops to promote and support the development of reading skills in crucial social groups, as well as campaigning to raise public awareness of the importance of reading.

Mobile Library Service across Split-Dalmatia County provides our citizens with some of the elementary yet fundamental civilisational rights: book and information accessibility, regardless of the distance between their homes and municipality centres; development of reading culture, literacy and creativity with a particular focus on children, youth and elderly; reduction of social exclusion issues. The Mobile Library Services are explicitly focused on disadvantaged groups (e.g. people with disabilities), evenly distributed growth of library activities and spreading library networks by maximising the use of personnel and material resources.

Although the Mobile Library Service had only begun performing its duties, an analysis of the impacted areas and the interest of the local population and communities may already be produced, as well as of the library's impact on the network of national and school libraries across the county.

Keywords: EU funds, Marko Marulić City Library, Mobile Library Service, Split-Dalmatia County

Projekt „Pčela skuplja med!“ u Knjižnici Radlje ob Dravi

Slavica Potnik
Knjižnica Radlje ob Dravi
slavica.potnik@knjiznica-radlje.si

Sažetak

Knjižnica Radlje ob Dravi je manja knjižnica koja djeluje na području pet općina za 16.000 stanovnika. Rijetko je u mogućnosti pribaviti sredstva za rad i ulaganja iz europskih ili državnih fondova. Stoga su posebno vrijedne prilike kada je u mogućnosti sudjelovati u većem zajedničkom projektu, kao što je suradnja pet lokalnih akcijskih grupa (LAS), sedam knjižnica i nekoliko općina pod naslovom: „Pčela čita med!“, pri čemu je „čita“ u slovenskom jeziku sinonim za „skuplja“.

Doprinos razvoju lokalnih knjižnica, povećanju njihova sadržaja i prijenos inovativnog znanja i dobre prakse bili su zajednički ciljevi koje je trebalo formulirati i uskladiti s ostalim ciljevima i strategijama svih partnera u projektu kako bi se uspješno prijavilo na natječaj Agencije Republike Slovenije za poljoprivredna tržišta i ruralni razvoj. Osim pojedinačnih programa partnera, bilo je potrebno kreirati programe povezivanja i prijenosa znanja. Jedna od tema koje povezuju bila je Pčelarski kutak, edukativno-didaktičko pomagalo s izrađenim rasporedom kretanja između knjižnica, i izdavanje slikovnice „Pčela čita med“, uz koju se operacija povezivanja promovirala. Svaka od knjižnica sudionica prijavila je svoje potrebe i programe koje je željela implementirati u svojoj knjižnici pod općim ciljevima zajedničkog djelovanja. Knjižnica Radlje ob Dravi je u suradnji s općinama Radlje ob Dravi i Vuzenica uspjela dobiti sredstva za nabavu namještaja za obje knjižnice, računala

za korisnike knjižnice i opremu za korisnike s poteškoćama u čitanju. U sadržajnom dijelu projekta Knjižnica je planirala i provodila raznolike aktivnosti za različite ciljne skupine korisnika. Osnovni ciljevi svake aktivnosti bili su promicanje čitanja, stjecanje znanja, zaštita okoliša i prirode.

Ukupna vrijednost projekta bila je 560.000 eura, raspodijeljena na pet LAS-ova. Odobreni iznos sredstava za opremanje i rad Knjižnice Radlje ob Dravi iznosio je 79.400 eura, što znači sufinanciranje iz fondova u iznosu od 85% opravdanih troškova. Projekt se provodio od rujna 2020. do listopada 2022. godine. Dodatni izazovi u provedbi projekta bili su epidemija bolesti COVID-19 i poskupljenje usluga i materijala. Unatoč izazovima, svi su partneri uspješno završili investicije i programe, poboljšali uvjete za obavljanje knjižnične djelatnosti i stekli dragocjena iskustva na području crpljenja sredstava iz europskih i državnih fondova. Knjižnice su provodile važne aktivnosti za razvoj kulture čitanja i pismenosti. „Pčela čita med!“ je u našim knjižnicama još uvijek slogan koji korisnici i članovi povezuju uz velike događaje.

Ključne riječi: sufinanciranje, LAS, lokalna akcijska grupa, ruralni razvoj, suradnja, razvoj knjižnice, oprema knjižnice

The Bee Reads Honey! project in the Library Radlje ob Dravi

Slavica Potnik
Library Radlje ob Dravi
slavica.potnik@knjiznica-radlje.si

Summary

The Radlje ob Dravi Library is a smaller library that operates in the area of five municipalities and provides its service to 16,000 inhabitants. It rarely can obtain European or government grants for operations and investments. That is why every opportunity is precious when it is possible to participate in a larger joint efforts project, such as the cooperation of five local action groups (LAS), seven libraries and several municipalities with the title Bee Reads Honey! In Slovene, the word 'reads' also means 'collects'.

Contribution to the development of local libraries, increase of their content and the transfer of innovative knowledge and good practices were common

goals from the beginning of the operation. These shared goals were then formulated and coordinated with every project partner so we could successfully apply for the grant at the Agency of the Republic of Slovenia for agricultural markets and rural development. In addition to individual programs of partners it was necessary to create programs for connecting and transferring knowledge. One of the connecting themes was the beekeeping corner – an educational and didactic aid the libraries shared according to a fixed schedule. We also published a picture book, Bee Reads Honey!, promoting the operation. Each of the participating libraries submitted their needs and programs that they wanted to implement in their library under the overall objectives of the joint operation. The Radlje ob Dravi library, in cooperation with the Municipalities of Radlje ob Dravi and Vuzenica, has applied and obtained funds to purchase furniture, computer equipment and special equipment for users with reading disabilities. In the project's substantive part, the library registered and carried out diverse activities for different target groups of users. The goals of each activity were promoting reading, acquiring knowledge and protecting the environment.

The total value of the operation was €560,000, distributed among five local action groups. The amount of approved funds for the equipment and activities of the Radlje ob Dravi Library amounted to €79,400. We ran the project from September 2020 until October 2022. It faced additional challenges due to the COVID-19 epidemic and price increases for services and materials. Despite the challenges, all partners completed investments and programs, improved the conditions for carrying out library activities and gained valuable experience in managing a project funded by European and Government grants. Libraries have carried out essential activities to develop reading culture and literacy. Bee Reads Honey! is still the slogan which users and members associate with significant events.

Keywords: co-financing, LAS, local action group, rural development, cooperation operation, library development, library equipment

Financiranje novih usluga i prostora Gradske knjižnice Zadar kroz fondove Europske unije

Matea Bakmaz
Gradska knjižnica Zadar
matea.bakmaz@gkzd.hr

Sažetak

U proteklom razdoblju Gradska knjižnica Zadar je kroz fondove Europske unije, na izravan i neizravan način, osigurala novo vozilo kojim knjižnične usluge postaju dostupnije široj zajednici, kao i dva nova prostora: Ogranak Grad u sklopu Providurove palače i Odjel za mlade u sklopu prostora Centra za mlade. Kao kulturna ustanova koja njeguje imidž nezaobilaznog središta kulturnih događanja u svojoj zajednici, Knjižnica ovime očituje dobru pozicioniranost kod osnivača kao i to da je poželjan projektni partner drugim institucijama.

Osnova poslovanja Knjižnice, uz pružanje knjižničnih usluga i provođenje programa i projekata, jest osiguravanje stabilnih izvora financiranja, pritom imajući u vidu da su dodatni izvori često nužni da bi se ostvarili veliki ciljevi.

Projekt „Uključi se knjigom“ provodio se od 15. veljače 2021. do 15. veljače 2023. godine. Gradska knjižnica Zadar, koja je vodeći partner, potpisala je ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u iznosu od 2.703.360,00 kuna za projekt koji se financirao iz Europskog socijalnog fonda s ciljem nabave bibliokombija. Bespovratna sredstva osigurana su iz Državnog proračuna Republike Hrvatske (15%) i iz Europskog socijalnog fonda (85%). Partneri na projektu bili su Grad Nin, općine Poličnik, Preko i Galovac te HVIDRA Zadar. Tehničku pomoć u provedbi projekta pružila je Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA.

Ogranak Grad Gradske knjižnice Zadar otvoren je u travnju 2022. godine i nalazi se u kompleksu Providurove i Kneževe palače gdje, unutar 7000 četvornih metara prostora, djeluju Gradska knjižnica Zadar, Narodni muzej Zadar i Koncertni ured Zadar. Projekt obnove Providurove palače vrijedan je više od 66 milijuna kuna, od čega je čak 56,5 milijuna kuna sufinancirano bespovratnim sredstvima iz fondova Europske unije.

Odjel za mlade Gradske knjižnice Zadar smješten je u susjednu zgradu Centra za mlade koji se prostire se na više od 4500 kvadratnih metara i jedan

je od strateških projekata Grada Zadra vrijedan 45 milijuna kuna, od čega je 85% iznosa financirano europskim sredstvima iz mehanizma Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU).

Ključne riječi: narodna knjižnica, europski fondovi, bibliokombi, novi prostori

Funding new services and premises of the Zadar City Library through EU funds

Matea Bakmaz
City Library Zadar
matea.bakmaz@gkzd.hr

Summary

In the past period, the City Library Zadar, through the funds of the European Union, directly and indirectly, provided a new vehicle that made library services more accessible to the broader community. It also provided two new spaces – the City Branch within the Providur Palace and the Department for Youth within the Youth Center. As a cultural institution that nurtures the image of an unavoidable centre of cultural events for its community, the library demonstrates its good positioning with the founder and is a desirable project partner for other institutions.

The basis of the library's operations is providing library services and implementing programs and projects but also delivering stable funding sources, bearing in mind that additional sources are often necessary to achieve significant goals.

We implemented the Get Involved with a Book project from February 15, 2021, to February 15, 2023. The City Library Zadar, the leading partner, signed a grant agreement for HRK 2,703,360.00 financed by the European Social Fund to acquire a library van. The State Budget of the Republic of Croatia also supplied grants (15%) and the European Social Fund (85%). Partners in the project were the City of Nin, the municipalities of Poličnik, Preko and Galovac and HVIDRA Zadar. The Zadar County Development Agency Zadra Nova provided technical assistance.

The City Branch of the City Library Zadar opened in April 2022 in the Providurove and Recotr's palace complex, where the City Library Zadar, the Zadar

National Museum and the Zadar Concert Office operate within 7,000 square meters of space. The renovation project of Providur Palace is worth over HRK 66 million, of which as much as HRK 56.5 million is co-financed by grants from the European Union funds.

The youth department of the City Library Zadar is in the building adjacent to the Youth Center, which covers over 4,500 square meters and is one of the strategic projects of the City of Zadar worth HRK 45 million. European funds from the Integrated Territorial Investments (ITU) mechanism financed 85 percent of the amount.

Keywords: public library, EU funds, bibliovan, new premises

VII. Modeli financiranja – osnovni i alternativni izvori financiranja za održivi razvoj

VII. FINANCING MODELS - BASIC AND ALTERNATIVE SOURCES OF FINANCING SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Pecha kucha izlaganja / Pecha kucha presentations

Izgradnja nove Gradske knjižnice u Zadru i mogućnosti financiranja – nova knjižnica: projektni prijedlog ili projektna stvarnost?

Doroteja Kamber-Kontić

Gradska knjižnica Zadar

doroteja@gkzd.hr

Sažetak

Gradska knjižnica Zadar je tijekom sedamdeset i četiri godine samostalnosti djelovala u različitim prostornim uvjetima i na različitim lokacijama. Velika promjena u prostornom određenju Knjižnice dogodila se početkom Domovinskog rata kada je Knjižnica teško oštećena, s djelomično dostupnim prostorima za korisnike. Iskorak je bio preseljenje Knjižnice u novi prostor izvan poluotoka u ulicu Stjepana Radića 11b, na današnju adresu.

Nakon više od dvadeset godina rada u prostoru od 1600m² s proširenjem i otvaranjem odjela za mlade na 955,23 m², a i zbog tijeka vremena i potrebe za adaptacijom unutarnjeg prostora, ideja o novoj knjižnici sve je logičnija. Idejni prijedlog kao odgovor na zahtjev za dostavom projektnih prijedloga koji se potencijalno mogu financirati iz novog financijskog razdoblja Europske unije (2021. – 2027.) u više navrata je upućen na adresu osnivača.

Nakon što je sredinom 2018. godine objavljena vijest o odobrenim sredstvima za projekt Centra za mlade, u kojem je za Knjižnicu planirano cca 1000m², javlja se potreba za promišljanjem o funkcionalnoj reorganizaciji cjelokupnog prostora. Više je razloga za navedeno, a posebno činjenica da se iz postojećeg prostora u novi premješta Mediateka te formira novi odjel, Odjel za mlade. Nakon premještanja spomenutih odjela, potrebno je odrediti sadržajnu i funkcionalnu namjenu prostora u kojem trenutno djeluju.

U najavi proširenja, s više aspekata utvrđena je potreba funkcionalne reorganizacije postojećeg unutarnjeg prostora Knjižnice i priprema projektnog prijedloga za izradu projektne dokumentacije bez promjene građevinske dozvole. Cilj funkcionalne obnove i reorganizacije unutarnjeg prostora je osmišljavanje i organizacija prostora u kojem različite skupine korisnika ostvaruju svoje zahtjeve i potrebe, a Knjižnica svoje strateške ciljeve – poticanje čitanja i pismenosti te korištenje novih tehnologija i usluga namijenjenih posebno osjetljivim skupinama korisnika.

U lipnju 2018. godine poslan je dopis Društvu arhitekata Zadra s molbom za stručnom pomoći pri organizaciji i provedbi arhitektonskog natječaja za projekt unutrašnjeg uređenja i adaptacije prostora Središnje knjižnice. Članovi Društva arhitekata Zadar do sada su sudjelovali u raspravama, okruglim stolovima i inicijativama za uređenje ovog dijela grada, a u početnoj fazi ove inicijative uključili su se dobrovoljno kao profesionalna udruga koja podržava ideju oblikovnog i funkcionalnog jedinstva trenutnog prostora Knjižnice i njezina proširenja. Razgovori s članovima DAZ-a su obavljani i s knjižničarskog stajališta dostavljene sve potrebne informacije za izradu projektnog prijedloga. Nakon spomenutih inicijativa, sve više se pokazuje potreba za potpuno novom knjižnicom. U ovom izlaganju naznačit će se nekoliko glavnih odrednica koje potvrđuju tu potrebu.

Ključne riječi: mogućnosti financiranja, izgradnja nove gradske knjižnice, projekt nove knjižnice

The building of new City Library Zadar and possibilities for financing – new library as a project proposal or as a project reality

Doroteja Kamber-Kontić

City Library Zadar

doroteja@gkzd.hr

Summary

City Library Zadar has worked for 74 years in various premises and conditions. A substantial change in the disposition of the library came about with

the Homeland War when the library premises were heavily damaged, and users' premises were only partially available. Moving from downtown to the new location (S. Radica St. 11b) brought a significant step forward.

After working for over 20 years in the 1600 m² and adding the 955 m² of the new Youth Center together, combined with the passing of time and the need to renovate the interior, the idea of a new library became increasingly logical. We repeatedly applied to the founder's calls for proposals within the new financial period of the EU funding (2021-2027).

The idea of an overall functional re-shaping of the current premises came after winning funding for the Youth Center in 2018, providing the City Library Zadar with approx. 1000m². There are numerous reasons for that, especially that the Mediatheque is moving from the current premises and a new Youth department is being formed. After moving these departments, the content and the function of the current premises need to be defined. In the wake of the extension, the multi-faceted need for functional reorganisation of the existing library premises comes together with preparing the project proposal to create project documentation without building permit changes. The aim of functional renewal and reorganisation of the interior is to envisage and organise the space responding to the various groups of users' needs and demands. At the same time, the library itself would pursue its aims of literacy and reading promotion through new technologies and services for the susceptible groups of users.

In June 2018, a plea was sent to the Zadar Architects Association for help organising and carrying out an architectural contest to redesign the interior of the current premises.

The members of the Zadar Architects Association have taken part in talks, round table discussions and initiatives to redesign the neighbouring quarters. They voluntarily joined the initiative as a professional association supporting the idea of the formal and functional unity of the current premises with its extension.

Interviews were held with the Association members, and the librarians provided all the necessary information to prepare the project proposal. After the initiatives mentioned, the need for a completely new library is becoming increasingly apparent. Some of the significant determinants justifying such requirements will be shown in this presentation.

Keywords: financing possibilities, building the new public library, new library as a project

Čitanjem u život: projekt sufinanciran sredstvima Europske unije

Tihana Jurišić

Gradska knjižnica Biograd na Moru

tihana.jurisc@gkbnm.hr

Sažetak

Projekt „Čitanjem u život“ provodi se u sklopu programa „Čitanjem do uključivog društva“ od 8. srpnja 2022. do 8. srpnja 2023. godine te ga sufinancira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda. Ukupna vrijednost projekta je 41.066,38 eura (309.414,67 kuna). Dio je financiran iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 6.159,96 eura (46.412,20 kuna) te Europskog socijalnog fonda u iznosu od 34.906,43 eura (263.002,47 kuna). Partner na projektu je Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Biograd na Moru.

Projekt „Čitanjem u život“ ima za cilj unaprijediti kvalitetu života osoba ciljnih skupina (mladih do 25 te osoba starijih od 54 godine) kroz razvoj čitačke kompetentnosti i osiguravanje temelja za cjeloživotno učenje, a sve u cilju povećavanja socijalne uključenosti ranjivih skupina – mladih i osoba starije životne dobi.

Kroz niz održanih programa i događanja (gostovanja književnika i autora, radionice, kvizove znanja, izlete, čitateljske klubove, dane otvorenih vrata) motiviraju se obje dobne skupine u aktivnom životu zajednice te se ostvaruje međugeneracijska suradnja. Tijekom provedbe aktivnosti osnažuju se ciljane skupine u aktivnoj društvenoj participaciji i provodi se aktivna kampanja podizanja javne svijesti o važnosti čitanja i knjižnica.

Prezentacijom želimo staviti naglasak na pozitivne strane uključivanja u projekte Europske unije na primjeru Gradske knjižnice Biograd na Moru, ali i prikazati izazove s kojima smo se suočili pri pisanju, apliciranju i samoj provedbi projekta te osnažiti kolege i prijavitelje da prihvate izazove koje ovakvi projekti nose sa sobom. Kroz prezentaciju ćemo prikazati aktivnosti koje je naša ustanova provela kroz godinu dana trajanja projekta te koje je dobrobiti projekt donio.

Ključne riječi: europski projekt, uključivost, čitanje

Reading into life: a project co-financed by the European Union

Tihana Jurišić

City Library Biograd na Moru

tihana.jurisc@gkbnm.hr

Summary

The Reading into Life project is implemented as part of the Reading to an Inclusive Society program and is co-financed by the European Union from the European Social Fund and will be implemented from July 8, 2022, to July 8, 2023. The total value of the project is €41,066.38 (HRK309,414.67). The State budget of the Republic of Croatia partly financed it for €6,159.96 (HRK46,412.20) and the European Social Fund for €34,906.43 (HRK263,002.47). The partner in the project is the Croatian Red Cross City Society of the Red Cross Biograd na Moru.

The Reading into Life project aims to improve the quality of life of target groups (young people up to 25 and people over 54) through the development of reading competence and by providing a foundation for lifelong learning, all while aiming to increase the social inclusion for vulnerable groups - young people and the elderly age.

Through a series of programs and events (meetings with writers and authors, workshops, knowledge quizzes, excursions, reading clubs, and open days), both age groups are motivated to partake in the community's active life while achieving intergenerational cooperation. During the implementation of the activities, the target groups are strengthened in active social participation, meanwhile actively campaigning to raise public awareness of the importance of reading and libraries.

With the presentation, we want to emphasise the positive aspects of involvement in European Union projects, using the City Library Biograd na Moru example but also show the challenges we encountered when writing, applying and implementing the project. We also wish to empower colleagues and fellow applicants to accept the challenges that such projects bring with them. Through the presentation, we will show the activities that our institution carried out during the one-year duration of the project and the benefits that the project brought.

Keywords: EU, project, inclusiveness, reading

Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu – partner za aktivnu zajednicu

Lea Smodlaka
Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu
knjiznica@knjiznica-klis.h

Sažetak

Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu bila je projektni partner na projektu „Klis u centru – partnerstvo za aktivnu zajednicu“ od 5. studenog 2020. do 5. studenog 2022. godine. Projekt je bio usmjeren na jačanje društvenih potencijala zajednice. Narodnoj knjižnici i čitaonici u Klisu omogućio je organiziranje velikog broja aktivnosti koje su se održavale u prostoru Društvenog centra Klis. Također, s ciljem boljeg provođenja aktivnosti, tijekom trajanja projekta je u Knjižnici zaposlena koordinatorica knjižničnih i kreativnih aktivnosti, što je značajno poboljšalo način rada.

Tijekom trajanja projekta održano je oko 400 aktivnosti, a Knjižnica je, među ostalim, bila zadužena za organiziranje književnih susreta, likovnih radionica, kluba školskih zadaća, radionica engleskog jezika, stand up nastupa itd. Priključivanjem projektu, Knjižnici je omogućeno organiziranje atraktivnih sadržaja značajno većim intezitetom, u potpunosti financiranih iz vanjskih izvora. Održavanjem programa „Knjižnica pod krošnjama“ i „Pisci s klupe“ omogućio se izlazak Knjižnice i kulture čitanja izvan zidova ustanove, među građane, i tim se povećala dostupnost usluga i aktivnosti svima koji su za to zainteresirani.

Projekt je pridonio socijalno pravednijem društvu kroz aktivnosti dostupne lokalnom stanovništvu. Mapiranje zajednice omogućilo je da svaki stanovnik sudjeluje u kreiranju ponude sadržaja. Projekt je osmišljen zbog poboljšanja položaja i osjetljivih skupina ljudi kojima se omogućilo zdravije korištenje slobodnog vremena u interakciji s drugim ljudima.

Projektom ukupne vrijednosti 1.596,826,70 kuna, pribavljenih iz Europskog socijalnog fonda, znatno se podigla kvaliteta života u lokalnoj zajednici. Njegova uspješnost prepoznata je i od strane provedbenog tijela, Nacionalne zaklade, koja ga je predložila Ministarstvu regionalnog razvoja fondova Europske unije kao primjer dobre prakse i uspješnog europskog projekta realiziranog u financijskom razdoblju 2014. – 2020. godine.

Gljučne riječi: narodne knjižnice, europski projekti, vanjsko financiranje, aktivna zajednica, treći prostori

Public Library Klis – a partner for an active community

Lea Smodlaka
Public Library Klis
knjiznica@knjiznica-klis.hr

Summary

The Public Library Klis was a project partner in the project Klis in the Centre – Partnership for an Active Community from November 5, 2020, to November 5, 2022. The project aimed to strengthen the social potential of the community. It enabled the library in Klis to organise many activities on the premises of the Klis Community Center. Also, to better implement the activities during the project's course, the library employed a coordinator of creative activities. It significantly improved the way the library works. During the project's duration, the library held around 400 activities and organised literary meetings, art workshops, homework clubs, English language workshops, stand-up performances, etc. By joining the project, the library was able to provide appealing content with significantly greater intensity, fully financed from external sources. Holding the programs Library Under the Trees and Writers from the Bench enabled the library and reading culture to go outside the institution's walls among the citizens, thereby increasing the availability of services and activities to everyone interested.

The project contributed to a more socially just society through activities available to the local population. Community mapping allowed every resident to participate in creating the content offer. We designed the project to improve the position of vulnerable groups of people unable to spend their leisure time more healthily interacting with others.

The project, with a total value of HRK 1,596,826.70, (€21,193,532.42) financed by the European Social Fund, significantly improved the quality of life in the local community. The National Foundation, which proposed EU funds to the Ministry of Regional Development as an implementing body, recognised the project's success as an example of good practice and a successful EU project in 2014-2020.

Keywords: public libraries, European projects, external funding, active community, third places

Kultura u pokretu

Iva Grković, Vedrana Lugić, Klaudija Mandić

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci

iva@gkvk.hr

vedrana@gkvk.hr

klaudija@gkvk.hr

Sažetak

Bibliobusna služba Vukovarsko-srijemske županije osnovana je 20. veljače 2006. godine pod sloganom *Knjiga na Vašem pragu!* Ovaj slogan, odnosno ideja vodilja, već sedamnaest godina uspješno potiče knjižničare Bibliobusne službe na razvoj kvalitetne knjižnične usluge na području Županije. U sedamnaest godina postojanja, Bibliobusna služba je osnovnu knjižničnu uslugu proširila dodatnim sadržajima i različitim programskim aktivnostima te tako stvorila trajnu suradnju s cjelokupnom zajednicom. Problem je nastao starenjem vozila, tj. bibliobusa, ali rješenje se pronašlo. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci u partnerstvu s Vukovarsko-srijemskom županijom i Gradom Vinkovcima prijavila je projekt „Kultura u pokretu“ prema Pozivu „Čitanjem do uključivog društva“, koji je raspisalo Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske.

Projekt se sufinancira sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda (85% ukupne vrijednosti projekta) i Državnog proračuna Republike Hrvatske (15% ukupne vrijednosti projekta). Projekt je pozitivno ocijenjen, uvršten u financiranje te je nakon potvrde započela njegova provedba. Provodio se u razdoblju od rujna 2021. do rujna 2023. godine. Cilj mu je poticanje čitanja i razvoj čitalačkih kompetencija te podizanja javne svijesti o važnosti čitanja za osobni razvoj i društvenu integraciju, a kroz projekt će se nabaviti novo bibliobusno vozilo koje će zamijeniti dotrajalo.

U izlaganju će se prikazati svi segmenti provedbe projekta – od nabave novog vozila do programskih aktivnosti koje su namijenjene različitim skupinama korisnika, kao npr. „Bebe u Bibliobusu“, „S Bibliobusom u prvi razred“, „Knjižnica u gostima“, „Lektira na drugačiji način“, „Čitateljski klub 54+“, „Knjiga dostupna svima“ i dr. Aktivnosti osmišljene unutar projekta promiču inkluzivne prakse usmjerene na višestruke ciljane skupine s obzirom na isključenost. Provedbom projekta omogućilo se izravno uključivanje

pripadnika ciljanih skupina u društvo kroz aktivnosti promicanja i popularizacije kulture čitanja, poticanja čitalačke pismenosti, povećanja dostupnosti knjižnične građe i unapređenje pokretne knjižnice (bibliobusa).

Ključne riječi: bibliobus Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci, EU projekt „Kultura u pokretu“, novo vozilo, poticanje čitanja

Culture in Motion

Iva Grković, Vedrana Lugić, Klaudija Mandić

Vinkovci Public Library

iva@gkvk.hr

vedrana@gkvk.hr

klaudija@gkvk.hr

Summary

The Mobile Library Service of Vukovar-Srijem County was founded on February 20, 2006, under the slogan *Book at your doorstep!* This slogan has successfully encouraged the Mobile Library Service librarians as a guiding idea to develop quality library services in the county for seventeen years. In its seventeen years, the Mobile Library Service has expanded the basic library service with additional content and various program activities, thus creating permanent cooperation with the entire community. The problem was caused by the vehicle's ageing, i.e., the Bibliobus, but a solution was found. In 2020, the Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia announced a public call for Reading to an inclusive society. The Vinkovci City Library applied with its Culture in Motion project. The partners were the Vukovar-Srijem County and the City of Vinkovci.

The project is co-financed by the European Union from the European Social Fund (85%) and the State Budget of the Republic of Croatia (15%). The project was positively evaluated and granted financing, and its implementation was confirmed and initiated. The project was implemented in the period from September 2021 to September 2023. Its goal is to encourage reading and reading skills and to raise public awareness of the importance of reading for personal development and social integration. A new Bibliobus will be procured through the project to replace the old one.

The presentation will show all segments of the project's implementation, from the purchase of a new vehicle to program activities intended for different user groups such as Babies in the Bibliobus, To the First Grade (of elementary school) by Bibliobus, Welcoming Library, Reading Differently, 54+ Readers' Club, Book Available to Everyone, etc. Activities designed within the project promote inclusive practices aimed at multiple target groups concerning exclusion. The implementation enabled the direct inclusion of members of the target groups in society through activities that promote and popularize the culture of reading, encourage reading literacy, increase the availability of library materials, and improve the mobile library (Bibliobus).

Keywords: Bibliobus of Vinkovci Public Library, encouraging reading, EU project Culture in Motion, new vehicle

Potrubi za knjigu! – tematske radionice u sklopu projekta

Mirjana Kotromanović, Robert Fritz

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

mirjana@knjiznicavirovitica.hr

robert@knjiznicavirovitica.hr

Sažetak

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica u partnerstvu s Virovitičko-podravskom županijom i Gradom Viroviticom ugovorila je i provodila projekt *Potrubi za knjigu* prema pozivu Čitanjem do uključivog društva kojega je raspisalo Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Projekt se provodio u razdoblju od rujna 2021. godine do rujna 2023. godine, a financiran je od strane Ministarstva kulture i medija i Europskog socijalnog fonda. Putem projekta je omogućen integrirani pristup dostupnosti čitalačkih programa i usluga osobama kojima programi i usluge nisu na raspolaganu u mjestu boravka, kao i osiguravanje regionalne zastupljenosti. Tijekom 24 mjeseca trajanja projekta, provedene su radionice za tri skupine korisnika, odnosno za 50 osoba starijih od 54 godine, 25 osoba s invaliditetom i 65-ero djece i mladih do 25 godina. Kroz 31 radionicu unaprjeđivali su razinu svoje čita-

lačke pismenosti. Program uključivanja osoba starijih od 54 godine provodio se kroz 5 radionica pripovijedanja. Sudionici u ovoj skupini doprinijeli su očuvanju zavičajnog segmenta i kulturnog identiteta, a rezultat provedenih radionica je zbirka priča iz zavičaja čiji su autori prenosioci usmene predaje. Program uključivanja osoba s invaliditetom provodio se u suradnji s udrugama za osobe s invaliditetom na području Virovitičko-podravske županije. U sklopu programa održano je 13 radionica. Svaka radionica obuhvatila je teorijski dio u kojemu je voditeljica programa pročitala priču ili dio sadržaja romana u kojemu su glavni junaci osobe invaliditetom, a nakon čitanja uslijedio je razgovor o važnosti proširivanja sadržaja za osobe s invaliditetom. U radnom dijelu je izrađivana taktilna slikovnica s temom uključivanja koja je nakon završetka postala dijelom bibliobusnog fonda. Edukativno-zabavni program za djecu i mlade do 25 godina u sklopu projekta provodio se u svih 13 općina Virovitičko-podravske županije. U suradnji sa školama na području svake općine uključen je jedan razred, odnosno najmanje 5 učenika iz razreda u obrađivanje aktualnih tema. Teme koje su se obrađivale tijekom radionica su bile vezane za održivi razvoj, medijsku pismenost, inkluziju i STEM programe. Sve tri skupine korisnika bile su uključene u projekt s ciljem da ih se potakne na aktivno i kritičko čitanje, upotrebu novih tehnologija u svrhu učenja i prenošenja znanja te senzibiliziranje na korištenje knjižničnih usluga u svrhu širenja tolerancije, poticanja na zajedništvo te razvijanja svjesnosti o važnosti očuvanja okoliša kao jednog od segmenta održivog razvoja. Nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave 9. lipnja 2022. potpisan Ugovor o nabavi bibliokombija (IVECO Daily) s tvrtkom Autobus d.o.o. kao sastavni dio projektnog elementa 1., u iznosu od 981.350,00 kn. Zapisnik o primopredaji bibliokombija i isporuka vozila obavljena je 9. svibnja 2023. Pomoću ovog alternativnog načina financiranja, provedbom EU projekta financiranog u 85%-tnom iznosu sredstvima Europskog socijalnog fonda i 15%-tnom od strane Ministarstva kulture i medija, Virovitičko-podravska županija će uspostaviti Bibliobusnu službu.

Ključne riječi: Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica; Virovitičko-podravska županija; potrubi za knjigu; EU projekti; bibliobusna služba

Press the Horn for a Book! – thematic workshops within the project

Mirjana Kotromanović, Robert Fritz

Public Library Virovitica

mirjana@knjiznicavirovitica.hr

robert@knjiznicavirovitica.hr

Summary

The Public Library of Virovitica in partnership with the Virovitica-Podravina County and the City of Virovitica contracted and implemented the project Press the horn for a book! according to the Call for Reading to an Inclusive Society issued by the Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia. The project was implemented in the period from September 2021 to September 2023, and was financed by the Ministry of Culture and Media and the European Social Fund. Through the project, an integrated approach to the availability of reading programs and services was made possible for people whose programs and services are not available in their place of residence, as well as ensuring regional representation. During the 24 months of the project, workshops were held for three groups of users, namely for 50 people over 54 years old, 25 people with disabilities and 65 children and young people up to 25 years old. Through 31 workshops, they improved the level of their reading literacy. The program involving people over 54 years of age was implemented through 5 storytelling workshops. The participants in this group contributed to the preservation of the native segment and cultural identity, and the result of the workshops is a collection of stories from the homeland, whose authors are the transmitters of oral tradition. The program for the inclusion of persons with disabilities was carried out in cooperation with associations for persons with disabilities in the area of Virovitica-Podravina County. 13 workshops were held as part of the program. Each workshop included a theoretical part in which the leader of the program read a story or a part of the content of a novel in which the main characters are people with disabilities, and after the reading there was a discussion about the importance of expanding the content for people with disabilities. In the working part, a tactile picture book with the theme of inclusion was cre-

ated, which after completion became part of the bibliobus collection. The educational and entertainment program for children and young people up to 25 years of age was carried out as part of the project in all 13 municipalities of the Virovitica-Podravina County. In cooperation with schools in the territory of each municipality, one class, or at least 5 students from the class, is involved in the processing of current topics. The topics covered during the workshops were related to sustainable development, media literacy, inclusion and STEM programs. All three groups of users were involved in the project with the aim of encouraging them to read actively and critically, use new technologies for the purpose of learning and imparting knowledge, and sensitize them to the use of library services for the purpose of spreading tolerance, encouraging togetherness, and developing awareness of the importance of preserving the environment as one of the segments of sustainable development. After the open public procurement procedure was carried out, on June 9, 2022, the contract for the procurement of bibliocombi (IVECO Daily) was signed with the company Autobus d.o.o. as an integral part of project element 1, in the amount of HRK 981,350.00. The record of the handover of the bibliocombi and the delivery of the vehicle took place on May 9, 2023. Using this alternative method of financing, through the implementation of an EU project financed 85% by the European Social Fund and 15% by the Ministry of Culture and Media, the Virovitica-Podravina County will establish a Bibliobus service.

Keywords: Public Library Virovitica, Virovitica-Podravina County, Press the Horn for a Book, EU projects, library service

Predstavljanje Razvojnog programa mreže pokretnih knjižnica u RH od 2023. do 2032. godine

Nika Čabrić

Knjižnice grada Zagreba

nika.cabric@kgz.hr

Dunja Marija Gabriel

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

dgabriel@nsk.hr

Nada Radman

Gradska knjižnica Zadar

nada.radman@gkzd.hr

Sažetak

Razvojni program pokretnih knjižnica za desetogodišnje razdoblje bitan je korak u nastojanjima da se osigura sustavan razvoj pokretnih knjižnica s obzirom na to da su one jedan od temeljnih promicatelja kulturnih sadržaja u ruralnim i slabo nastanjenim područjima.

Pokretne knjižnice temeljni su promicatelji kulturnih sadržaja u ruralnim i slabo nastanjenim područjima, a kao takve uključene su kroz sljedeće prioritetne ciljeve u Nacionalni plan razvoja kulture i medija za razdoblje 2023. do 2032.:

- razvoj sustava narodnih knjižnica – podsustava pokretnih knjižnica, uključujući razvoj stručnih i infrastrukturnih kapaciteta pokretnih knjižnica;
- programska podrška kulturi i medijima poradi podizanja razine sudjelovanja u kulturi i razvoju publike.

Razvojni program sadrži kratku analizu stanja te viziju desetogodišnjeg razvoja pokretnih knjižnica u Republici Hrvatskoj s akcijskim planom ostvarenja.

Uporište obvezi osnivanja pokretnih knjižnica u svim županijama Republike Hrvatske predstavlja Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj (NN 17/19, 98/19 i 114/22) prema kojem su pokretne knjižnice postale obvezan dio županijske kulturne infrastrukture kako bi se knjižnične usluge pružale u onim naseljima koja nemaju uslugu stacionar-

ne narodne knjižnice. Razvojnim programom mreže pokretnih knjižnica u Republici Hrvatskoj želi se postaviti prihvatljiv i učinkovit okvir za sustavan razvoj djelatnosti pokretnih knjižnica.

Pri izradi Razvojnog programa mreže pokretnih knjižnica, Radna skupina za izradu Plana surađivala je s članovima Komisije za pokretne knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva u pripremi i provedbi anketnog istraživanja 2022. godine o aktualnom stanju i planovima razvoja bibliobusnih službi po županijama te koristila stručne materijale Komisije (godišnja statistička izvješća o radu pokretnih knjižnica, zaključke sa stručnih skupova Komisije i dokument Programska podloga za planiranje razvoja i unapređenja djelatnosti pokretnih knjižnica iz svibnja 2015.). Nadalje, pri izradi Razvojnog programa korištena su godišnja statistička izvješća Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i statistička izvješća Državnog zavoda za statistiku.

Glavne riječi: bibliobus, bibliobusne službe, kultura, mediji, mreža, pokretna knjižnica, županija

Presentation of the Mobile Library Network Development Program in the Republic of Croatia 2023-2032

Nika Čabrić

Zagreb City Libraries

nika.cabric@kgz.hr

Dunja Marija Gabriel

National and University Library in Zagreb

dgabriel@nsk.hr

Nada Radman

City Library Zadar

nada.radman@gkzd.hr

Summary

The development Program for ten years is essential in ensuring the systematic development of mobile libraries since they are one of the fundamental promoters of cultural content in rural and sparsely populated areas.

Mobile libraries are fundamental promoters of cultural content in rural and

sparsely populated areas and, as such, are included through the following priority goals in the National Plan for the Development of Culture and Media 2023-2032:

- development of the public libraries system - a subsystem of mobile libraries, including the development of professional and infrastructural capacities of mobile libraries;
- program support for culture and media to raise participation in culture and audience development.

The Program contains a brief analysis of the situation and a vision of the ten-year development of mobile libraries in Croatia with an action plan for its realization.

The cornerstone of the obligation to establish mobile libraries in all Croatian counties is the Law on Libraries and Library Activities in the Republic of Croatia (Narodne novine 17/19, 98/19 and 114/22). According to the Law, mobile libraries became an obligatory part of the county's cultural infrastructure to provide library services in those settlements that do not have the service of a stationary public library.

The Mobile Library Network Development Program aims to establish an acceptable and effective framework for the systematic development of the activities of mobile libraries.

When creating the Program, the Working Group collaborated with the Commission for Mobile Libraries of the Croatian Library Association members to prepare and implement a 2022 survey on the current state and plans for the development of bibliobus services by county. It used the Commission's expert materials (annual statistical reports on the work of mobile libraries, conclusions from expert meetings of the Commission and the document Program Basis for Planning the Development and Improvement of the Activities of Mobile Libraries from May 2015). Furthermore, the annual statistical reports of the National and University Library in Zagreb and the statistical reports of the National Bureau of Statistics were used to prepare the Program.

Keywords: bibliobus, county, culture, media, network, mobile library service

VIII. Posterska izlaganja

VIII. POSTER SESSION

Podtema: Uloga i vrijednost narodnih knjižnica

Subtopic: The role and value of public libraries

Djelovanje knjižnice u sastavu: primjer knjižnice Centra za kulturu Čepin

Marija Čačić

Knjižnica Centra za kulturu Čepin

marija.cacic@czk-cepin.hr

Marijana Špoljarić Kizivat

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

mspoljaric@gskos.hr

Sažetak

U Hrvatskoj djeluje dvanaest narodnih knjižnica u sastavu, od čega je šest knjižnica u sastavu centara za kulturu i pučkih učilišta.

Knjižnica Centra za kulturu Čepin jedina je nesamostalna narodna knjižnica u Osječko-baranjskoj županiji. Iako djeluje još od 1961. pri Narodnom sveučilištu Čepin (kasnije Centar za kulturu Čepin), te se prema Zakonu o knjižnicama (NN 105/1997) i Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o knjižnicama (NN 104/2000) trebala osamostaliti do 31. prosinca 2005., to ni do danas nije učinjeno.

Bez obzira na navedene okolnosti administrativnih ograničenja, Knjižnica svojim raznovrsnim programskim aktivnostima, u sinergiji s osnivačem, vrlo dobro ispunjava zahtjeve lokalne zajednice te je aktivni nositelj kulturnog i društvenog života.

U radu će se istaknuti najznačajnija postignuća Knjižnice, a osobito napredak, razvoj i iskorak u stručnom smislu. Promatrat će se status knjižnice u sastavu, njezin položaj unutar ustanove i odnos osnivača prema njoj. Istaknut će se prednosti i nedostaci djelovanja knjižnice u sastavu, a s obzirom na prostor, fond, korisnike, posudbu, aktivnosti i djelatnike.

Analizom financija, ukupnih rashoda Knjižnice u odnosu na matičnu insti-

tuciju i sudjelovanje osnivača u sufinanciranju nabave građe i ostalih troškova Knjižnice, kao i prijavom na različite projekte i programe, dokazat će se koliko financiranje, prostor, oprema i stručni djelatnici doprinose njezinu razvoju. U usporedbi s drugim knjižnicama u sastavu, razmotrit će se kolika je samostalnost u donošenju stručnih odluka te je li djelovanje knjižnice u sastavu ograničavajuće za razvoj knjižnične djelatnosti.

Ključne riječi: nesamostalna narodna knjižnica, knjižnica u sastavu, financiranje, djelovanje

Activity of the library unit: the example of the Cultural Centre Library

Marija Čačić

Cultural Centre Library Čepin

marija.cacic@czk-cepin.hr

Marijana Špoljarić Kizivat

Osijek City and University Library

mspoljaric@gskos.hr

Summary

Twelve public libraries that are units of the institution are operating in Croatia, six of which are part of cultural centres and public colleges.

The Cultural Centre Library Čepin is the only public library unit in Osijek-Baranja County. The library has been operating since 1961 at the Čepin Community College (later the Čepin Culture Centre). According to the Law on Libraries (Official Gazette 105/1997) and the Act on Amendments to the Law on Libraries (Official Gazette 104/2000), the library was supposed to become independent by December 31, 2005, but this has not been achieved to date.

Regardless of the administrative restrictions mentioned above, the library, with its various program activities and in synergy with the founder, very well meets the local community's requirements; it is an active carrier of cultural and social life.

The paper highlights the most significant achievements, especially progress, development, and advancement in the professional sense.

The paper observes the status of the library that is a unit of the institution, its position within the institution itself, and its relationship with the founder. It highlights the advantages and disadvantages of the library's activities regarding space, funds, users, loans, activities, and employees.

Analysis of the library's finances, total expenditures concerning the patron institution, the founder's participation in co-financing the acquisition of materials and other library costs, as well as applications for various projects and programs will prove how much funding, space, equipment, and professional staff contribute to its development. The paper considers how much independence there is in making professional decisions in comparison with other libraries in the composition and whether the activity of the library unit limits the development of library activities.

Keywords: non-independent public library, library library unit, financing, activity

„Postani pisac!: radionica kreativnog pisanja za seniore“

Renata Zlatković

Dubrovačke knjižnice, Narodna knjižnica Grad

montovjerna@dkd.hr

Sažetak

Program pod nazivom „Postani pisac!: radionica kreativnog pisanja za seniore“ namijenjen je osobama starijim od četrdeset godina koje se žele literarno izraziti, bilo da je riječ o početnicima, bilo o osobama koje već imaju iskustva s kreativnim pisanjem.

Cilj programa je poticanje i promicanje čitanja, poticanje na stvaranje vlastitih literarnih djela uz vodstvo stručnih osoba (knjižničari, književnici i drugi vanjski suradnici), razvijanje ne samo stvaralačkih i čitalačkih kompetencija i vještine pisanja nego i motivacije, sposobnosti kritičkog razmišljanja, introspekcije, empatije i komunikacije, učenja izražavanja emocija, kao i razvijanje i njegovanje međugeneracijske solidarnosti i tolerancije.

Zahvaljujući radionici, polaznici će također zadovoljiti i svoju potrebu za socijalizacijom koja se u ovom slučaju odvija izvan virtualnog svijeta. Radio-

nica će ih otvoriti novim iskustvima, pokazat će im kako kvalitetno provesti slobodno vrijeme, pomoći će im u stvaranju pozitivnije slike o sebi te razvijanju samopoštovanja i samopouzdanja, naučit će ih timskom radu, omogućit će im vježbanje argumentiranog raspravljanja i obogatit će im rječnik. Nije zanemariv ni terapijski učinak koji pisanje ima na nemali broj ljudi.

Svi uspješni radovi nastali u jednom ili više ciklusa, a što ovisi o interesu i broju polaznika, bit će objavljeni u zajedničkoj publikaciji, nakon čega će uslijediti njezino predstavljanje široj javnosti uz sudjelovanje autora, recenzenta i izvođača popratnog programa.

Očekujemo da će Knjižnica svojom radionicom kreativnog pisanja postati referentno mjesto za okupljanje svih osoba starijih od četrdeset godina koje inkliniraju literarnom stvaralaštvu, odnosno onih koji žele podijeliti svoja razmišljanja, stavove i emocije s osobama iste dobi i istih ili sličnih sklonosti i interesa te ih na taj način uključiti u kulturni život zajednice, ujedno im nudeći još jedan vid cjeloživotnog učenja.

Glavne riječi: radionica, kreativno pisanje, starija populacija, cjeloživotno učenje, knjižnica

Become a Writer! (The Creative Writing Workshop for Seniors)

Renata Zlatković

Dubrovnik Libraries, Public Library Grad

montovjerna@dkd.hr

Summary

The program Become a Writer! (The Creative Writing Workshop for Seniors) is designed for persons over forty who want to express themselves literarily, whether they are beginners or experienced in creative writing.

The aim of the program is to encourage and promote reading, to serve as an incentive to participants to create literary works under the guidance of experts (librarians, writers and other associates outside of the library), to develop not only creative and reading competencies and writing skills, but also motivation, critical thinking skills, introspection, empathy, communi-

cation skills, learning how to express emotions, as well as to develop and cherish intergenerational solidarity and tolerance.

Thanks to the workshop, the participants' need for socialization outside the virtual world will be satisfied. The workshop will open them up to new experiences, it will show them how to spend quality leisure time, it will help them create a more positive self-image and develop self-esteem and confidence too. It will teach them to work as a team, allow them to practice argumentative discussion and enrich the participants' vocabulary through the activities which will take place at the workshop. Last but not least, the therapeutic effect the writing has on quite a number of people is also not negligible.

All successful works created during one or more cycles (which depends on the interest and number of participants) will be published as a collection. The book will be presented to the general public with the participation of the authors, reviewers and accompanying program performers.

We expect the Library, with its creative writing workshop, will become a reference gathering place for all persons over the age of forty who are inclined towards literary creativity, i.e. those who want to share their thoughts, attitudes and emotions with people of the same age and same or similar preferences and interests. The Library thus will involve that particular group of people into the cultural life of the community, offering them at the same time another form of lifelong learning.

Keywords: workshop, creative writing, elderly population, lifelong learning, library

Čitanje na kotačima – od ideje do ostvarenja pokretne knjižnice

Andreja Toljan

Gradska knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“ Varaždin

andreja-4@net.hr

Lidija Zečević

Gradska knjižnica i čitaonica Novi Marof

ravnatelj@gknm.hr

Sažetak

„Čitanje na kotačima“ projekt je osnivanja bibliobusne službe Gradske knjižnice i čitaonice Novi Marof, planiran i osmišljen u suradnji s partnerima – Gradom Novi Marof i Općinom Breznički Hum. Bespovratna sredstava osigurana su iz Europskog socijalnog fonda (1.753.226,17 kuna) i Državnog proračuna Republike Hrvatske (309.392,85 kuna), ostvorena prijavom Knjižnice na Poziv „Čitanjem do uključivog društva“ u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020.

Istaknuti ciljevi projekta su povećanje dostupnosti knjiga i čitalačkih programa ranjivim i teritorijalno izoliranim osobama u naseljima Općine Breznički Hum i Grada Novog Marofa te povećanje broja čitatelja i čitateljskih kompetencija uz provedbu promotivnih čitalačkih aktivnosti, događanja i kampanja.

Predviđeno kretanje bibliokombija ide preko naselja Moždeneć, Sudovec, Ključ, Orehovec, Oštrice, Presečno, od Remetinca pa kroz Belski dol do Podruta i natrag prema Novom Marofu kroz Jelenščak, Makojišće Donje, Topličicu i Madžarevo. Također, kombi će ići i kroz naselja u sastavu Općine Breznički Hum: Butkovec, Kršćenovec, Šćepanje, Radešić i Paku. Stanice bibliokombija će se pretežito nalaziti u blizini škola, vrtića i društvenih domova, a ponegdje i u blizini autobusnih stajališta.

Osim predškolaca iz dječjih vrtića te učenika područnih škola u kojima nema knjižnica, posebna pozornost bit će posvećena osobama starijim od 54 godine, osobama s invaliditetom, dugotrajno nezaposlenim osobama te mladima. Pripremom i provedbom raznih kreativnih radionica i aktivnosti nastojat će se se dugoročno pozitivno utjecati na čitalačke navike i uključenost ovih skupina u društvo. Posterskim izlaganjem, uz ciljeve i metodologi-

ju, prikazat će se tijek događanja od potpisivanja ugovora do prvog polaska bibliokombija prema stajalištima, ruta kretanja, dostupnost usluge te vrste radionica i aktivnosti provedenih tijekom projekta.

Ključne riječi: bibliobus, bibliobusna služba, europski socijalni fond, pokretne knjižnice, ranjive skupine

Reading on Wheels – from the idea to the realization of the mobile library service

Andreja Toljan

Metel Ožegović Public Library Varaždin

andreja-4@net.hr

Lidija Zečević

Public Library Novi Marof

ravnatelj@gknm.hr

Summary

Reading on Wheels is a project to founding the mobile library service of the Public Library Novi Marof, planned and designed in cooperation with partners, the City of Novi Marof and the municipality of Breznički Hum.

The European Social Fund provided grants (€23,269,310.11 or 1,753,226.17 HRK) and the State Budget of the Republic of Croatia (€4,106,348.80 or 309,392.85 HRK) through the Library's application to the Call for Reading to an Inclusive Society within the Operational Program Effective Human Potential 2014-2020.

The prominent goals of the project are to increase the availability of books and reading programs to vulnerable and territorially isolated people in the settlements of Breznički Hum Municipality and the City of Novi Marof and to increase the number of readers and reading competencies with the implementation of promotional reading activities, events and campaigns.

The planned movement of the bibliobus goes through the settlements of Moždeneć, Sudovec, Ključ, Orehovec, Oštrice, Presečno, from Remetinac and through Belski dol to Podrut and back to Novi Marof through Jelenščak, Makojišće Donje, Topličica and Madžarevo. Also, the van will go through the settlements in the Municipality of Breznički Hum: Butkovec, Kršćenovec, Šćepanje, Radešić and Paku.

The bibliovan stations will primarily be located near schools, kindergartens and community centres, and sometimes also near bus stops. In addition to preschoolers from kindergartens and pupils from regional schools without libraries, we will pay special attention to people over 54, people with disabilities, long-term unemployed and young people. By preparing and implementing various creative workshops and activities, we will make efforts to positively influence the reading habits and involvement of these groups in society in the long term. The poster presentation and the goals and methodology will show the course of events from the signing of the contract to the first departure of the bibliovan to the stops, the route, the availability of the service, and the types of workshops and activities conducted during the project.

Keywords: bibliobus, mobile library service, European social fund, mobile libraries, vulnerable groups

Od prašnjave do moderne: transformacija Gradske knjižnice Grada Donjeg Miholjca

Marinela Šmider

Gradska knjižnica Grada Donjeg Miholjca

ravnatelj@gkgdm.hr

Sažetak

Gradska knjižnica Grada Donjeg Miholjca se u sadašnjoj zgradi nalazi od 2001. godine, kada je djelovala pod Centrom za kulturu. U prostoru od 268m² bio je smješten cjelokupan fond Knjižnice i čitaonica. Kao samostalna ustanova Knjižnica djeluje od 2007. godine pod nazivom Narodna knjižnica Grada Donjeg Miholjca. Dugi niz godina nije zadovoljavala propisane standarde te je svoje usluge korisnicima pružala u neuređenom, nesređenom i neprimjerenom prostoru. Djeca nisu imala svoj kutak s odgovarajućim namještajem i opremom, nije postojao prostor za održavanje događanja niti je to bio prostor u kojem je bilo ugodno boraviti. Uz probleme s prostorom, Knjižnica se suočavala i s problemom manjka stručnih djelatnika te je tako jedno vrijeme u njoj jedina stručna osoba bila v.d. ravnateljice knjižnice dok su rad s korisnicima obavljali studenti. Tek unatrag tri godine Knjižnica ima zaposlena dva stručna djelatnika. Promjenom strukture zaposlenih počinje

se raditi na poboljšanju postojećih te uvođenju novih usluga, Knjižnica mijenja naziv u Gradska knjižnica Grada Donjeg Miholjca te nastavlja graditi svoj vizualni identitet u zajednici.

Zahvaljujući razumijevanju i potpori osnivača te predanom radu, trudu i upornosti djelatnika, nakon skoro dvadeset godina neulaganja u zgradu, Knjižnica se seli na privremenu lokaciju te se tijekom 2021. i 2022. u njezinoj zgradi odvijaju radovi na uređenju i proširenju prostora. Nositelj projekta energetske obnove te uređenja interijera Knjižnice bio je Grad Donji Miholjac kao osnivač. Važno je napomenuti da su se oba projekta izradila i pripremila u suradnji sa strukom.

U ovom će se radu prikazati na koji je način te putem kojih modela financiranja Knjižnica došla do prepoznatljivog prostora u kojem se danas nalazi. Uz Grad Donji Miholjac, projekte su sufinancirali Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Ministarstvo kulture i medija te Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

Knjižnica se danas nalazi u uređenom prostoru te je prepoznatljiva ne samo u zajednici već i u široj javnosti, kako novim prostorom tako i događanjima i manifestacijama koje organizira. Građani Donjeg Miholjca i okolnih gravitirajućih mjesta napokon su dobili knjižnicu kakvu zaslužuju. Vidljiv je i porast broja novih korisnika i posjetitelja na događanjima koje Knjižnica organizira. Napokon imamo prostor kojim se možemo pohvaliti i u kojem možemo svojim korisnicima pružiti kvalitetne usluge te organizirati brojna događanja, susrete, radionice i različite aktivnosti.

Ključne riječi: narodna knjižnica, renovacija, financiranje

From dusty to modern: transformation of City Library Donji Miholjac

Marinela Šmider

City Library Donji Miholjac

ravnatelj@gkgdm.hr

Summary

City Library Donji Miholjac has been located in the current building since 2001 when it operated under the Center for Culture. The entire library had only 268 m² of space. The library has been working as an independent in-

stitution since 2007. For many years, it needed to meet the standards and provide its services to users in an adequate space. For example, there needed to be more adequately equipped children's corners. There was also no appropriate room to host the events, and it was not a pleasant space for spending time. Aside from the evident space problems, the library was also understaffed: For a while, the only trained professional staff member in the library was the director, while the work with the users had to be done by students. Two librarians have been working in the library for the past three years. This change in the employee structure allowed the improvement of the existing library services and the more straightforward implementation of the new ones. At the same time, the library changed its name and continued building its visual identity in the community.

Thanks to the understanding and support of the founders and the dedicated work, effort and perseverance of the employees, after almost twenty years of not investing in the building, the library is moving to a temporary location. During 2021 and 2022, work was being done on redesigning and expanding the space. As the founder, the City of Donji Miholjac was responsible for the energy renovation project and interior decoration of the library. It is important to note that both projects were created and prepared in cooperation with the profession.

This presentation will show how and through which financing models the library managed to reach its recognisable space today.

Along with the City of Donji Miholjac, the Environmental Protection and Energy Efficiency Fund, the Ministry of Culture and Media, and the Ministry of Regional Development and European Union Funds co-founded the projects.

Today, the library is in a well-organised space. With this new space and the numerous events it organises, the community and the wider public are recognising it positively. The citizens of Donji Miholjac and the surrounding places finally got the library they deserved. The increase in the number of new users and visitors to events organised by the library is also evident. We finally have a space that we can be proud of and where we can provide our users with quality services and organise numerous events, meetings, workshops and various activities.

Keywords: public library, renovation, funding

Upisnik digitalnih zbirki i preslika

Karolina Holub, Renata Petrušić, Iva Adžaga Ašperger, Sanja Lapiš
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

kholub@nsk.hr

rpetrusic@nsk.hr

iadzagaasperger@nsk.hr

slapis@nsk.hr

Sažetak

Sukladno Standardu za digitalne knjižnice (NN 103/2021), Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu ima zadaću uspostave Upisnika digitalnih zbirki i preslika kako bi sustavnim prikupljanjem i javnom objavom podataka osigurala koordinaciju digitalizacije knjižnične građe u Hrvatskoj. Objedinjavanje podataka o digitalnim knjižnicama i zbirkama, dostava podataka o dosad digitaliziranoj građi te dostava planova digitalizacije i podataka o izrađenim digitalnim preslikama smanjuje mogućnost ponavljanja digitalizacije iste građe i nepotrebne troškove.

U posterskom izlaganju predstaviti će se model i prva faza uspostave Upisnika.

Ključne riječi: digitalne knjižnice, digitalne zbirke, preslike, Upisnik digitalnih zbirki i preslika

Registry of digital collections and copies

Karolina Holub, Renata Petrušić, Iva Adžaga Ašperger, Sanja Lapiš
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

kholub@nsk.hr

rpetrusic@nsk.hr

iadzagaasperger@nsk.hr

slapis@nsk.hr

Summary

Following the Standard for Digital Libraries (NN 103/2021), the National and University Library in Zagreb has the obligation to establish the Registry of Digital Collections and Copies to ensure coordination of the digitisation

of library materials in Croatia through systematic collection and dissemination of data. Consolidating data on digital libraries and collections, providing information on previously digitised materials, and submitting plans for digitisation and data on digital copies reduce the possibility of duplicating the digitisation of the same materials and unnecessary expenses.

This poster presentation will present the model and first phase of the Registry's establishment.

Keywords: digital libraries, digital collections, digital copies, Registry of Digital Collections and Copies

Projekt „Halu book“

Branka Miočić

Javna ustanova Narodna knjižnica i čitaonica Halubajska zora

sredisnja.marinici@gmail.com

Sažetak

Projektom „Halu book“, za koji su nam dodijeljena bespovratna sredstva iz Europskog socijalnog fonda, kroz programe poticanja čitanja na području Općine Viškovo koji su se provodili od mjeseca studenog 2022., željelo se povećati socijalnu uključenost ciljanih skupina. Programi su bili prilagođeni potrebama različitih dobnih i ranjivih skupina, posebno onih koji su zbog nižeg socijalno-ekonomskog statusa, nažalost, isključeni iz kulturnih sadržaja. Sudjelovali su najmlađi u Pričaonicama za najmlađe (4 – 6 godina), nešto stariji u Malom čitateljskom kutiću (7 – 13 godina), mladi u V booku (14 – 25 godina), OSI (osobe s invaliditetom) u V booku, nezaposleni i osobe 54+ u Čitateljskom klubu 54+, i time se utjecalo na povećanje njihove čitalačke pismenosti, ali i na aktivnije sudjelovanje u društvu.

Projekt je predvidio i podizanje razine svijesti o važnosti kulture čitanja i pismenosti kroz provedbu medijske kampanje. Za potrebe kvalitetne provedbe radionica nabavljene su knjige/slikovnice, tableti te likovno-uredski materijal.

Sudionicima se osigurao pristup kulturnim sadržajima, a kroz čitanje ciljanim skupinama prenijelo se znanje i poruke koje su utjecale i na njihov kreativni potencijal – pročitane knjige/slikovnice su kod pojedinaca bile nadahnuće za kreativno izražavanje – pisano, likovno i usmeno.

Voditelji radionica, vanjski suradnici, Vida Fućak i Davor Grgurić izabrali su zanimljive teme koje su provodili na radionicama.

Ključne riječi: poticanje čitanja, europski fondovi, čitalačka pismenost, čitateljski klub, pričaonice

Halu Book project

Branka Miočić

Halubajska Zora Public Library

sredisnja.marinici@gmail.com

Summary

The aim of the Halu Book project, funded by the European Social Fund, is to increase the social inclusion of target groups through a reading motivation programme in the Municipality of Viškovo. The programme started in November 2022 by organizing engaging reading workshops adjusted to the needs of various age groups and vulnerable groups, especially those of lower socio-economic status. Unfortunately, those groups are usually left out of other cultural programmes.

The youngest participants (age 4-6) took part in Storytelling, older children (age 7-13) were included in a „Little reading corner“, while young people (age 14-25) and people with disabilities participated in „V book“. For the unemployed and older than 54 there was a book club, „54+“. All these workshops and programmes influenced their participants' reading literacy and their social activity.

This programme is also expected to raise awareness of the importance of reading culture and literacy through media campaigns. Books, picture books, tablets, art and office supplies were purchased to improve the quality of the workshops.

While taking part in workshops, participants had access to cultural content. While reading they acquired knowledge and messages that influenced their creative potential. Books or picture books they had read inspired some of them to express themselves creatively in different ways, through writing, art or orally.

Workshop facilitators external affiliates Vida Fućak and Davor Grgurić chose interesting topics to be presented at the workshops.

Keywords: reading motivation, EU funds, reading literacy, book club, storytelling

Projekt „Da bi kotač bolje LEGO“ u Knjižnici Marije Jurić Zagorke – razvoj knjižnica prema društvenoj uključenosti

Maja Pranić

Knjižnice grada Zagreba – Knjižnica Marije Jurić Zagorke

maja.pranic@kgz.hr

Sažetak

Najbrojnija svjetska manjina koja čini 10% svjetske populacije (Zovko, 1999.), osobe s invaliditetom i teškoćama kretanja, nerijetko je zanemarena u našem društvu, a najočiti su primjer rampe ili denivelacije nogostupa kojih ili nema, ili su neprimjerene i ne služe ničem (Marinić i Rihtar 2016.). Europska strategija za osobe s invaliditetom 2010. – 2020. (Europska komisija, 2010.) promiče osam prioriteta područja zajedničkog djelovanja među zemljama Europske unije. To su pristupačnost, sudjelovanje, jednakost, zapošljavanje, obrazovanje i osposobljavanje, socijalna zaštita, zdravlje i vanjsko djelovanje, od kojih je pristupačnost (koja podrazumijeva osiguravanje pristupa robi, uslugama i pomagalima osobama s invaliditetom) na prvom mjestu.

Zbog pristupne prepreke na poteškoće je naišla i Knjižnica Marije Jurić Zagorke, stoga je u suradnji s Centrom za mlade Grada Zagreba i Udrugom ZAMISLI na ulaz u Knjižnicu postavljena rampa od LEGO kockica koju su izradili volonteri i volonterke na temelju nacrtu kolega s Građevinskog fakulteta. Misija projekta je povećanje pristupačnosti Knjižnice Marije Jurić Zagorke osobama s invaliditetom, ali i roditeljima s djecom u kolicima te podizanje svijesti i senzibiliteta o važnosti pristupačnosti svih objekata svima.

Prvu LEGO rampu osmislila je gospođa Rita Ebel, „Lego – baka“ iz Njemačke, koja je i sama korisnica invalidskih kolica, te je u svojem gradu Ha-

nau pored Frankfurta napravila 12 takvih rampi pogodnih za niže uzvisine ustanova u koje, poput Knjižnice Marije Jurić Zagorke, nema odgovarajućeg ulaza za osobe s invaliditetom, pod motom kretanja bez barijera. U međuvremenu je LEGO rampa ispred Knjižnice Marije Jurić Zagorke dobila dodatno značenje – svojim dizajnom, šarenilom i uočljivošću uveseljava svakog slučajnog i namjernog prolaznika preko Krvavog mosta, pogotovo djecu koja pokušavaju izvući dijelove LEGO kockica za igranje. Živopisna LEGO rampa postala je svojevrsna umjetnička instalacija i turistička atrakcija za velike i male.

Rampa je u međuvremenu ukradena, ali je pokrenuta akcija sakupljanja LEGO kockica u kojoj je sudjelovala zainteresirana javnost, korisnici Knjižnice te članovi kluba Kockice. LEGO Mađarska donirao je tri kilograma kockica i nova rampa je u nastajanju, a ponovno je izrađuju vrijedni volonteri Udruge ZAMISLI.

Glavne riječi: Knjižnice grada Zagreba, Knjižnica Marije Jurić Zagorke, Udruga Centra za mlade Grada Zagreba, Udruga ZAMISLI, Da bi kotač bolje LEGO, osobe s invaliditetom, pristupne prepreke

Project Let the wheel GO in Marija Jurić Zagorka Library – developing libraries towards social inclusion

Maja Pranić

Zagreb City Libraries – Marija Jurić Zagorka Library

maja.pranic@kgz.hr

Summary

Persons with disabilities and difficulties, the world's largest minority representing 10% of the world's population (Zovko, 1999), are often neglected in our society, as seen in the most obvious example of ramps or pavement inclinations that are either nonexistent or inadequate and serve no purpose (Marinić and Rihtar, 2016). The European Disability Strategy 2010-2020 (European Commission, 2010) promotes eight priority areas of common action among the European Union countries. These are accessibility, participation, equality, employment, education and training, social protection, health, and

external action, with accessibility (which involves providing access to goods, services, and devices for persons with disabilities) being the top priority.

Due to the accessibility barrier, the Marija Juric Zagorka Library encountered difficulties. In collaboration with the Zagreb Youth Center and the ZAMISLI Association, volunteers installed a LEGO ramp at the library entrance based on the design of colleagues from the Faculty of Civil Engineering. The project's mission is to increase the accessibility of the Marija Juric Zagorka Library to persons with disabilities and parents with children in strollers and to raise awareness and sensitivity about the importance of accessibility for all facilities.

Ms. Rita Ebel, the "Lego grandma" from Germany, designed the first LEGO ramp. She is a wheelchair user and has made 12 such ramps suitable for lower elevations of facilities in her hometown of Hanau, near Frankfurt, under the motto "barrier-free movement." In the meantime, the LEGO ramp in front of the Marija Juric Zagorka Library has gained additional meaning - with its design, colourfulness, and visibility, and it delights every accidental and intentional passerby over Krvavi most street, especially children who try to extract LEGO pieces for play. The colourful LEGO ramp has become an art installation and tourist attraction for adults and children.

The ramp has since been stolen, but a campaign was launched to collect LEGO bricks, in which interested individuals, library users, and members of the Kockice club participated. A representative of LEGO Hungary donated 3 kg of LEGO bricks, and a new ramp is being made again by dedicated ZAMISLI Association volunteers.

Keywords: Zagreb City Libraries, Marija Juric Zagorka Library, Zagreb Youth Center Association, ZAMISLI Association, LEt the wheel GO, persons with disabilities, accessibility barriers

Umjetnički radovi sa „zelenom“ temom u Galeriji VN Knjižnica grada Zagreba

Olga Majcen Linn, Gordana Kolanović Roško, Mišo Vojnović

Knjižnice grada Zagreba

olga.majcen@kgz.hr

kolanovicg@gmail.com

miso.vojnovic@kgz.hr

Sažetak

Plakat prikazuje istraživanje interesa za bavljenje ekološkim i zelenim temama u umjetničkoj praksi u pola stoljeća rada Galerije VN Knjižnica grada Zagreba te analizira umjetničku perspektivu i metode u pristupu tim temama.

Istraživanje se zasniva na pitanjima razvoja umjetničkog interesa za teme energetske učinkovitosti, zaštite okoliša i ljudskog otiska u posljednjih pedeset godina unutar izlagačke prakse Galerije VN te umjetničkim prijedlozima na temu zelene i digitalne tranzicije. Metode koje se koriste u istraživanju su statistička analiza podataka o izlaganju, sadržajna analiza tema i metoda kojima se umjetnici bave te studija slučaja.

Rezultati istraživanja pokazuju da se zanimanje umjetnika za ekološke teme znatno povećalo, a trend povećanja odnosi se na posljednje desetljeće izlaganja, što se podudara s većom prisutnošću ekološke svjesnosti u medijskom prostoru, porastom aktivizma u području ekologije te identifikiranjem s novim teorijskim platformama poput novog materijalizma i posthumanizma. Također, umjetnici imaju različite pristupe temi – poput humorističnog, ilustrativnog, izrazito kritičkog spram dominantnih politika, no dominira inovativni s alternativnim teorijskim prijedlozima i praktičnim prototipovima kako riješiti određeni aspekt ekološkog problema.

Naglasak plakata referira se na temu digitalne tranzicije, divergencije umjetničkih sadržaja koji propituju temu ekološke održivosti, pretočenih u nove formate i na nove transmedijalne platforme. U radu su jasno naznačeni trenutci i prakse implementacije ideje ekološke održivosti u svakodnevici. Posebnu referentnu točku plakata – „analizu slučaja“ predstavlja izložba „Touch Nature“, suradnja hrvatskih i austrijskih umjetnika u projektu koji objedinjuje prikaze razornih zahvata u prirodi, dokumentira prosvjede protiv

njih te skicira mogućnosti za novi odnos čovjeka prema prirodi. U suvremenoj kulturološkoj praksi čest je „doom and gloom“ pogled na pitanje zaštite okoliša, stoga ovim plakatom nastojimo uprizoriti i alternativnu, optimističnu verziju koja promiče koncept ekološke održivosti te aktivizma svakog pojedinca u ostvarivanju tog cilja.

Ključne riječi: umjetnost, zaštita okoliša, energetska učinkovitost, Touch Nature

Artworks with “green” topic in VN Gallery of the Zagreb City Libraries

Olga Majcen Linn, Gordana Kolanović Roško, Mišo Vojnović

Zagreb City libraries

olga.majcen@kgz.hr

kolanovicg@gmail.com

miso.vojnovic@kgz.hr

Summary

The poster shows the research of artists' interest in ecological and green themes and analyzes the artistic perspective and methods. It does so from a framework of VN Gallery of the Zagreb City Libraries, with its half-century artistic practice.

The authors base their research on the evident rise of artistic interest in energy efficiency, environmental protection and the human footprint in the past fifty years within the exhibition practice of the VN Gallery and on various creative proposals on the topic of green and digital transition. The research methods used are statistical analysis of exhibition data, substantive analysis of topics and methods used by artists, and a case study.

The research results show that artists' interest in ecological themes has increased significantly. That trend relates to the last decade of exhibitions, which coincides with the more significant presence of environmental awareness in the media, the rise of activism in the field of ecology, and identification with new theoretical platforms such as new materialism and posthumanism. Artists have various approaches to the topic – humorous,

illustrative, and highly critical of dominant policies, but also innovative with alternative theoretical proposals and practical prototypes to propose solutions for a specific aspect of the environmental problem.

The poster's emphasis refers to the theme of digital transition, the divergence of artistic content that questions the theme of ecological sustainability, transposed into new formats and onto new transmedia platforms. The paper indicates practices for implementing the idea of environmental sustainability in everyday life. The particular reference point of the poster is a “case study” of the Touch Nature exhibition, a collaboration between Croatian and Austrian artists in a project that combines depictions of destructive interventions in nature and documents protests against them. It outlines the possibilities for a new relationship between man and nature. Contemporary cultural practice prevails a “doom and gloom” view of environmental protection. With this poster, we attempt to stage an alternative, optimistic version that promotes the concept of ecological sustainability and the power of individual activism in achieving that goal.

Keywords: art, environmental care, energy efficiency, Touch Nature

Knjižničarski filmski festival /
Library Film Festival

Književni petak među koricama: kratki film uoči monografije

Ivana Fištrek, Ismena Meić, Marko Šikić

Knjižnice grada Zagreba

ivana.fistrek@kgz.hr

ismena.meic@kgz.hr

marko.sikic@kgz.hr

Sažetak

Film je posvećen najavi monografije o Književnom petku, tribini duge i kontinuirane tradicije na kojoj su nastupili najznačajniji književnici, umjetnici i mislioci iz regije i svijeta od 1955. do danas. Od prve tribine s Vladanom Desnicom preko međunarodnih zvijezda poput Jean-Paula Sartrea, Güntera Grassa, Jifija Menzela, Alaina Finkelkrauta, Ismaila Kadarea, Claudia Magrisa, Guya Gavriela Kaya i niza drugih, na Književnom je petku sudjelovao niz intrigantnih umjetnika i intelektualaca.

U filmu će se navesti ključni podatci o tribini Književni petak, a nadalje će se izmjenjivati kadrovi izbora iz vrijedne dokumentacije tribine, koja ujedno oslikava kulturnu povijest Zagreba i Hrvatske druge polovice 20. i prvih desetljeća 21. stoljeća. Uslijedit će izjave dvoje nedavnih urednika i voditelja tribine te mladog književnog komparatista i povjesničara umjetnosti Pavla Bonče, koji istražuje arhivu Tribine u svrhu pisanja teksta za monografiju o Književnom petku.

The Literary Friday among the covers: a short film to meet monography

Ivana Fištrek, Ismena Meić, Marko Šikić

Zagreb City Libraries

ivana.fistrek@kgz.hr

ismena.meic@kgz.hr

marko.sikic@kgz.hr

Summary

The film is an announcement for the Literary Friday monography, a public event with a long and continuous tradition on which the most influential writers, artists and thinkers from the region and worldwide have participated since 1955 until today. From the first public event with Vladan Desnica to international stars such as Jean-Paul Sartre, Günter Grass, Jifi Menzel, Alain Finkelkraut, Ismail Kadare, Claudio Magris, Guy Gavriel Kay and others, number of intriguing artists and intellectuals attended the Literary Friday.

The film will show critical information about Literary Friday, forwarding scenes with valuable documentation of Literary Friday, which depicts the cultural history of the second half of the 20th and first decades of the 21st centuries of Zagreb and Croatia. Short statements of two recent editors and moderators will follow, as well as the statement of young literary comparatist and art historian Pavle Bonča, who is researching the archive while preparing the text for the Literary Friday monography.

Gradska knjižnica „Ivan Vidali“: oaza znanja i zajedništva

Milojka Skokandić, Ivana Bakarić
Gradska knjižnica „Ivan Vidali“, Korčula
ravnateljica@gk-korcula.hr, info@gk-korcula.hr

Sažetak

Ovaj promotivni film putovanje je kroz tridesetogodišnje djelovanje Gradske knjižnice „Ivan Vidali“ u Korčuli. Prikazat će se suvremene usluge i raznoliki knjižnični programi te predanost osoblja promicanju različitih vrsta pismenosti u cilju održivog razvoja zajednice. Film sadrži izjave knjižničara, financijera, volontera i korisnika Knjižnice koji će podijeliti svoje utiske i iskustva, ističući značaj i ulogu Knjižnice u društvu. Zamišljen je kao uzbudljivo putovanje kroz Gradsku knjižnicu „Ivan Vidali“, namijenjeno korisničkoj zajednici s ciljem popularizacije suvremenih zadaća i zagovaranja ugleda i važnosti knjižnice kao mjesta učenja i osnaživanja zajednice koja je u stalnom fokusu njezina djelovanja.

Ivan Vidali City Library: an oasis of knowledge and community

Milojka Skokandić, Ivana Bakarić
Ivan Vidali City Library Korčula
ravnateljica@gk-korcula.hr, info@gk-korcula.hr

Summary

This promotional video takes you through the 30-year history of the Town Library Ivan Vidali in Korčula. It showcases the library's modern services, diverse programs, and the staff's dedication to promoting various forms of literacy for sustainable community development. The film features statements from librarians, financiers, volunteers, and library users who share their impressions and experiences, highlighting the significance and the library's role in society. It is designed as an exciting journey through the Ivan Vidali City Library, intended for the user community, aiming to popularise services and advocate for the library's reputation and importance as a place of learning and community empowerment.

Knjižnica kao ZELENA metaFORA

Svjetlana Ciglar, Barbara Balenović, Martina Domaćinović, Iva Bunčić Stanković
Knjižnice grada Zagreba
svjetlana.ciglar@kgz.hr, barbara.balenovic@kgz.hr,
martina.domacinovic@kgz.hr, iva.buncic@kgz.hr

Sažetak

Filmom predstavljamo natječaj za najbolju kratku priču ZELENA metaFORA 2023. koji u svojem jedanaestom izdanju zadaje temu ekologije. Cilj je govoriti o knjižnicama kao mjestima stvaralaštva i zelenim mjestima otvorenima za mlade, proaktivne, kreativne poglede na budućnost u kojoj se usklađuju čovjek i priroda na osobnoj razini i na razini zajednice. Film započinje idiličnim prikazom prirode i potom knjižnice kao urbanog kontrapunkta, no ipak mjesta jačanja svijesti o važnosti zelene tranzicije. Kroz niz kratkih prizora pratimo akcije kojima smo senzibilizirali javnost za teme ekologije, održivosti, zaštite okoliša i pozivali na pisanje priča. Slijede snimke rada žirija i glumačkih uprizorenja nagrađenih priča. Film finaliziramo riječima jedne od nagrađenih priča, čime pozicioniramo Knjižnicu Vladimira Nazora kao mjesto poticanja čitanja i pisanja, ali i kao metaforu zelenih ideja.

Library as a green metaphor

Svjetlana Ciglar, Barbara Balenović, Martina Domaćinović, Iva Bunčić Stanković
Zagreb City Libraries
svjetlana.ciglar@kgz.hr, barbara.balenovic@kgz.hr,
martina.domacinovic@kgz.hr, iva.buncic@kgz.hr

Summary

This film presents the competition for the best short story, Green Metaphor 2023, which assigns the environmental theme in its eleventh edition. The goal is to talk about libraries as places of creativity and green places open to young, proactive, creative views of the future in which man and nature harmonise on a personal and community level. The film begins with an idyllic review of the countryside on one side and the library on the other as

an urban counterpoint, but still, a place that raises awareness and the importance of green transition. Through sequences of short scenes, we follow happenings by sensitising the public to topics such as ecology, sustainability, and environmental protection and inviting them to write stories. Scenes that follow portray the work of the jury and actors' performances of the award-winning stories. We conclude the film with the words of one of the awarded stories, by which we are positioning the Library of Vladimir Nazor as a place to encourage reading and writing and also as a metaphor for green ideas.

Na početku bijaše priča

Stjepan Stjepić, Margareta Rajh, Edita Kutnjak Zlatar, Domagoj Busija

Gradska knjižnica i čitaonica „Mladen Kerstner“, Ludbreg

ravnatelj@knjiznica-ludbreg.hr

info@knjiznica-ludbreg.hr

Sažetak

„Na početku bijaše priča“ naziv je dokumentarno-edukativnog filma Gradske knjižnice i čitaonice „Mladen Kerstner“ Ludbreg u kojem se naglašava važnost čitanja djeci od njihova rođenja kroz programsku aktivnost „Bebe u knjižnici“.

Film počinjemo kadrovima roditelja male djece koji dolaze u Knjižnicu, biraju slikovnice na policama i djeci čitaju naglas.

U kadru se pojavljuje knjižničarka koja pakira darove svim novorođenim bebama s porukama za njihove roditelje. Upoznaje nas s tim kako program „Bebe u knjižnici“ potiče na čitanje djeci, čita i pismo zahvale jedne mame na primljenom daru za svoju bebu.

Roditelji djece pričaju o važnosti čitanja i razlozima zašto s djecom dolaze u Knjižnicu svake srijede. Od voditeljice ćemo doznati što sve rade na igranici „Slušam, pričam, stvaram“, nakon čijeg završetka im teta čita priču za laku noć.

Potom s našom tetom odlazimo u dječje vrtiće. Tete odgajateljice će ispričati zašto je dobro čitati djeci, našim sadašnjim korisnicima. Nadamo se i budućim ako im uspijemo usaditi i još više razvijati potrebu za knjigom i čitanjem.

In the beginning was the Story

Stjepan Stjepić, Margareta Rajh, Edita Kutnjak Zlatar, Domagoj Busija

Public Library Mladen Kerstner Ludbreg

ravnatelj@knjiznica-ludbreg.hr

info@knjiznica-ludbreg.hr

Summary

In the Beginning, Was the Story is the documentary, an educational film by the Mladen Kerstner Public Library Ludbreg, which emphasises the importance of reading to children from birth through the Babies in the Library program.

We start the film with shots of small children's parents arriving at the library, picking picture books on the shelves and reading stories to their children.

The librarian appears in the frame, wrapping gifts for all the babies with messages for their parents. The librarian then introduces us to the Babies in the Library program and how it encourages children to read. The librarian reads a letter of thanks from a mother who received a gift for her baby.

Parents talk about the importance of reading and why they come to the library every Wednesday. The host will explain their activities at the playgroup I read, I speak, I create, which ends with the host reading a goodnight story.

Then, we visit a kindergarten with our host. Kindergarten teachers will tell us about the benefits of reading to children, library members. We hope they remain our future users – if we manage to instil and develop in them the love for books and reading.

Ugodna okupljanja, dobre priče

Polona Brenčič, Urška Lobnikar Paunović, Matjaž Stibilj,

Valvasorjeva knjižnica Krško

polona@knjiznica-krsko.si

urska@knjiznica-krsko.si

matjaz@knjiznica-krsko.si

Boštjan Colarič, Lidija Petrišič Colarič

Foto Colarič, Boštjan Colarič s. p.

info@fotocolaric.si

Sažetak

Valvasorjeva knjižnica Krško je 2022. godine stekla nove knjižnične prostore od 1.600 m² u blizini prvotnog prostora Knjižnice smještenog u samostanu. Godine 2023. prijavila se na poziv Narodne knjižnice godine, koji svake godine objavljuje Međunarodna knjižničarska organizacija IFLA. S knjižnicama iz Barcelone, Sydneya i Šangaja svrstana je među četiri finalista. Kratki film snimljen je u svrhu predstavljanja Valvasorjeve knjižnice te je prikazan na kongresu IFLA-e održanom u Rotterdamu, gdje se ujedno proglašavao i pobjednik. Kroz raznolike aktivnosti koje se odvijaju u knjižnici, ovaj kratki film prikazuje što je bilo važno u planiranju i izgradnji Knjižnice, povezanost arhitekture s okolinom i lokalnom kulturom, funkcionalnost i prilagodljivost prostora, kao i kako prostor omogućuje sudjelovanje u procesima učenja i socijalne uključenosti. Istaknuta su inovativna digitalna i tehnička rješenja te pristupačnost Knjižnice svim generacijama i osobama s različitim invaliditetom.

Pleasant gathering, outstanding stories

Polona Brenčič, Urška Lobnikar Paunović, Matjaž Stibilj,

Valvasor Library Krško

polona@knjiznica-krsko.si

urska@knjiznica-krsko.si

matjaz@knjiznica-krsko.si

Boštjan Colarič, Lidija Petrišič Colarič

Foto Colarič, Boštjan Colarič s. p.

info@fotocolaric.si

Summary

In 2022, Valvasor Library Krško acquired a new library space of 1,600 m² near the original library space located in the monastery. In 2023, the library applied for the Public Library of the Year Reward invitation, published annually by the International Federation of Library Associations and Organizations IFLA. It was ranked among the four finalists with Barcelona, Sydney and Shanghai libraries. The short film was shot to present the Valvasor library and was presented at the IFLA congress held in Rotterdam. Through the various activities that take place in the library, this short film shows what was important in the planning and construction of the library, the connection of architecture with the environment and local culture, the functionality and adaptability of the space, and how the area enables participation in the processes of learning and social inclusion. The film highlights innovative digital and technical solutions and the accessibility of the library to all generations and people with different disabilities.

Knjižnica Božidara Adžije – doživjeti stotu

Iva Džambaski, Ivan Jelić, Marija Žurić

Knjižnice grada Zagreba

knjiznica.bozidara.adzije@kgz.hr

Sažetak

Knjižnica Božidara Adžije je 2023. godine obilježila 96 godina rada. Film započinje scenom članice Knjižnice koja dolazi isprobati novu uslugu – posuditi knjižničara! Prisjeća se svojih ranijih posjeta kroz izmjenjivanje arhivskih fotografija s kadrovima suvremene knjižnice uz naraciju o njezinoj povijesti. Prolazi prostorom Knjižnice i upoznaje knjižnične programe koje izmjenično predstavljaju narator i knjižničari: podcast razgovor *Zvukmark – zabilježeno zvukom, Glasovi Književnog petka, Za radnička prava*, video-preporuke *PP – Preporučili su, pročitajte! te Knjižnica knjižnici*. Izmjenom brzih kadrova snimljenih u prostoru Knjižnice narator upoznaje gledatelje sa Studijskom čitaonicom i arhivom te objašnjava kako je razvijamo prema društveno uključivoj, digitalnoj i zelenoj knjižnici da kao takva doživi stotu obljetnicu. Završni kadrovi filma prikazuju zadovoljnu članicu koja posuđuje knjigu.

The Božidar Adžija Library – Reaching One Hundred

Iva Džambaski, Ivan Jelić, Marija Žurić

Zagreb City Libraries

knjiznica.bozidara.adzije@kgz.hr

Summary

The Božidar Adžija Library – Reaching One Hundred The Božidar Adžija Library celebrated its 96th anniversary in 2023. The film begins with a scene of a library member arriving at the library to use a new service – lend a librarian! She recalls her visits, depicted by old photographs and photos of the library today, accompanied by narration about the library's history. While walking through the library, the member learns about library programs, presented both by the narrator and the librarians: *Zvukmark – zabilježeno*

zvukom, Glasovi Književnog petka, Za radnička prava, PP – Preporučili su, pročitajte! and Knjižnica knjižnici. Through fast-paced images of the library space, the narrator introduces viewers to the reading room and the archives, explaining how the library is being transformed into a socially inclusive, digital and green library so it can reach its centenary as such. The final images of the film show a satisfied member borrowing a book.

Tvoj novi dom

Iva Grković, Vedrana Lugić, Tihomir Marojević

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci

knjiznica@gkvk.hr

Sažetak

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci je nakon 32 godine od potpunog uništenja dobila novu zgradu. Nova zgrada u slučaju vinkovačke knjižnice ne znači samo novi prostor već označava promjenu modela poslovanja, gdje su postojeće usluge unaprijeđene, a uveden je i niz novih. Uz nove usluge Knjižnica je dobila i novo radno vrijeme, novi vizualni identitet i novu internetsku stranicu. Filmom će stručna javnost dobiti uvid u to kako novi model poslovanja funkcionira u praksi. Kroz dinamičnu izmjenu kadrova i scena bit će vidljivo kako korisnici doživljavaju novitete s kojima se do sada nisu susretali u Vinkovcima kao što su dnevni boravak, multimedijalna dvorana, tinejdžerski prostor, prostor za igru, informatička učionica i slično. Sva poboljšanja i noviteti su imali za cilj pozicioniranje Knjižnice kao mjesta u kojem će korisnici, uz svoj obiteljski dom, provoditi najviše slobodnog vremena. Na taj je način Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci postala njihov novi dom.

Your new home

Iva Grković, Vedrana Lugić, Tihomir Marojević

City Library Vinkovci

knjiznica@gkvk.hr

Summary

“After 32 years of destruction, the Vinkovci City Library obtained a new building. In the case of the City Library Vinkovci, the new building means not only a new space but also a change in the business model. The existing services are improved, and several new services are introduced. Along with the new services, the library also changes opening hours, adopts a new visual identity and website. The film gives the professional audience a glimpse of how the new business model works. Through a dynamic change of images and scenes, it is visible how users experience innovations that did not exist in Vinkovci before, such as a living room, a multimedia room, a teen area, a play area, and an IT classroom. All improvements and innovations aim at positioning the library as a place where users, along with their family home, will spend most of their leisure time. In this way, the City Library Vinkovci became their new home. “

Mala mjesta – velike ideje!

Ivana Freškura, Arijana Herceg Mićanović, Ivana Končić, Maja Pranić

Komisija za čitanje HKD-a

malamjesta.velikeideje@gmail.com

Sažetak

Komisija za čitanje Hrvatskog knjižničarskog društva pokrenula je 2022. godine, s uporištem u Nacionalnoj strategiji poticanja čitanja i uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, razvojni projekt Potencijali razvitka manjih mjesta i gradova promicanjem knjige i čitanja. Moto je projekta *Mala mjesta – velike ideje: Budi od riječi – čitaj!* Film prati i u kratkim crtama donosi tijek nastanka projekta od ideje do realizacije, glavne aktere i knjižnice koje su u projektu sudjelovale. Koristeći sve elemente filmskog

izraza (scenarij, filmska kamera, brza izmjena kadrova, glazba, montaža, specijalni efekti i dr.) nastoje se kratkim promotivnim filmom prezentirati najvažnije ideje projekta i gledateljima prenijeti njegova temeljna misao: razvijena kultura čitanja nije i ne smije biti povlastica velikih gradova i sredina, a knjižnice u malim sredinama prepoznate su kao važne nositeljice kulturnog života lokalne zajednice, nezamjenjive u provedbi Nacionalne strategije poticanja čitanja.

Small places – great ideas!

Ivana Freškura, Arijana Herceg Mićanović, Ivana Končić, Maja Pranić

Croatian Library Association, Reading Committee

malamjesta.velikeideje@gmail.com

Summary

In 2022, the Reading Commission of the Croatian Library Association launched a project, The Development Potential of Smaller Towns and Cities by Promoting Books and Reading. The project is based on the National Strategy for Encouraging Reading and is supported by the Croatian Ministry of Culture and Media. The goal is to promote books and reading in small towns and cities. The project's motto, “Small Places - Great Ideas: Be of Words - Read!” emphasizes that reading can inspire great things even in small communities. The film follows and briefly outlines the process of creating the project, from idea to realization, as well as the main actors and libraries involved in the project. The short promotional film aims to present the project's most important ideas and convey to viewers its fundamental message: A developed reading culture should not be a privilege of large cities and urban areas, and libraries in small communities are recognized as essential carriers of local cultural life, indispensable in implementing the National Strategy for Encouraging Reading.

Održivi razvoj Knjižnice Črnomelj kroz projekte financirane sredstvima Europske unije

Anja Panjan
Knjižnice Črnomelj
anja.panjan@crn.sik.si

Sažetak

U filmu će biti prikazano djelovanje Knjižnice Črnomelj koja je uspješno sudjelovala u tri europska projekta financirana sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj. U uvodnom dijelu ukratko će se predstaviti Knjižnica Črnomelj, a potom i tri projekta, a to su *Međugeneracijski vrt*, *Igralište znanja i socijalizacije u Doblčićima* i *Kroz bajke do međugeneracijskog druženja stanovnika Poljanske doline*. U filmu ćemo vidjeti arhivske snimke i fotografije iz provedbe projekata, nastale proizvode te izjave sudionika, gostiju i partnera na projektu. Film će završiti tako što će gledatelji dobiti uvid u važnost održivog razvoja knjižnica za okoliš i korisnike.

Sustainable development of the Library Črnomelj through EU projects

Anja Panjan
Library Črnomelj
anja.panjan@crn.sik.si

Summary

The film will show the activities of the Library Črnomelj, which successfully participated in three European projects financed by the European Agricultural Fund for Rural Development. In the introductory part, the Črnomelj Library will be briefly presented, followed by three projects, namely the Intergenerational Garden, the Playground of Knowledge and Socialization in Dobljče, and Through Fairy Tales to Intergenerational Socialization of the Residents of Poljanska Dolina. We will see archival footage and photos from the completed projects and the statements of the participants, guests and

project partners. The film will conclude so that viewers will gain an insight into the importance of sustainable development of the library for the environment and users.

Paromlin je hranio grad, paromlin će hraniti grad

Janja Maras, Ismena Meić, Marko Šikić
Knjižnice grada Zagreba
janja.maras@kgz.hr

Sažetak

Gradska knjižnica kao središnja knjižnica ustanove Knjižnica grada Zagreba ima važnu ulogu u stvaranju infrastrukture digitalnog, pametnog, kreativnog grada Zagreba – grada znanja. Knjižnica smještena na atraktivnoj lokaciji postaje pokretač događanja u gradu, postaje prepoznatljivo i poželjno mjesto na kojem se rađaju inovacije i stvaraju ideje. Projekt *Gradska knjižnica Paromlin* doprinijet će naporima da se zapušteni javni prostor stare industrije prenamijeni u javne sadržaje, odnosno novi će koncept Gradske knjižnice zapušteno područje transformirati u prostor intenzivnog javnog života s dominantnim javnim sadržajima. Kratki promotivni film prikazuje trenutno stanje lokacije Paromlin i onog kako bi mogao izgledati prema nagrađenom projektu arhitektonskog studija UPI-2M. U uvodnim kadrovima filma prikazani su kadrovi ruševnog stanja industrijske baštine Paromlin da bi se potom napravio prijelaz prema onome što bi Paromlin trebao postati izgradnjom nove zgrade Gradske knjižnice. Prikazani su kadrovi s izložbe nagrađenih arhitektonskih rješenja na međunarodnom natječaju za novu zgradu Gradske knjižnice na lokaciji Paromlin, maketa nove zgrade kao i slikovni prikazi projekta arhitektonskog studija UPI-2M.

Paromlin feded the city, Paromlin will feed the city

Janja Maras, Ismena Meić, Marko Šikić

Knjižnice grada Zagreba

janja.maras@kgz.hr

Summary

The City Library, as the central library of the Zagreb City Libraries, has a vital role in creating the infrastructure of a digital, smart, creative Zagreb – a city of knowledge. Located in an appealing location, the library becomes the driver of events in the city, a recognizable and desirable place where innovations are born and ideas are created. The City Library Paromlin project will contribute to the efforts to repurpose neglected public premises of old industry into public facilities: the new City Library concept will transform a neglected area into a space of intensive public life dominated by public content. A short promotional film shows the current state of the Paromlin site and its future design based on the chosen project of the architectural studio UPI-2M. In the film's opening shots, you can see the ruined state of Paromlin's industrial heritage, and then a transition is made to what Paromlin should become with the construction of the new building of the City Library. Images from the exhibition of award-winning architectural solutions at the international competition for the new building of the City Library at the Paromlin location, a model of the new building, and pictorial representations of the project by the architectural studio UPI-2M are presented.

Programski i organizacijski
odbor/Programme and
Organizing Committee

Programski odbor / Programme Committee

Dunja Marija Gabriel, predsjednica Programskog odbora Savjetovanja

Lucija Bjelokosić

Milena Bon

Iva Grković

Blaženka Klemar Bubić

Aleš Klemen

Dragana Koljenik

Marina Krpan Smiljanec

Urška Lobnikar Paunović

Janja Maras

Jasenska Pleško

Kristina Romić

Marica Šapro-Ficović

Organizacijski odbor / Organizing Committee

Kristina Romić, predsjednica Organizacijskog odbora Savjetovanja

Iva Adžaga Ašperger

Lucija Bjelokosić

Dunja Marija Gabriel

Dragana Koljenik

Amelia Kovačević

Sanja Lapiš

Maja Priselac

Marica Šapro-Ficović

Dobriła Zvonarek

Kupnja knjiga,
opušteno i bez briga na

Mojaknjiga.hr

KATARINA *Z*RINSKI

Moslavačka 9 • Varaždin • Tel.: +385 42 241 000
e-pošta: prodaja@mojaknjiga.hr

PRIMAT
LOGISTIKA

20
godina
postojanja

Opremanje koje
čini razliku !

školska knjiga

NACIONALNA
I SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

ISSN 2991-5201